

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. lapkričio 9 d.
115 ir 116 posėdžiai

Stenogramos

63

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. lapkričio 9 d.

Rytinis posėdis Nr. 115

Informaciniai pranešimai	7
Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. lapkričio 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo X ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-932(2) priėmimas	7
Šio įstatymo priėmimas	8
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1079(2) priėmimas	8
Šio įstatymo priėmimas	8
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-300 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-312(3) priėmimas	8
Šio įstatymo priėmimas	9
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1111(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	9
Biomediciniųjų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 24 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1071(2)ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 80 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1072(2) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1073(2) svarstymas	9
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-634 svarstymas	10
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12 ¹ , 15, 21, 26, 27 ir 30 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² ir 26 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1114(2) svarstymas	10
Seimo nario A. Vinkaus kalba	10
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1292 pateikimas (D. Kaminskas)	11
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 31 ⁵ ir 31 ⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1202 pateikimas (T. Tomilinas)	14
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1191 pateikimas (L. Matkevičienė)	14
Informaciniai pranešimai	18
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-1281(2) svarstymas ir priėmimas	18
Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIIIIP-1282(2) svarstymas ir priėmimas	19
Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIIIIP-1003(2) svarstymas ir priėmimas	19
Šio nutarimo priėmimas	19
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-1281(2) priėmimo tęsinys	20
Šio nutarimo priėmimas	20
Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIIIIP-1282(2) priėmimo tęsinys	20

Šio nutarimo priėmimas	20
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 6, 27, 35, 37, 48 straipsnių pakeitimo ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3037(3) svarstymo tęsinys	20
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3038(3), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3039(3), Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3040(3), Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 5, 8, 9, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3041(3), Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3042(3), Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3043(3), Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3045(3), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3046(3), Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3047(3), Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo Nr. XI-1550 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1022(2) ir Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1023(2) svarstymo tęsinys	22
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1206, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1207 ir Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 1 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1208 pateikimas (J. Razma)	23
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1299 pateikimas (L. Kukuraitis)	26
Seimo savaitės (2017-11-13–2017-11-17) – 2017 m. lapkričio 14 d. (antradienio) ir 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (R. Baškienė)	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-1322 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (M. Majauskas)	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1057 pateikimas (A. Sysas)	30
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1058 pateikimas (A. Sysas)	31

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, žemės ūkio ministro B. Markausko, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, aplinkos ministro K. Navicko, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, finansų ministro V. Šapokos, vidaus reikalų ministro E. Misiūno ir teisingumo ministrės M. Vainiutės atsakymai į Seimo narių klausimus	32
Informaciniai pranešimai	41

Vakarinis posėdis Nr. 116

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario V. Kanapinsko priesaika	42
---	----

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkė

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-699 pateikimas (V. Gailius)	42
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1128(2) ir Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1129(2) pateikimas (S. Gentvilas)	44

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1310 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Gailius)	47
Šio nutarimo priėmimas	47
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1109 pateikimas (V. Gailius)	47
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-928 pateikimas (P. Gražulis)	49
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-548 svarstymas	53
Civilinio kodekso 2.44, 2.49 ir 6.166 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1151 ir Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1152 pateikimas (S. Gentvilas)	54
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 58 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1265 pateikimas (E. Gentvilas)	55
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1168 pateikimas (A. Armonaitė)	59
Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai (R. Šalaševičiūtė)	64
Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-819 pateikimas (R. Žemaitaitis)	65
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1308 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	68
Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1093(2) pateikimas (A. Kubilienė)	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1320 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Žemaitaitis)	72
Šio nutarimo priėmimas	72
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1136 pateikimas (R. Žemaitaitis)	72
Seimo rezoliucijos „Dėl Lenkijos Respublikoje vykdomų sėkmingų reformų“ projekto Nr. XIIIIP-1180(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Gražulis)	73
Šios rezoliucijos priėmimas	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1256 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Gražulis)	78
Šio nutarimo priėmimas	78
Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1110 pateikimas (P. Gražulis)	78
Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Seimo statuto Nr. I-399 206 straipsnio pakeitimo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai (R. Šalaševičiūtė)	81
Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Seimo nutarimo „Dėl paramos nuo liūčių nukentėjusiems ir milijoninius nuostolius patyrusiems ūkininkams plano patvirtinimo“ projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai (R. Šalaševičiūtė)	82
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1135 pateikimas (R. Žemaitaitis)	82
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	83
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	84

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 115 STENOGRAMA

2017 m. lapkričio 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamasis Seime, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. lapkričio 9 d. posėdį. (*Gongas*)

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji Seimo nariai, vienas pranešimas – prašymas dėl atsistatydinimo. „Prašau priimti mano atsistatydinimą iš Mišrios Seimo narių grupės seniūno pareigų.“ Pasirašo Seimo narys L. Balsys.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. lapkričio 9 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau iš darbotvarkės išbraukti 1-12 klausimą – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Norėčiau kolegos P. Urbšio motyvus išgirsti. Mano įtarimai, kad čia sąmoningai tempiama, kad kuo ilgiau galiotų kokie nors saugikliai. Pasakykite, kokie jūsų argumentai?

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro mes visi čia norime, kad būtų priimtas kiek galima geresnis įstatymas ir neatsitiktų tam tikrų kolizijų su vetavimu. Tai mes norime įsigilinti į kai kuriuos pasiūlymus, kad priėmimo stadija praeitų sklandžiai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Turime balsuoti dėl P. Urbšio išsakyto pasiūlymo frakcijos vardu. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame? Gerai. Balsuojame už pasiūlymą išbraukti.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 54, prieš – 16, susilaikė 18. Pasiūlymui pritarta.

Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

10.04 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-932(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-932(2). Pranešėjas – Seimo narys R. J. Dagys. Priėmimas.

Pataisų nėra. Galime pastraipsniui? 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Pataisų taip pat nėra. Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Taip pat pataisų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis. Taip pat nėra patai-

sų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 5 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir taikymas. Pataisų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Balsuojame. Atsiprašau, motyvai. Motyvai už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Kviečiu kolegas palaikyti, kadangi diplomatų darbo apmokėjimo sąlygų ir jiems taikytinų su darbu užsienyje susijusių socialinių garantijų įtvirtinimas Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatyme yra iš tikrųjų svarbus, ir manau, kad diplomatinei tarnybai tas sureguliuavimas yra reikalingas. Dėkui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Irgi kviečiu kolegas palaikyti. Mūsų diplomatai – pirma fronto linija, kuri atlaiko visus iššūkius, tai labai prašau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų daugiau niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-932) priimtas. (*Gongas*)

10.07 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1079(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1079. Pranešėjas – Seimo narys S. Šedbaras.

Pataisų nėra. Ar galime svarstyti pastraipsniui? 1 straipsnis. Pasiūlymų ir pataisų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1079) priimtas. (*Gongas*)

10.08 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-300 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-312(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-312(3). Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė. Kviečiu į tribūną. Seimo nare Rima Baškienė, maloniai prašome į tribūną.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, iki priėmimo stadijos mes komitete apsvarstėme Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir komitetų pasiūlymus. Per priėmimą yra siūlomas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė, ganėtinai techninio pobūdžio – vietoj žodžio „globėjai“ parašyti „globėjai ir rūpintojai“. Tai dar labiau sustiprina poziciją ir aiškumą. Prašau, pritariant Teisės departamento pasiūlymui, komitetui pritarus šitam pasiūlymui, pritarti 1 straipsniui ir visam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė Teisės departamento pasiūlymams. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu pasisakyti dėl viso. Motyvai už – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, aš noriu paprašyti balsuoti vieningai, nes, primenu, šis įstatymo projektas kaip tik kalba apie labai sunkiai sergančių vaikų tėvų nedarbin-

gumo lapelių apmokėjimą iki metų ir tų tėvų, kurie slaugo vaikus, turinčius negalia, iki 180 dienų. Būkime vieningi ir balsuokime už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių nuomones išsakyti nėra, kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 87, kaip R. Šalaševičiūtė ir prašė – vieningai, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-312) priimtas. (*Gongas*)

10.11 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1111(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1111(2). Pasiūlymų ir pakeitimų nėra, todėl pranešėjos A. Kubilienės į tribūną nekviesiu. Siūlau eiti pastraipsniui ir pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto yra norinčių kalbėti. Seimo narys R. Martinėlis – motyvai už.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pakviesti visus pritarti projektui, nes tarybos kadencija yra dveji metai ir neišrinkus pirmininko taryba išvis gali būti neveiksmi ir nedirbanti visą savo kadenciją. Todėl šis pakeitimas yra būtinas, manau, kad būtų darbinga, ir visus kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties dabar atsidūrėme tokioje situacijoje, kad reikia pritarti tam įstatymo projektui, bet apskritai reikia iš naujo pergaltoti Nacionalinės sveikatos tarybos vietą ir funkcijas. Jau antrą kadenciją pastebiu, kad formuojant Nacionalinę sveikatos tarybą politikai daro įtaką atrenkant įvairius kandidatus. Tikriausiai dėl to ir susidarė tokia situacija, kad žmonės, kuriems mes patikėjome formuoti sveikatos politiką, konsultuoti parlamentą ir panašiai, net nesugeba susirinkti į posėdžius jau keli mėnesiai.

Šiuo atveju reikia pritarti pateiktam įstatymo projektui, bet vėl susėsti visiems ir pergaltoti, ar reikalinga tokia Nacionalinė sveikatos taryba. Jeigu reikalinga, kokioms funkcijoms atlikti ir kokio statuso.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nuomonių išsakyti nėra užsirašiusių, kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 99, prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat. Balsuota vieningai. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1111) priimtas. (*Gongas*)

10.14 val.

Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 24¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1071(2)ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 80 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1072(2), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1073(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6a ir lydimieji 1-6b ir 1-6c klausimai – įstatymo projektai Nr. XIIIIP-1071(2)ES, Nr. XIIIIP-1072(2) ir Nr. XIIIIP-1073(2). Pristato Seimo narė A. Širinskienė. Svarstymas. Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo tam tikrais straipsniais įstatymo projektas, Sveikatos sistemos įstatymo straipsnio pakeitimo ir įstatymo priedo

pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas ir Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas svarstė Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1071. Buvo gauti Teisės departamento pasiūlymai, kuriems pritarėme. Taip pat nemažai tiek valstybės institucijų, tiek nevyriausybinį organizacijų pasiūlymų, kurių didžiąjai daliai taip pat pritarėme. Už komiteto patobulintą projektą komitetas balsavo tokiu santykiu, t. y. bendru sutarimu.

Kitus, Pirmininke, pristatyti taip pat?

PIRMININKAS. Pristatykite visus.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos sistemos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1072. Taip pat buvo gauta, tiesa, mažiau įvairių iniciatyvų. Į visas atsižvelgėme. Buvo atliktas antikorupcinis vertinimas ir įvertinta teigiamai. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

Farmacijos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1073. Didžiąjai daliai pasiūlymų, tarp jų ir Teisės departamento, pritarėme. Taip pat balsuojant buvo pritarta: 5 – už, 1 susilaikė ir nebuvo balsuojančių prieš.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pasisakančių, klausiančių ir motyvus išsakyti norinčių nėra. Ar galime pritari bendru sutarimu po svarstymo šioms projektams? Ačiū, pritarta.

10.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-634 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-634. Pranešėjas – Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė Seimo Pirmininko minėtą įstatymo projektą, atsižvelgė į Vyriausybės išvadas ir Teisės departamento siūlymus ir siūlo gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti. Už balsavo 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš vis dėlto galvočiau, kad ligonių, gaunančių slaugos ir palaikomąjį gydymą, pastaruoju metu santykinai šiek tiek mažėja, net turinčius visišką negalią ligonius dažniausiai slaugo giminaičiai namuose. Jie yra pensininkai, nedirbantys, todėl turi laiko ir gali namuose slaugyti ligonius. Be to, visišką negalią turintiems yra mokamos išmokos. Jeigu teikiama slauga, tada tos išmokos būna nemokamos. Aš manau, kad nebūtų didelė našta PSDF biudžetui šis slaugos paslaugų ilginimas iki 180 dienų. Todėl siūlyčiau vis dėlto pritari šiam įstatymo pakeitimui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvus prieš sakyti niekas neužsirašė, tik motyvai už. Ar galime pritari bendru sutarimu šiam komiteto siūlymui gražinti iniciatoriams tobulinti? Ačiū, pritarta.

10.19 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12¹, 15, 21, 26, 27 ir 30 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12² ir 26¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1114(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo keliais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1114(2). Pranešėja – Seimo narė A. Širinskienė. Pranešėja A. Širinskienė kviečiu į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas spalio 25 dieną svarstė Sveikatos draudimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1114. Pritarėme iš esmės visoms Teisės departamento pastaboms ir pasiūlymams, pritarėme patobulintam projekto variantui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbėti užsirašė Seimo narys A. Vinkus. Kviečiu į tribūną.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiami Seimo nariai, stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios sveikatos priežiūros įstaigos gydymo metu aprūpina pacientus reikiamomis

medicininėmis priemonėmis. Tam tikrų ligų atvejais po gydymo turi likti kai kurie ligoniai stacionare, nes tik ligoninėje gali būti palaikomos jų gyvybinės funkcijos. Pavyzdžiui, kai yra kvėpavimo funkcijų sutrikimų, padeda tik dirbtinis plaučių ventiliavimas. Visiems šitiems pacientams gydyti būtinų medicinos priemonių naudojimo išlaidos yra įskaičiuotos į stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainą, tačiau tam tikrais atvejais PSDF biudžeto lėšos gali būti naudojamos efektyviau, remiantis pagrįsta gydytojų konsiliumo išvada, tam tikros paslaugos galėtų būti teikiamos namuose. Labai pritariame šiai įstatymo pataisai. Maloniai prašau visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų už užsirašė Seimo narys R. Martinėlis. Prašau.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš siūlyčiau pritarti įstatymo pakeitimui, nes jis pagerins lėtinėmis ligomis sergančių pacientų gyvenimo kokybę, bus galimybė daugiau skubios pagalbos reikalaujančių pacientų aptarnauti, todėl siūlau visiems pritarti šitam įstatymo pakeitimui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Buvo motyvuojama tiktai pritarti šiam projektui. Ar galima kviesti pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

10.23 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1292 (pateikimas)

Gerbiami Seimo nariai, kadangi labai greitai einame per projektus, tai, laukdami ateinančių asmenų, turime paimti klausimą iš rezervo. Siūlau svarstyti 2a rezervinį klausimą. Imame 3 rezervinį, 2 rezervinis dar neįregistruotas. Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1292. Pranešėjas – Seimo narys D. Kaminskas. Pateikimas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Teikiamo įstatymo projektu siekiama suvienodinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis dydį ir savarankiškai mokančių Privalomąjį sveikatos fondo įmokos dydį, kuris nuo 2019 metų siektų 9 % praeitų metų 12 minimalių mėnesinių algų dydį.

Remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. rugsėjo 11 d. paskelbtomis Lietuvos ekonominių rodiklių projekcijomis, prognozuojama, kad 2018 metais valstybės biudžeto metinės įmokos už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį bus 321,4 euro, 2019 metais – 360, o savarankiškai įmokas mokančių asmenų metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka 2018 metais sudarys 394 eurus, t. y. 9 % 12 minimalių mėnesinių algų.

Pažymėtina, kad vidutinės metinės vieno dirbančio asmens privalomojo sveikatos draudimo įmokos santykis su metine valstybės biudžeto įmoka, mokama už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį, skiriasi tris kartus. Prognozuojama 2018 metams – 961 euras, 2019 metams – 1021 euras. Akivaizdu, kad net ir savarankiškai Privalomojo sveikatos fondo įmokas mokančių asmenų per metus sumokama įmokų suma yra didesnė nei metinė valstybės biudžeto įmoka, mokama už vieną valstybės lėšomis privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamą asmenį.

Atkreiptinas dėmesys, kad didžiąją dalį Lietuvos gyventojų sudaro būtent asmenys, patenkantys į valstybės lėšomis draudžiamųjų grupę, jie sudaro apie 55 % visų šalies gyventojų. Nors už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis sumokamos mažiausios privalomojo sveikatos draudimo įmokos, tačiau jų sveikatos priežiūra Privalomojo sveikatos draudimo fondui ir biudžetui kainuoja brangiausiai. Tai yra natūralu, nes ši asmenų grupė yra senatvės pensininkai, neįgalūs ir visi kiti jautrioms socialinėms grupėms priklausantys asmenys, kuriems teikiamos sveikatos paslaugos ir brangiausiai kainuoja.

Valstybės biudžeto įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis siekia apie 0,45 mlrd. eurų, o poreikis yra apie 1 mlrd. eurų. Pasaulio sveikatos organizacija, kaip ir Europos Komisija, ne vienus metus atkreipė dėmesį, kad Lietuvos valstybė sveikatos apsaugai skiria per mažai lėšų ir užkrauna pernelyg didelę sveikatos sistemos finansavimo našta gyventojams, juos nuskurdina. Pakeitus Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio 2 dalį, privalomojo sveikatos draudimo įmoka už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis didėtų ir būtų tokio pat dydžio, kurią sumoka savarankiškai ją mokantys asmenys. Kartu padidėtų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis.

Iš tikrųjų mes, šį projektą teikiantieji: aš, A. Kubilienė ir V. Ačienė, šiuo atveju esame labai daug diskutavę tiek su pacientais, tiek su gydytojų organizacijomis, tiek su ministerija. Tikrai prašau šitą projektą palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nori Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi A. Matulas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš iš tikrųjų noriu pritarti šitam pasiūlymui. Tikrai yra reikalingas pritarimas, nes turi būti vienodos įmokos, mokamos visų už visus gyventojus, nes visi gauna iš esmės tokias pat paslaugas. Taigi iš tikrųjų tikrai reikėtų pritarti. Tiktai norėčiau paklausti. Valstybės biudžetui čia turbūt būtų pakankamas krūvis? Gal tai buvo skaičiuota, kiek?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Pagal numatomas projekcijas iš principo 2019 metams reikėtų apie 77,5 mln. eurų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, matėte, kad dabar problema sveikatos sistemoje susidarė gana kritiška, nes aplinkinės šalys kelia arba jau labai pakėlė atlyginimus, ir medikai bėga, todėl svarbus kiekvienas mėnesis. Jūs siūlote spęsti iš dalies problemą tiktai nuo 2019 metų. Ar nemanote, kad čia yra lyg ir bandymas spęsti problemą, bet realiai medikai galėtų šiek tiek pajusti to įstatymo naudą tiktai galbūt apie 2019 metų vidurį?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Nenorėčiau būti archeologas ir nagrinėti, kas ir kada pradėjo šitą reformą. Jeigu atsimintume, būtent šito straipsnio pakeitimas buvo 2013 metais ir būtent nurodė šitą ydingą praktiką. Kadangi jūs esate buvęs praeito Seimo narys, kodėl anksčiau neregistruote, negaliu pasakyti, bet šiandien aš registruoju tam, kad Vyriausybė galėtų apskaičiuoti, nes tai yra tikrai išpūdinga papildoma suma, rasti šaltinius, todėl yra registruojama nuo 2019 metų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. J. Dagys, ruošiasi S. Jakeliūnas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų kykla tam tikrų pagrįstų abejonių, kokia prasmė apie tai diskutuoti, kai mes nematome visos mokestinės sistemos pertvarkos? Čia yra lygiai tas pats, ta sudėtinė dalis, kuri guls kaip krūvis ant mūsų valstybinės sistemos, atlyginimų, mokėjimo tvarkos. Aš tikrai manau, kad tą problemą reikia spęsti, bet dabar, biudžeto pateikimo metu, kai mes sprendžiame kitų metų biudžetą, apie tai diskutuoti nematant visos mokestinės reformos, kurią tiktai 2019 metais premjeras žada pateikti, kokia prasmė? Mes tiesiog suteikiame viltį, kad mes spęsimė tą problemą, nors iš tikrųjų mes jos nespęsimė, kol nematysime visos biudžeto pertvarkos, surinkimo ir kitos tvarkos pakeitimo, tai tas klausimas niekada nebus išspęstas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, vakar buvo susirinkę ministerijoje derybų ir Gydytojų sąjungos atstovai, Slaugytojų sąjungos atstovai, sveikatos profsąjungos ir yra preliminariai numatyta, kad bus keliamas medikų atlyginimas 20 %. Kad būtų sudaryta šita tvari sveikatos finansavimo sistema, būtent ir reikia, kad ir toliau būtų palaikyta 2019–2020 metams, nes ten yra numatyta etapais kelti medikams atlyginimą, todėl reikalingas tvarus finansavimo šaltinis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys... Atsiprašau. Taip, S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, premjeras ką tik pavadino šituos reikalavimus arba panašius sveikatos apsaugos sistemos darbuotojų reikalavimus 30 ar 50 % didinti atlyginimus, nesant realių finansinių galimybių, šantažu ir reketu. Ar jūs nemanote, kad jūs prisidedate prie tokios iniciatyvos šantažavimo ir reketavimo? Ir jeigu reikėtų spęsti jums asmeniškai, kadangi jūs taip pat esate šitos valstybės dalis, iš kokių šaltinių reikėtų didinti valstybės biudžeto mokėjimus į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą, kadangi valstybės biudžetas yra ir bus kol kas deficitinis? Ar mažinti išlaidas gynybai, ar didinti pridėtinės vertės mokestį, ką jūs rinktumėtės?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Jūs labai neteisingai klausiate manęs, tikrai nesiruošiu šantažuoti. Esmė yra ta, kad išsigalioję 2019 metais, todėl šitas projektas ir yra teikiamas, kadangi turime visus metus iki kito biudžeto formavimo, todėl ir šaltinius, ir, sakysime, pagal pajamų augimą mes tikrai galėtume ieškoti, kad galėtume įvykdyti savo konstitucinius įsipareigojimus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša, ruošiasi I. Degutienė.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas, vis dėlto kodėl tas mokestinis įpareigojimas neprojektuojamas nuo kitų metų liepos vidurio? Ar tikrai čia būtų nepajėgu pradėti šią kad ir mi-

nireformą, be abejo, ir kaupiant lėšas, ir tenkinant medikų poreikius? Galbūt priimtumėte pasiūlymą po pateikimo ir komitete apsvaistytumėte ir kitas datas? Ačiū.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Laukiame pasiūlymų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Degutienė, ruošiasi A. Sysas.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, iš esmės jūsų pasiūlymas yra panašus, tik tai greitesnis – 9 % nuo MMA per 12 mėnesių. Tačiau man kyla klausimas. Šiandien pagal tai, kiek dirbantys sumoka ir kiek valstybė už valstybės draudžiamuosius sumoka, tai yra iš esmės vos ne dvigubai mažiau. Gal reikia išvis ieškoti kokios kitos stabilesnės metodikos, kad mes palaipsniui galėtume prieiti prie to paties lygmens, kiek sumoka žmonės, kurie dirba ir nuolat moka tas 9 % įmokas nuo savo darbo užmokesčio drausdamiesi privalomuoju sveikatos draudimu?

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, labai pritarčiau, jeigu jūs tikrai rodytumėte tokią pat iniciatyvą, bet, sakysime, turėtume eiti laipsniškai. Bent jau šiuo etapu tai tikrai pakankamai didelė našta būtų biudžetui, jeigu mes iš karto prilygintume, kaip ir minėjau, apie tūkstantį... apie 2019 metus numatoma, kad apie 1 tūkst. eurų sumokėtų. Tai jūs suprantate, kokia yra papildoma našta biudžetui? Todėl tą palaipsniū didinimą, manau, ateityje būtų galima svarstyti ir didinti šitą procentą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas, ruošiasi E. Pupinis.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, kilusio skandalo fone, būtent, kur valstybės įmokos kaip pagrindinis šaltinis linksnuojamos kelti darbo užmokestį, mano klausimas, kodėl rėmėtės 9 %, žinodami, kad valstybės įmoka už draudžiamuosius neatitinka bendro standarto ir įmokų, kurias moka net savarankiškai dirbantys asmenys. Tai gal galite pagrįsti, kodėl pasirinkote būtent šitą dydį?

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Pirmiausia, kaip ir sakiau, tai yra pakankamai didelė našta biudžetui numatoma ir pirmiausia bent jau sulyginame su save draudžiančiųjų įmokomis, kad bent jau būtų atkurtas tas minimalus teisingumas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų turbūt tai viena iš reakcijų į šiuo metu vykstančius tam tikrus neramumus sistemoje ir t. t. Suprantamas jūsų noras. Ar nemanote, kad vis dėlto, jeigu ir nepritaria tie, kurie atsakingi už biudžeto formavimą, šiek tiek nuogaustauja dėl to, ar nemanote, kad galbūt tas projektas galėtų būti teikiamas, jeigu nuo (...), tai su kitų, ateinančių metų biudžetu, nes nuo šių... Na, mes jau turėjome panašių problemų, kai valstybė kai kurių savo išpareigojimų jau nepaneša. Ar nemanote, kad tas teikimas šiek tiek per ankstyvas, o reikėtų galbūt pasižiūrėti, kaip kitais metais gyvensime? Ačiū.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Galiu tada paironizuoti. Kolegos čia sakė, kad reikia nuo sausio 1 dienos šitą dalyką padaryti, iš jūsų tos pačios partijos. Aš duodu metus praktiškai suieškoti šaltinius. O reaguodamas į jūsų tą klausimą dėl dabartinių neramumų, tai šitas mano projektas buvo įregistruotas, galite pažiūrėti, anksčiau, negu čia prasidėjo visi tie neramumai.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Atsakėte į visus klausiančiųjų klausimus. Toliau motyvai už – Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegos, išties visos vyriausybės pakankamai sunkiai sprendė tą problemą ir noriu priminti tam tikrą istoriją, kad ir užpraista Vyriausybė, ir praeita Vyriausybė po Sveikatos reikalų komiteto siūlymo nesutiko didinti įmokos. Tada vienašališkai užpraista kadenciją visas komitetas pateikė įstatymo projektą ir nustatė kasmet augančius procentus ir ta įmoka didėjo. Praeitą kadenciją mes su kolege D. Mikutiene registravome, kad kasmet ta įmoka augtų 2 %. Nors tų vyriausybių išvada buvo neigiama, Seimas susitelkė ir pritarė įstatymo projektui ir ta įmoka kasmet bent šiek tiek augo.

Dabar kolegos bandymas spręsti tą problemą irgi yra pagirtinas, todėl tikiuosi, kad Vyriausybė pritaris tam įstatymo projektui. Bet, be abejonės, ir taip po dvejų metų augant kasmet tai įmokai po 2 % tas dydis ir būtų jau pasiektas. Tai nelabai čia kas ir daug keisis. Keistusi, jeigu tai įsigaliojotų nuo kitų metų – 2018 m. sausio 1 d. Iš esmės tą pajaustų ir medikai, ir daugelį problemų mes galėtume bent šiek tiek spręsti kartu didindami asignavimus, nepadėdami sveikatos

draudimo biudžeto į rezervą, Finansų ministerijai neatiduodami, nes tai irgi būtų brutalus žingsnis. Bet iš esmės reikia pritarti, o po to registruosime pataisas. Bet dar kartą prašau Vyriausybės geranoriškai pritarti ir tada Seimas galėtų pakoreguoti datą ir spręsti tą problemą.

PIRMININKAS. O, dėl motyvų prieš išsibraukė Seimo narys R. J. Dagys. Motyvų prieš nėra. Gal galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Šurmulys salėje*) Balsuoti norite? (*Balsas salėje: „Balsuojam!“*) Balsuojame.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 4 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta.

Darbotvarkės r-4 klausimas. Atsiprašau. Siūlomi komitetai: Sveikatos reikalų komitetas – pagrindinis, Biudžeto ir finansų komitetas – papildomas. (*Balsai salėje*) Siūloma svarstyti gruodžio 12 dieną. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Taip pat, be abejo, reikia Vyriausybė išvados, nes jina atsakinga už viešuosius finansus, ne tik už privalomąjį sveikatos draudimą.

PIRMININKAS. Prašome Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.41 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 31⁵ ir 31⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1202 (pateikimas)

Darbotvarkės r-4 klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1202. Pranešėjas – Seimo narys T. Tomilinas. Pateikimas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Seimo Pirmininke, atsiprašau. Pristatau jums Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31⁵ ir 31⁹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamąjį raštą ir įstatymo patį projektą.

Projektas yra techninis, nenoriu gaišti jūsų laiko. Mes rugsėjo 28 dieną priėmėme Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymo pakeitimą ir priėmėme sprendimą, kad pinigų administravimą perima „Sodra“, Socialinio draudimo fondo valdyba, ir tame įstatymo pakete pritrūko vieno įstatymo, būtent šio, kurį aš šiandien pristatau. Tai yra techninis pakeitimas, jo esmė yra tokia: pagal mano pristatomą įstatymą funkcionuoja bendra europinė sistema, padedanti išieškoti alimentus iš tėvų, kurie keliauja po visą Europą. Todėl mes tame įstatyme turime padaryti pakeitimą ir įtvirtinti „Sodrą“ kaip pagrindinę administruojančią instituciją, būtent tų alimentų išieškojimo. Tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galime, gerbiamieji kolegos, pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstyti siūloma gruodžio 5 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.43 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191 (pateikimas)

Darbotvarkės r-5 klausimas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191. Pranešėja – Seimo narė L. Matkevičienė. Pateikimas.

L. MATKEVIČIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji kolegos, leiskite man pristatyti Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1191. Lietuvoje auga loterijų ir lošimų organizatorių įplaukos iš loterijų ir lošimų veiklos. Per pirmąjį 2017 metų pusmetį lošimų veiklos rezultata sudarė 65,83 mln. eurų ir buvo 5,6 % didesnis už atitinkamą 2016 metų laikotarpį. 62,36 mln. eurų, lyginant 2016 metus su 2015 metų įplaukomis iš lošimų, jos

išaugo 8,4 %. Iš loterijų bilietų pardavimo – 13,4 %. 2015 metais, lyginant su 2014 metais, įplaukos iš lošimų išaugo 21,2 %, iš loterijos bilietų pardavimo – 26,5 %. Augant lošimų mastui didėja dėl lošimų visuomenės patiriama žala, valstybės išlaidos, skatinant atsakingą lošimą ir kovojant su neigiamomis lošimo pasekmėmis.

Lošimų ir loterijų veikla iš esmės yra garantuoto pelno verslo modelis, todėl valstybė privalo taip subalansuoti taikomų mokesčių dydžius, kad būtų ribojamos pavojingų lošimų rūšys, jų plėtra, taip saugoti piliečius nuo perteklinių paskatų lošti.

Be to, lyginant su kitomis šalimis, Lietuvoje taikomi vieni iš mažiausių loterijų ir lošimų mokesčių tarifų. Kaimyninėse valstybėse loterijų ir lošimų organizatorių sumokama loterijų ir lošimų mokesčio dalis nuo bendrojo vidaus produkto yra didesnė nei Lietuvoje, pavyzdžiui, 2015 metais Lietuvoje buvo 0,4 %, Latvijoje – 0,13 %, Estijoje – 0,11 %, Lenkijoje – 0,07 %. Todėl siūlymo įgyvendinimas užtikrintų didesnes valstybės biudžeto pajamas, tačiau nepablogintų lošimo verslo sąlygų Lietuvoje, vertinant regiono kontekste.

Projekto tikslas yra didinti skirtingų azartinių lošimų rūšių apmokestinimą, įvertinus kitose Europos Sąjungos valstybėse nustatytus didesnius lošimų ir loterijų mokesčio tarifus. Mes siūlome 5 procentiniais punktais padidinti loterijų ir lošimų mokesčio tarifus.

Pirma. Organizuojant bingą, totalizatorių, lažybas, vietoj 15 % nustatyti 20 % mokesčio tarifą nuo GGR'o. Antra. Nuotoliniams lošimams vietoj 10 % nustatyti 15 % mokesčio tarifą nuo GGR'o. Taigi siekiant skatinti nuotolinio lošimo organizatorius registruoti savo veiklą Lietuvoje projektu siūloma nuotoliniams lošimams ir toliau taikyti mažesnio mokesčio tarifą negu antžeminiams lošimams. Trečia. Lošimo stalams ir automatams, už kuriuos mokamas fiksuoto dydžio loterijų lošimo mokestis, nustatyti papildomą 5 % mokestį nuo GGR'o.

Atsižvelgus į tai, kad fiksuotą loterijų ir lošimų mokestį perskaičiavus į mokestį nuo GGR'o pagal 2013 ir 2015 metus, jų duomenis, lošimo stalams mokestis sudarytų 13 % nuo GGR'o. A kategorijos lošimo automatams – 15 % nuo GGR'o. B kategorijos lošimo automatams – 12 % nuo GGR'o. Ir papildomai siūloma padidinti fiksuotą loterijų ir lošimų mokestį. Lošimo stalams – nuo 1 tūkst. 738 eurų iki 2 tūkst. 27 eurų per mėnesį. B kategorijos automatams – nuo 87 iki 111 eurų per mėnesį. A kategorijos automatams siūloma palikti 232 eurų per mėnesį mokestį.

Taigi, padidinus fiksuoto dydžio loterijų ir lošimų mokestį efektyvus mokesčio tarifas tiek lošimo stalams, tiek A ir B kategorijos automatams būtų suvienodintas su tarifu, šiuo metu taikomu lažyboms, bingui, totalizatoriui, t. y. 15 % nuo GGR'o.

Įvertinus tai, kad loterijų organizatoriai, loterijų ir lošimų mokestį moka nuo didesnės mokesčio bazės – išplatintų loterijos bilietų nominalios vertės, projektu siūloma loterijų mokesčio tarifą padidinti 2 procentiniais punktais – nuo 2 % iki 7 %. Taigi numatomas valstybės biudžeto pajamų padidėjimas gali siekti iki 8 mln. eurų per metus. Tai tiek.

Prašom klausti.

PIRMININKAS. Paklausti užsirašė devyni Seimo nariai. Klausia Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi V. Sinkevičius.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš siūlau pritarti po pateikimo. Pritarus į biudžetą bus surenkama daugiau lėšų. Gal yra svarstyta, kur bus nukreiptos papildomos lėšos? Ar tai negalėtų būti PSDF biudžetas, „Sodros“? Dabar PSDF biudžete ir sveikatos apsaugos srityje yra problemų, norėjau paklausti, gal yra galvojama, kur galėtų būti investuojama?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų, šiuo mokesčių įstatymo pakeitimo įstatymu mes ir turime tikslą, kad padidintume valstybės biudžetą, ir neabejoju, kad esant dabar šiandieninei situacijai tokia jautri tema kaip PSDF, aš manau, kad tikrai bus atsižvelgta ir bus paskata didinti PSDF biudžetą tuo tikslu, ką jūs minite.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Sinkevičius. Ruošiasi E. Pupinis.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju kolegei už iniciatyvą. Norėjau jūsų paklausti. Iš tiesų, labai džiaugiuosi, kad pirmiausia įvertinote, kaip atrodo Lietuva regione, kad vis dėlto tos įmonės galės ir toliau veikti. Bet noriu paklausti vis dėlto, ar buvo įvertintos visos lošimo sritys ir jos visos bus apmokestintos atitinkamai ir sąžiningai. Aš turiu omeny, yra juk ir

kazino, yra automatai, yra lažybos ir loterijos. Ar esame įvertinę visas sritis ir šiuo įstatymu neignoruosime vieno ar kito ir neišskirsime vieno ar kito iš kitų?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Kaip tik atvirksčiai, čia kaip tik norime suvienodinti ir iš tikrųjų tai tikrai buvo atlikta. Ir kaip galbūt ir girdėjote, kad mes, pavyzdžiui, visus įvertinome lošimo salonus. A kategorijos lošimo automatai tai lieka su tuo pačiu, bet B lošimo, tie, kurie yra neriboto, yra mažiau negu 18-os neįleidžiami, – ypač. Ten, aišku, nedidelė suma, bet buvo įvertinta: ir ruletės, ir kauliukai, ir visa kita.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi A. Sysas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Be abejonės, lošimo verslas nėra skatintinas ir, ko gero, teisingai, kad galėtų ir didėti tie tarifai. Tačiau vėlgi kai kada tie tarifai, mokesčiai padaro ir neigiamą paslaugą. Tarkime, šiuo metu kai kada žiūrime, kad vien padidinus akcizą alkoholiui pradėjo visi važiuoti į kitas šalis, vežti iš ten ir panašiai. Iš tikrųjų lošimo verslas dar labilesnis. Tai norėčiau paklausti, vis dėlto kokios kaimyninės šalies lygį mes pasieksime? Ar Latvijos pasieksime, ar bus didesnis ar mažesnis, Lenkijos ir t. t. Maždaug koks lygis ir kodėl jūs nurodote būtinai po 5 procentinius punktus, o kodėl, pavyzdžiui, ne 15, kodėl ne dvigubai? Ar buvo padaryti kokie skaičiavimai, ar maždaug taip pagalvojome, suėjome ir teikiame? Ačiū.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Ačiū už tai. Azartinių lošimų mokesčiai tikrai buvo palyginti Baltijos šalyse: Lietuva su Latvija, su Estija ir su Lenkija. Bent jau mes priartėsime prie to. Aišku, mes neaplenksime jų, jų yra daug didesni. Pavyzdžiui, Latvijos automatams jau šiandien yra 267 eurai už įrenginį, o mūsų yra viso labo tik 232. Bet latviai numatė dar didinti 2018 m. sausio 1 d. Taigi tikrai, ko gero, jų dar nepasivysime, aš manau, kad čia mūsų pirmasis žingsnis, kuris tikrai... Gana užsistovėjome ties tuo, aš manau, kaip tik Estija šiandien dar daugiau – 300 eurų už įrenginį. Tai kaip pavyzdys toks mano. Mes tikrai vejames, bet, aišku, dar nepasivysime. Esame pačioje mažiausioje mokesčių įvertinimo situacijoje.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolege, pirmiausia sveikinu su šiuo siūlymu. Manau, kad priklausomybės lygis Lietuvoje vis didėja. Ir tiesiog iš klausimų galiu pasakyti, kas sakė, kad Seimo nariams nesvarbu azartiniai lošimai. Iš giluminių klausimų suprantu, kad jeigu nelošia, tai jau tikrai nuoširdžiai domisi šitais dalykais. Todėl mano klausimas buvo, kokius ekspertus buvote pasikvietę, šnekant apie tai, ar mes galėtume padidinti dar daugiau, ne 5 %, nes jūs ir paminėjote atsakydama į mano kolegės klausimą, kad kaimyninių šalių mokesčiai yra daug didesni ir jie didėja. Ar konsultavotės su kuo nors mokesčių srityje?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Mes konsultavomės ir su priežiūros tarnyba, ir su mokesčių. Mūsų tiesiog tokia kukli atlikta analizė, bet ta, kurią turime, mus ir vertė pakelti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi R. Šarknickas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Laimute, iš tikrųjų, kaip ir prieš kelias dienas kalbėjome, teisinga kryptis, labai reikalingas dėmesys lošimų priklausomybių prevencijai. Man atrodo, kad tikrai prisidėtų, jeigu būtų skiriama didesnė dalis finansavimo priklausomybių prevencijos strategijai sukurti ir įgyvendinti. Šiandien to nėra. Nėra jokios lošimų priklausomybės strategijos Lietuvoje. Ir jau prieš kelias dienas čia stovėjote ir sakėte, kad tuoj tuoj bus. Dabar vėl ateinate su, kaip sakyti, tokiais savotiškais draudimais, reguliavimais, bet ne prevencija. Tai aš labai noriu paklausti, kada ateisite su prevencinėmis priemonėmis, ir paklausti, kiek, jūsų žiniomis, jau šiandien yra skiriama finansavimo tam, kad žmonės loštų mažiau? O žmonės, kurie lošia, kad gautų reikalingą pagalbą. Ačiū.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Prieš skiriant lėšų, mes turėtume priimti ir šiuos įstatymus. Ir aš neabejoju, kad mes tikrai prieisime, galbūt ne kitų metų biudžete, bet yra ir ten numatyta, ir priklausomybių prevencijai yra numatyta lėšų ateinančių metų biudžete. Bet galbūt tokių, kokių mes norėtume, tai tikrai dar nepasiekėme to lygio. Aš už tai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas. Ruošiasi S. Jovaiša.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš azartinių žaidimų nelošiu, kaip A. Sysas bandė čia išvelgti, kad dauguma mūsų klausiančiųjų bando lošti. Man daugiau krepšinis patinka. Panašų klausimą už-

davė M. Majauskas dėl prevencijos. Norėjau pasiteirauti, ar buvo šiuo klausimu kalbėta su Švietimo ir mokslo ministerijos atstovais ar tiesiog švietimo specialistais? Kiek švietime yra taikoma ši prevencija mokiniams? Žinome, kad tėvai vargsta mokėdami dideles baudas, ir dabar pakeltas procentas, ko gero, vėl padidins tuos kaštus. Aišku, niekas nėra apsaugotas, bet iš esmės kalbama apie prevenciją. Ar buvo diskutuota šiuo klausimu?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Ir praeitą kartą, kai pristatėme įstatymo pataisą, tai vienas iš prevencijos veiksmy, kad bus neįleidžiami jaunesni negu 18 metų amžiaus. Tai yra viena iš prevencijų, nes, šalia to, reikalingi ir įstatymai, kurie draustų tą dalyką. O švietime tikrai yra daug: ir programa, ir priklausomybių prevencijos. Ji tokia platesnė, įeina ir azartiniai lošimai. Azartiniai lošimai ir visi lošimai, kaip ir kitos priklausomybės, iš tikro kelia didelį pavojų. Blogiausia tai, kad plečiasi ratas ir tai atima darbingą žmogų, nuo 18 iki, sakykim, 65 metų amžiaus. Iš tikrųjų tai aktuali problema ir mes tai priimame, stengiamės tikrai...

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša. Ruošiasi J. Jarutis. (*Balsas salėje: „Pridėti 10 eurų.“*)

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pranešėja, tikrai sveikintina iniciatyva. Aš manau, kad Seimas palaikys. Bet ar spės komitetai taip dirbti, kad išsigaliotų būtent kaip jūs norite, nes tai mokestinis pakeitimas, todėl jam reikia pusmečio. Jeigu mes spėtume šioje sesijoje, tai galbūt nuo liepos 1 dienos. Ir plius jūs turbūt išgirdote daugelio Seimo narių nuomonę, kad galbūt reikėtų peržiūrėti didėjimo tvarka. Manau, kad neprieštarausite, jeigu tokių pasiūlymų atsiras.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Taip, pagal Teisėkūros įstatymą mes turėtume apie šešis mėnesius, kad priimtume. Tiesiog dar pateikimas, šiandien yra pateikimas. Tai mes turime dar šešis mėnesius. O į jūsų pastabas komitete, manau, bus tikrai atsižvelgta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Jarutis. Ruošiasi V. Alekna.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Miela kolege, iš tikrųjų jūs sakėte, per pristatymą sakėte, kad didėja tam tikra pinigine išraiška už automatų. Aš apie juos visiškai nieko neišmanau, bet fiziškai nuo 90 iki 150, nuo 1,5 tūkst. iki 2,5 ir panašiai. Čia ne 5 % augimas, jeigu aš gerai suprantu, tai yra šiek tiek ženklėnis.

Kaip jūs manote, ar to padidėjusio mokesčio nesumokės vis tiek tie patys lošiantys žmonės ir dar padidins išlaidas, o lošimų organizatorių pelnai kaip buvo dideli, taip ir liks?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Mes nemanome, kad taip, nes mes kaip tik atvirkščiai – norime suvienodinti, nes anksčiau, aš vėl pakartosiu, kad, organizuojant bingą, totalizatorių, lažybas, buvo 15 %, dabar mes darome 20 %. Vadinas, 5 %. Ten, kur buvo nuotoliniai – 10 %, mes darome 15 %. Kaip tik sudrausminsime ir kaip tik mes to ir siekiame su... Čia visur išlaikytas tas 5 %. Aš nelabai supratau, kurioje vietoje jums ne taip atrodė.

O jeigu apie automatų, aš noriu pasakyti, kad A yra neriboto... riboto, o tie neriboto ir kad stalams per mėnesį, kur ten jūs matėte, nuo 1 tūkst. 738 iki 2 tūkst. 27, tai viso labo tik 289 eurai per mėnesį. Čia yra daug? Nedaug, man atrodo. O, pavyzdžiui, B kategorijos automatams – nuo 87 iki 111. Tai tik 24 eurai. Čia gal aš pritarčiau kolegai Jovaišai, kad kaip tik čia tikrai nėra dideli pinigai lošimų verslui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Ačiū, Pirmininke. Jūs kaip tik praeitą posėdį pristatėte projektą, kuris iš principo 15–20 % sumažina sporto klubų pajamas. Kaip jūs galvotumėte, ar šiais 8 mln., kurie bus gauti padidinus mokestį, negalėtų būti kompensuojama sporto klubų netektis, nes jiems iš tikrųjų labai trūksta?

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Aš taip nemanau, bet galima pateikti ir svarstyti komitete. Bet aš nemanau, kad taip. Mes dar tiesiog pateikiame, dar turime pusę metų.

PIRMININKAS. Atsakėte į visus klausimus. Dėkoju.

Dėl motyvų už užsirašė Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Žinodamas faktą, kad Lietuvoje taikomi vieni iš mažesnių loterijų ir lošimų mokesčio tarifų, siūlau palaikyti šį projektą. Lošimų ir loterijų veikla iš esmės yra garan-

tuoto pelno verslo modelis, todėl valstybė privalo taip subalansuoti taikomų mokesčių dydžius, kad būtų ribojama pavojingesnių lošimo rūšių plėtra, ir tokiu būdu saugoti piliečius nuo perteklinių paskatų lošti. Jau anksčiau mūsų svarstyti projektai dėl lošimų reklamos reglamentavimo bei tapatybės tikrinimo lošimo įstaigose parodė šios problemos svarbą. Šis siūlymas yra sudėtinė siūlymų komplekso dalis, o jo pirmines pataisas, reglamentuojančias su azartiniais lošimais susijusią veiklą, jau priėmėme ši antradienį. Taigi kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, mes visi puikiai sutarėme, kad lošimų priklausomybė yra labai didelė problema ir ją reikia spręsti. Deja, šiandien kol kas matome pasirinktą lengviausią kelią, tai yra drausti, reguliuoti ir didinti mokesčius. Aš dabar balsuodamas susilaukysiu su viltimi, kad iki šio projekto priėmimo bus skirta pakankamai laiko, dėmesio ir resursų parengti rimtai priklausomybių prevencijos programai, kad būtų galima skirti resursų labai konkrečioms programoms ir padėti žmonėms išsivaduoti iš lošimų priklausomybės, padėti žmonėms nepapulti į tuos spąstus. Tokiu būdu mes galėsime užtikrinti tęstinę, tvarią ir rimtą priklausomybių prevenciją, o ne tik drausdami, reguliuodami ir didindami mokesčius.

Taigi, kolegos, šis įstatymo projektas leis surinkti papildomai 7 mln. eurų į valstybės biudžetą. Aš labai kviečiu rimtai pagalvoti apie reikšmingą dalį tų pinigų skyrimo lošimų priklausomybių prevencijai, jeigu norime realaus rezultato. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės išsakytos, jos nebuvo vienareikšmiškos. Todėl kviečiu po pateikimo apsispręsti balsuojant dėl šio projekto.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 75, prieš nebuvo, susilaukė 8 Seimo nariai. Taigi po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas ir papildomas komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi čia mokestiniai pasiūlymai, tai siūlau vėlgi kreiptis į Vyriausybę dėl jos išvados, kad ji įvertintų tiek atitiktį bendriesiems mokestiniams principams, tiek tarpusavio suderinamumą šių siūlymų.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu tokiam pasiūlymui ir svarstymams komitetuose? Ačiū, pritarta.

11.06 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, gautas raštas Pirmininkui dėl Mišrios Seimo narių grupės seniūno ir seniūno pavaduotojo. „Šiuo raštu informuojame, kad lapkričio 9 dieną įvykusio Mišrios Seimo narių grupės posėdžio metu Mišrios Seimo narių grupės seniūnu išrinktas B. Matelis, o seniūno pavaduotoja – A. Maldeikienė.“ (*Plojimai*)

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIII-1281(2) (svarstymas ir priėmimas)

Svarstysime darbotvarkės 1-10 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektą Nr. XIII-1281(2). Svarstymas. Kviečiame komitetą. Seimo narys J. Sabatauskas. Ar yra J. Sabatauskas? Gal S. Šedbaras galėtų pristatyti komiteto nuomonę? Stasy Šedbarai, gal norėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas nutarimą „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ svarstė lapkričio 8 dieną ir visais posėdyje dalyvavusių komiteto narių balsais, 8 – už, pritarė nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau niekas neužsirašė diskutuoti. Ar, gerbiama Sigita Rudėnaite, dar norėtumėte kalbėti? Irgi, atrodo, kad atsakė į visus mūsų klausimus.

Gerbiamieji kolegos, ar galime patvirtinti slapto balsavimo biuletinį „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“? Standartinis biuletenis. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsavimo pradžią paskelbsime po visų pristatymų.

11.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-1282(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-1282(2). Taip pat kviečiu, jei yra, J. Sabatauską, jei nėra, tai S. Šedbarą pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas ir šį nutarimo projektą „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ svarstė lapkričio 8 dieną ir visų septynių dalyvavusių posėdyje Seimo narių balsais pritarė šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Diskutuoti taip pat niekas neužsirašė. Ar A. Gutauskas norėtų kalbėti? Atsisako. Taip pat turime patvirtinti slapto balsavimo biuletinį „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“. Standartinis biuletenis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-1003(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dar darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-1003. Taip pat prašytume komiteto nuomonės. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė nutarimą „Dėl Virginijaus Kanapinsko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“. Tam nutarimui buvo pritar-ta. Balsavome ir nevieningai balsavome. Aš dabar čia staigiai nesugebu atrasti. Už – 5, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašė Seimo narys A. Sysas. A. Syso nėra. Ar, Virginijau Kanapinskai, norėtumėte kalbėti? Ačiū.

Nutarimo priėmimo stadija. 1 straipsnis – „Skirti Virginijų Kanapinską Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu.“ Motyvai. J. Olekas – prieš. Nėra. Kitų Seimo narių, užsirašiusių sa-kyti motyvus, nėra.

Kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl V. Kanapinsko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 67, prieš – 2, susilaikė 9 Seimo nariai. Taigi galime pasveikinti V. Kanapinską tapus Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu antrą kadenciją. (*Plojimai*)

Grįžtame prie teisėjų. Priėmimo stadija. 1-10 klausimas. Skaitau balsų skaičiavimo grupę: V. Alekna, J. Jarutis, L. Kasčiūnas, R. Sinkevičius, L. Talmontas ir R. Žemaitaitis.

Skelbiame balsavimo pradžią 11 val. 15 min. Balsuosime 20 minučių. Ta pati grupė ir dėl A. Gutausko skyrimo.

Pertrauka iki 12 valandos.

Pertrauka

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiami kolegos, pertrauka, skirta balsuoti, baigėsi.

12.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIIIIP-1281(2) (priėmimo tęsinys)

Noriu paskelbti sprendimą dėl Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-1281(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota – 84 biuleteniai, rasta – 84, galiojančių – 82, 2 – negaliojantys. Už – 71, prieš – 7, susilaikė 4. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname teisėją ir kviečiame į tribūną. (*Plojimai*) Ačiū. Dar kartą sveikiname.

12.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIIIIP-1282(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota – 84 biuleteniai, rasta – 84, galiojančių – 83, negaliojančių – 1. Už – 77, prieš – 3, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1282(2)) priimtas. (*Gongas*) Sveikiname teisėją. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, turime vieną procedūrinį klausimą. Grįžtame prie 5 rezervinio klausimo – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1191. Kviečiu į tribūną... Nereikia nieko. Turime pakeisti datą. Ar galima bendru sutarimu pakeisti datą į gruodžio 12 dieną? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta.

12.03 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 3, 6, 27, 35, 37, 48 straipsnių pakeitimo ir 30 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-3037(3) (svarstymo tęsinys)

Tada kiti darbotvarkės klausimai yra 1-13a, 1-13b, 1-13c, 1-13d, 1-13e. Taip? (*Balsas salėje: „Po vieną.“*) Po vieną, aiškus reikalas. Kviečiame pranešėją komiteto pirmininką K. Mažeiką į tribūną. Priėmimas pastraipsniui. Atsiprašau, čia svarstymo tęsinys. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Tęsiame svarstymą. Išties buvo paprašyta pertraukos, tačiau argumentai yra tie patys. Kaip ir paminėsiu, kad, Valstybės kontrolei atlikus tyrimą, galite susipažinti su ataskaita, kuri tik patvirtina, kad tų žingsnių reikia. Komitetas tam pritarė, kaip ir minėjau, 4 balsavo už, 4 balsavo prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Reikia 10 balsų dėl pirmosios pataisos. Ar yra?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Yra.

PIRMININKAS. Yra. S. Gentvilas gali pristatyti savo pataisą? Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas pirmininke, ar man pristatyti kiekvieną punktą atskirai, ar iš esmės visą pataisą?

PIRMININKAS. Kol kas šitą pirmąjį. Galite ir visas, taip, pristatykite visas. Komitetas pritarė. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Iš esmės yra keičiami trys dalykai, įtraukiama, kad papildomas straipsnis yra pakeičiamas, čia pavadinimo pakeitimas. O pakeitimo esmė yra tokia, kad išbraukiamos keturios institucijos, kurios užsiėmė valstybine aplinkos apsaugos kontrole, ir paliekama tik viena. Tai bus Aplinkos apsaugos departamentas. Nurodoma, kad, pritarus šitam punktui, jis įsigalios 2019 m. sausio 1 d.

Tokio pasiūlymo pagrindiniai argumentai yra šie, kad šiandien yra kai kurios institucijos, pavyzdžiui, Lietuvos miškų tarnyba, Lietuvos geologijos tarnyba, Saugomų teritorijų tarnyba. Jos pačios... (*Nutrūksta garsas*)

PIRMININKAS. Atsiprašome už techninius nesklaidumus.

S. GENTVILAS (LSF). Šios institucijos pačios išduoda leidimus ir pačios juos tikrina, žiūri, ar jie teisingai prižiūrimi. Konkrečiu atveju tai galėtų būti, kad išduodamas miškui kirsti leidimas ir tas pats pareigūnas arba jo kolega eina tikrinti, ar teisingai iškirstas miškas, ar teisingai atsodintas miškas. Pasiūlymo esmė yra tokia, kad visi kontroliuojantys asmenys būtų sutelkti Aplinkos apsaugos departamente, o leidimus išduotų kitos institucijos. Būtų atskirai leidimų išdavimas ir kontrolė.

Kalbant plačiau, tai yra kontroliuojančių institucijų konsolidavimas. Jis buvo vykdytas 2008–2012 metų kadencijos, buvo visokeriopai vertintas ir tarptautiniu mastu. Šiuo atveju Aplinkos ministerija taip pat pritaria, kad jai pavaldžių institucijų kontrolės funkcijos būtų konsoliduotos. Labai norėtume pakviesti vardan profesionalumo, kompetencijos ir atlyginimų pritari šiai reformai. Dėkoju.

PIRMININKAS. Yra norinčių kalbėti prieš. G. Kinduryš – prieš.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, idėja turbūt ištis svarstyti, tačiau šiuo metu dar neišdiskutuota. Komitetuose būtų tikslinga išklausti ir ministrą, ir šių institucijų, iš kurių atimama aplinkos apsaugos valstybės kontrolė, atstovus. Pažymėsiu, kad ministro teiktame projekte apie tai net nekalbėta. Šiuo metu nežinia, ką veiks tie keturių institucijų darbuotojai, iš kurių atimama ta aplinkos apsaugos funkcija, ar jie bus atleisti, ar priims į darbą Aplinkos apsaugos departamentas. Ko gero, tai yra papildomo finansavimo klausimas. Yra ir tokių atsiliepimų, ar nepadidės korupcijos tikimybė, nes kontrolė pereina į vieną įstaigą. Todėl aš siūlyčiau šiuo metu tam nepritari.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tokie radikalūs kontroliuojančių struktūrų pakeitimai nedaromi ekspromtu teikiamomis pataisomis. Tuo labiau keista, kad valdantieji opozicijos atstovo pataisas taip ekspromtu priima, nepasižiūrėję su Vyriausybe, kaip tai atrodys, kokia bus žinia saugomų teritorijų pareigūnams, kai jie netenka kontrolės funkcijos, ar miškų tarnybos inspektoriams. Aš siūlau vis dėlto atsipeikėti ir jeigu yra tokių sumanymų, ramiai su Vyriausybe juos svarstyti, teikti, matyti visą vaizdą, kaip atrodys ta kontrolės sistema. O dabar bent jau apsiriboti tuo pradiniu sumanymu ir sujungti regioninius departamentus, nors manau, kad ir tai nėra labai būtina, ir net nėra gerai išdiskutuota.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto pirmininkas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš tikrai nežinau, kažkodėl neveikė, kad užsirašyčiau, bet tikrai noriu nuraminti kolegas, kad pozicija yra suderinta ir su ministerija, ir su Vyriausybe. Jie tam pritarė, jie savo pirminiame plane tai irgi buvo numatę kaip antrąjį etapą. Tiesiog tai yra įtvirtinama ir jie tam pritaria. Ištis turiu nuraminti, tai yra suderinta.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, visos penkios pataisos yra susijusios. Galime balsuoti dėl visų iš karto? Balsuojame dėl Seimo nario kolegos S. Gentvilo penkių pataisų, kurios buvo pristatytos ir kurioms komitetas pritarė. Kas pritaria šiai nuomonei, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kolegos, balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 77 Seimo nariai: už – 56, prieš – 6, susilaikė 15. Pritarta.

Prašau dėl vedimo tvarkos.

J. JARUTIS (LVŽSF). J. Jarutis. Atsiprašau, nespėjau paspausti. Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Įskaitome balsą. Kolegos, dėl viso įstatymo projekto po svarstymo V. Vingrienė – už. Prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pakviesti pritari ti šiai įstatymo pataisai, nes tai yra labai svarbi reforma tiek keičiant kontrolės institucijų... RAAD'ų reformos pertvarka, taip pat kartu su kolegos S. Gentvilo pataisa kai kur konsoliduojamos funkcijos. Aš manau, kad tai yra labai plataus požiūrio reforma, nes išvengsime ir funkcijų dubliavimo arba *nepersidengimo*, tiek kontrolės funkciją atskirsime nuo leidimų išdavimo funkcijos. Tai tikrai viena iš svarbiausių dabartinių reformų. Manau, tai pirmas kelias ir kitų institucijų pavaldumui priklausančių kontrolės institucijų funkcijų konsolidavimo, kad išties būtų sumažinta ir administracinė našta verslui, ir pagerinta tiek kontrolės tvarka, tiek pačių kontroliuojančių institucijų inspektorių darbas. Taigi kviečiu visus palaikyti šitą įstatymo pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega E. Pupinis – prieš. Prašau. Nėra. Tada kolega J. Razma. Prašau – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš noriu čia tikrai „pasveikinti“ valdančiąją partiją, kuri savo pavadinime turi žodį „žalieji“, nes taip radikaliai sugriauti aplinkosaugos kontrolę turbūt nesvajotojė patys kraštutiniai liberalai. Ką jūs dabar pasakysite sugrižę, sakykime, nacionalinių parkų darbuotojams, Miškų tarnybos darbuotojams, Geologijos tarnybos darbuotojams? Kur jie toj vienoj departamento sistemoje kaip universalūs kontrolieriai, kur jie ten atsidurs, kaip visa tai vyks? Jūs žinote atsakymus? Kur čia tas funkcijų dubliavimas, kai kiekvienas turėjo aiškias atsakomybės sritis, skirtingus kontrolės dalykus. Mane tikrai labai stebina toks nusiteikimas, kad metamasi į tokį kraštutinį liberalų požiūrį.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl viso įstatymo po svarstymo, įstatymo projekto Nr. XIIP-3037. Nuomonės išsiskyrė. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kolegos, kviečiu visus ateiti ir balsuoti.

Gerbiami kolegos, balsavo 78 Seimo nariai: už – 60, prieš – 5, susilaikė 13. Po svarstymo pritari.

12.13 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3038(3), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3039(3), Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3040(3), Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 5, 8, 9, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3041(3), Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3042(3), Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3043(3), Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3045(3), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3046(3), Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3047(3), Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo Nr. XI-1550 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1022(2), Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1023(2) (*svarstymo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, yra vienuolika lydimųjų projektų, dėl jų pataisų nėra. Ar galime dėl visų iš karto balsuoti? (*Balsas salėje: „Galime!“ „Galime!“*) Ar bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas pritaria įstatymų projektams nuo 1-13b iki 1-13l, tai yra vienuolika projektų, visų numerių neskaitysiu, balsuoja už, primenu, pataisų dėl jų nėra, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 78 Seimo nariai: už – 63, prieš – 2, susilaikė 13. Po svarstymo visiems lydimiesiems teisės aktams yra pritari.

Kitas darbotvarkės 1-14 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1299. Kviečiu pranešėją. Ministro nėra.

Gerai. Tada grįžtame prie rezervo. R-1 yra kaip tik susijęs.

12.15 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1206, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1207, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 1 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1208 (pateikimas)

Taip, r-1. J. Razma. Pateikimas. R-1 – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo kai kurių priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1206. Pateikimas. Ir lydymieji r-1b, r-1c. Prašau, kolega Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mano projektas yra gana panašus pagal savo idėją su tuo projektu, kurį šiek tiek vėliau pateiks socialinės apsaugos ir darbo ministras. Mano projektas ir įregistruotas buvo anksčiau. Natūralu, kad mes prieš kiekvieniems naujus biudžetinius metus svarstome, kaip spręsti, ką daryti dėl biudžetinio sektoriaus darbuotojų atlyginimų. Be abejo, suprantame, kad valstybės biudžete turi atsirasti tuo tikslu tam tikra pinigų suma. Aš siūliau sprendimo kryptį rinktis pirmiausia šiek tiek padidinant mažesnius atlyginimus gaunančių biudžetinių darbuotojų atlyginimų koeficientus, ir valstybės tarnautojų, ir biudžetinių darbuotojų, mokytojų, socialinių darbuotojų ir t. t. Kodėl?

Vienas dalykas, tai daug metų daug kartų jau buvo kelta minimali mėnesinė alga, bet tie mažieji koeficientai biudžetiniams darbuotojams, na, gal išskyrus kultūros darbuotojus, kur buvo atskira programa, nebuvo didinami. Štai mes jau turime ne vienus metus iš esmės tokią situaciją, kad labai kvalifikuotas žmogus, dirbantis biudžetiniame sektoriuje, gauna beveik tokį pat atlyginimą kaip minimali mėnesinė alga, kuri turėtų būti mokama tik už nekvalifikuotą darbą. Todėl yra pasiūlymas prie tų mažesnių koeficientų pridėti koeficientą 0,4, o tai, taip ūkiškai kalbant, reikštų apie 40 eurų. Tai nėra kokie nors labai dideli pinigai. Na, Vyriausybė pristatys, ten, rodos, siūlo 20 eurų, bet aš pabrėšiu, kad 20 eurų sprendžia tik tą paskutinįjį numatomą minimalios algos padidinimą nuo 380 iki 400. Bet, kaip minėjau, daug metų jau buvo tas MMA didinimas, o koeficientai nebuvo keičiami. Aš manau, kad reikia tą matyti 0,4, arba 40 eurų, tai čia nėra kažkas tokio jau labai dosnaus, kad aš, kaip opozicijos atstovas, čia labai populistiskai žerčiau kokias nors labai didžiules malones viešajam sektoriui.

Bet žmonės neretai sako, kodėl, kai jūs prieinate prie pensijų didinimo ir atlyginimo didinimo, visą laiką didinimas yra proporcingas didinant bazinius dydžius. Tai tada tas atotrūkis absoliučiais dydžiais, sakykime, tarp Aukščiausiojo Teismo teisėjo ir eilinio specialisto ar mokytojo atlyginimo absoliučiais dydžiais visą laiką auga, auga, auga. Ekspertai jau mums ne vieną kartą pirštu rodo, kad Lietuvoje atlyginimų diferenciacija yra nenormaliai didelė, tiek kalbant apie viešąjį sektorių, tiek apie privatų sektorių. Suprantama, kad mes negalime siūlyti sumažinti tų aukštesniųjų koeficientų. Konstitucinis Teismas yra jau apgynęs, kad čia yra šventas reikalas. Sakykime, susirinkusi nauja politinė dauguma po Seimo rinkimų iš esmės turėjo ribotas galimybes patvirtinti kokią nors viešojo sektoriaus atlyginimų sistemą.

Tai yra vienintelė galimybė šiek tiek palaiapsniui kelti tuos mažesnius atlyginimų koeficientus ir taip spręsti tą atlyginimų diferenciacijos klausimą. Mano yra tokia siūlymo esmė, kuri yra išdėstyta keliuose projektuose. Pastebėsiu, kad dėl biudžetinio sektoriaus darbuotojų tas galiojantis įstatymas savo forma yra labai nevykęs, su daugybe lentelių, sudėtinga net suprasti, kas ten surašyta, didžiuliai intervalai. Tai čia kita problema, tą aš irgi linkėčiau Socialinių reikalų ir darbo komitetui išspręsti, na, normalesnį įstatymą priimti, trumpesnį, aiškesnį, paprastesnį. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti keletas kolegų Seimo narių. Pirmoji – V. Vingrienė. Prašom, kolege.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Pirmiausia norėčiau pasveikinti už iniciatyvą, kad tikrai dabar imamas spręsti valstybės tarnautojų atlyginimo klausimas. Iš tiesų tai labai svarbu, nes mes turime pagalvoti apie valstybės tarnybą kaip apie prestižinę, nes šiandien

galbūt aukštos kvalifikacijos darbuotojai didesne dalimi dirba iš idėjos, daugiau idealistai. Aišku, o kitur mes galbūt sulaukiame daugiau kritikos, nes atlyginimai yra gana nedideli. Aišku, tai nėra didelis, 40 eurų, aš manau, kad tai nėra toks labai motyvuojantis aspektas, bet kitas klausimas būtų: ar mes neturėtume pagalvoti apie bazinį atlyginimo didinimą – jis šiandien galbūt nėra išspręstas dar nuo krizės laikų, nes jeigu norėtume labiau motyvuoti ir pritraukti aukštos kvalifikacijos, profesionalių darbuotojų į valstybės tarnybą, gal reikėtų truputėlį pradėti nuo didesnių...

PIRMININKAS. Klauskite, kolege.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). ...nuo pagrindinių dalykų.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl bazinio dydžio didinimo čia jau yra du projektai pateikti Seime, kolegos A. Syso ir kitų Seimo narių toks jau gana dosnus. Jis pareikalautų, atrodo, per 200 mln. eurų, bet yra Vyriausybės kuklesnis, tai jau yra pateikta. Bet aš nemanau, kad jums reikėjo taip pat, nerodau pirštu, kai yra tos ribotos galimybės didinti. Na, padidinsime tą bazinį dydį 5 %, tai tam eiliniam specialistui prisidės 10–15 eurų, o, sakykim, ministrui, Konstitucinio Teismo teisėjui prisidės 150 eurų. Ar žmonės tai priims kaip teisingą didinimo principą? Todėl aš manau, kad čia reikia balansuoti, galbūt neatmesti tam tikro bazinio dydžio didinimo, bet kelti ir tuos mažuosius atlyginimų koeficientus, ir daryti sistemą solidaresnę, nes mes nuo kitų civilizuoatų Europos šalių pagal tą didžiulį koeficientų santykį šiandien esame šie tiek nenormalioje situacijoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia kolega A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai trumpai, nes kolega pristatė, kad nelabai smarkiai skiriasi projektas nuo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengto projekto, bet jo principas skiriasi. Norėjau kolegos paklausti įvertinimo, kiek tai pareikalautų daugiau biudžeto lėšų, nei tai siūlo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija?

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia būtų toks primityvus skaičiavimas, kad turėtų pareikalauti maždaug dvigubai daugiau lėšų, nes mano yra 40 eurų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – apie 20 eurų, bet aš manau, kad komitete, matant visą biudžeto situaciją, galima diskutuoti. Aš pabrėšiu, kad mano projektas buvo įregistruotas anksčiau, negu ministerijos atsirado. Jeigu būtų ministerijos anksčiau įregistruotas, aš jūsų negaiščiau atskiru projektu, aš galbūt rašyčiau jo pataisas pagal dabar teikiamą mintį. Bet šiuo atveju aš pirmas įregistravau. Galiu pasakyti: mano principą iš dalies paėmė ir vėliau į jį taip pat sureagavo ir Vyriausybė. Aš premjero vienos Vyriausybės valandos metu klausiau dėl tų principų, jis taip neatmetė, kad mano siūlomas principas būtų kuo nors netinkamas, ir sakė, kad jūs čia, Seime, spęskite, svarstykite. Tai...

PIRMININKAS. Labai ačiū. Atsiprašau. Jūsų klausia kolega J. Liesys. Prašau.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Noriu paklausti. Aš manyčiau, kad nereikia kalbėti, kad mes čia keliame atlyginimus, mes pradėkime sakyti apie tai, kad norime grįžti į prieškrizinį lygį, tai čia būtų tada argumentuota kalba. O mes, tokiais po 10 procentėlių, po 10 eurų keldami, grįšime 2050 metais. Čia labai ilgas laiko tarpas ir, matyt, tie žmonės, kurie turi lūkesčių, nesulauks. Jūs, kaip iš opozicijos, truputėlį lyg ir duodate mažą žinutę, o reikia duoti žinią, kad mes tikrai galime tą padaryti turėdami tam tikrų lėšų, nes yra sukauptas valstybės rezervas, reikia kelti atlyginimą, ir žmonėms tada bus galima pasakyti. O dabar čia truputėlį, dėl truputėlio, manyčiau, taip. Ir ką jūs darysite, jeigu pateks gerbiamojo A. Syso siūlytas projektas, ar jūs dar bandysite tobulinti savo projektą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš čia kažko tobulinti... priklausomai nuo kitų projektų, matyt, negaliu. Jeigu aš tą projektą teikčiau dėl viešųjų ryšių, kaip jūs sakote, skelbčiau kokius nors išpūdingesnius skaičius, bet mes vis tiek skaičiuokime. Biudžetiniame sektoriuje dirba dešimtys tūkstančių žmonių, ir dauginkime tuos 40 eurų iš 12 mėnesių, iš tų žmonių skaičiaus, biudžete susidaro tam tikra suma, ir aš, na, nenoriu būti populistas ir siūlyti kokias nors fantastines sumas. Suprantu, kad visada yra ribotos galimybės. Bet jeigu mes nuosekliai to principo laikytumės kiekvienais metais, šiek tiek mažuosius koeficientus keltume ir toltume vis labiau virš vidurio, tai tiesiog ta sistema taptų solidaresnė, ir biudžetinio sektoriaus darbuotojai, kurie atlieka svarbų darbą, bet neturi tų aukštų koeficientų šiandien, bent jau nebūtų socialiai remtinų asmenų kategorijoje. Bent šiek tiek oriau galėtų gyventi. Patikėkite, mokytojui pasakymas, kad pridėsime 40 eurų, yra šis tas apčiuopiamo, nėra čia jau taip visai nejaučiama.

PIRMININKAS. Jūsų klausia L. Talmontas. Prašau, kolega.

L. TALMONT (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, čia jūs kalbate, kad reikia pakelti, bet man atrodo, kad reikia gražinti, kas buvo atimta. Jūsų laikais, 2009 metais, visiems valstybės tarnautojams sąnaudos buvo sumažintos. Tai vienas klausimas.

Kitas klausimas. Kodėl būtent 0,3 koeficientą, o, pavyzdžiui, ne pusę koeficiento ar vienu koeficientu pakelti algą? Kiek tada iš viso pagal jūsų siūlymus reikės biudžeto lėšų papildomai?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dėl tų koeficientų dydžių komitetas gali spręsti. Jeigu yra galimybė daugiau pridėti prie tų koeficientų, tai puiku! Aš tikrai negaliu atsakyti, kaip čia klostytis kitų siūlymų svarstymai dėl biudžeto. Labai sudėtinga pasakyti.

Aš tiesiog pagal savo įsivaizdavimą, kiek man atrodė ta susidaranti biudžeto apimtis, siūlau pridėti 0,4, tiksliau, 0,3, čia aš sumaišiau truputį, 0,3 koeficientą, tai yra 39 eurai, arba apytiksliai 40 eurų, pagal dabartinį bazinį atlyginimų koeficientą. Na ir, kaip minėjau, mano siūlymas yra dvigubai didesnis, negu netrukus teks Vyriausybei, tai ir atitinkamai dvigubai daugiau pinigų reikės, o Vyriausybė turbūt tiksliai apskaičiavo, jūs galite pasižiūrėti, kiek jie prognozuoja. Tiesiog jų skaičių maždaug dauginkite iš dviejų. Mano skaičiavimai gal buvo ne visai... Suprantate, kad mes, kaip Seimo nariai, ribotas galimybes turime tiksliai apskaičiuoti, nežinome tų visų duomenų taip gerai. Todėl į mano skaičiavimą gal nereikia per daug žiūrėti. Man atrodo, aš į didžiąją pusę gerokai suskaičiavau. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Gerbiamasis pirmininke, gerbiamasis J. Razma jau pasakė, nes koeficientas buvo 0,3, jis sakė 0,4.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Čia suklydau.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Norėjau patikslinti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega, jūs atsakėte į visus klausimus.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui jums. Yra norinčių kalbėti. V. Vingrienė – už. Prašau.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Aš turbūt tik viena kalbu, bet norėčiau palaikyti, palaikydama valstybės tarnautojų motyvaciją, kas yra šiandien svarbu, tą siūlymą ir norą kreipti dėmesį į valstybės tarnautojų geresnį kvalifikacijos gerinimą. Palaikyčiau šitą siūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, ar galime balsuoti dėl visų trijų iš karto? (*Balsai salėje*) Galime. Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektams Nr. XIII P-1206, Nr. XIII P-1207, Nr. XIII P-1208, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Gerbiamieji kolegos, balsavo 82 Seimo nariai: už – 51, prieš – 1, susilaikė 30. Pritarta po svarstymo. Atsiprašau, pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? Ačiū. Kitų nereikia? Nereikia.

Kolegos, dabar dėl datos. Tuo pat pakviesime ministrą L. Kukuraitį į tribūną. Kaip žinote, analogiškas įstatymo projektas yra siūlomas Vyriausybei ir Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Tai kai mes aptarsime, pritarime ar nepritarime ministro pateikimui, tada nutarime dėl datos, kad būtų svarstoma kartu. Galime taip? Ačiū. Kolega S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Vienu ar kitu atveju vis tiek siūlau kreiptis į Vyriausybę dėl išvados, kadangi valstybės biudžeto lėšos yra suplanuotos ir čia yra didelė suma. Kitas dalykas, kaip papildomą komitetą prašau paskirti Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKAS. Kolegos, galime su tokiais pasiūlymais?.. Vyriausybės išvada ir papildomas Biudžeto ir finansų komitetas. Labai logiški pasiūlymai, jiems pritariame. (*Balsai salėje*) Dar kažkas nori. Prašom. Kolega M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį į mūsų darbotvarkę – mes surinkome 47 Seimo narių parašus dėl medicininių kanapių įteisavimo sunkiai sergantiems ligoniams. Deja, Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė, kuri dabar, kaip matome, bėga iš salės, atsisakė pristatyti šitą projektą ir neregistravo įtraukimo į sesijos darbų programą. Gerbiamoji pirmininke, prašau grįžti, nes nors jūs ir biurokratinėm priemonėm bandote atitolinti to projekto įtraukimą, atitolinti pristatymą tribūnoje ir galvojate, kad viena

diena ar dvi dienos nesvarbu, gerbiamoji pirmininke, žmonėms, kurie kiekvieną dieną turi leistis morfijų po chemoterapijos, užuot naudoję kanapių aliejų, kiekviena diena yra svarbi.

Tai dabar projektas yra užregistruotas jūsų pačių, yra surinkti 47 parašai, taip pat užregistruotas ir įtraukimas, kurio jūs nenorėjote, į sesijos darbų programą. Taigi yra bendras palaikymas, būkite gera, nežaiskite biurokratinių procedūrų ir suteikite galimybę ligoniams gauti geriausią įmanomą gydymą kaip galima greičiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė A. Širinskienė, suprantama. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Mykolai, tiesiog yra labai keista ir, sakyčiau, gėdinga klausytis visokių sąmokslo teorijų, kad kažkas kažką registravo ir neužregistravo. Tiesiog mes su jumis kalbėjome ir, manau, labai gražiai, kad tą projektą mes pristatysime antradienį ir visos problemos bus išspręstos. Tiesiog šiomis dienomis dėl užimtumo ir kitų dalykų aš netgi fiziškai pristatymui nespėjau pasiruošti. Be to, jūs iškrečiate gana įdomų siurprizą – netgi nepasitaręs, neinformavęs, staiga puolate rinkti parašus ir nurodinti, kad vienas Seimo narys kažką darytų, kai jis registruoja projektą. Tai yra labai keista ir, sakyčiau, nekolegiška, negraži situacija. Aš tikrai turiu dar pasitarimą ir turiu bėgti. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, sąmokslo teorijos, kaip rašo Umberto Eko, yra labai paplitusios Rytų ir Vidurio Europoje, ir pas mus taip pat, visi jomis gyvena. Aš toliau netešiu, mes jau turime klausimą, dar kolega A. Skardžius ir baigiame diskusiją, nes ji visiškai ne į temą šiuo metu.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Išties aš manyčiau, kad ponas M. Majauskas turėtų apsiraminti, labai apsiraminti. Kažkada su ponu I. Degutiene mes įkūrėme Narkomanijos prevencijos komisiją Seime, pačią pirmąją, prieš 15 metų, ir ne vienas bandymas buvo iš Europos, jau įstojus, 2004 metais, prastumti kanapių legalizavimą. Jūs esate jaunas žmogus, nedarykite tokios klaidos, nelipkite ant grėbio, po to labai brangiai kainuos.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos... Gerbiamasis kolega, trumpai, jeigu galima, diskusijas tęsime komitete. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš tik noriu paprašyti laikytis Statuto. Yra 47 Seimo nariai, užregistravę prašymą skubos tvarka šiame posėdyje svarstyti. Yra užregistruotas prašymas įtraukti į darbų programą. Tai yra Statuto reikalavimas svarstyti skubos tvarka. Gerbiamoji A. Širinskienė neturėjo teisės turėti posėdžio, savo pasitarimo posėdžio metu, kur ji iškeliavo, nors ji galėjo ateiti į tribūną ir pristatyti klausimą. Taip pat yra gerbiamasis A. Veryga ir R. Karbauskis pasirašę, tai galbūt kažkas gali pristatyti projektą, ar jie tik dėl akių tai daro?

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, darbotvarkė jau numatyta, negalime nuklysti.

12.35 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1299 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės 1-14 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo kelių priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1299. Pateikimas. Kviečiu ministrą L. Kukuraitį. Prašau pristatyti. Taip pat iš karto pasakau, kad Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Taip, ministre, prašom.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos... (*Šurmūlys salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, prašau dėmesio! Gal galima nekalbėti taip jau visiškai akivaizdžiai, gerbkime pranešėjus ir patys save! Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkoju. Šio įstatymo projekto tikslas – padidinti minimaliuosius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, siekiant, kad, nuo 2018 m. sausio 1 d. nustačius 400 eurų minimalią mėnesinę algą ir 132 eurų pareiginės algos bazinį dydį, kuris siūlomas Vyriausybės, kvalifikuotų darbuotojų minimalieji pareiginės algos dydžiai eurais nebūtų mažesni už nustatytą MMA ir atitiktų Darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad minimalusis darbo užmokestis – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą. Tik D lygio pareigybėms, kurioms netaikomi išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos reikalavimai, pareiginės algos pastovioji dalis paliekama MMA dydžio.

Projektu siūloma padidinti vidutiniškai 20 eurų pareiginės algos pastoviosios dalies minimaluosius dydžius kvalifikuotiems darbuotojams, specialistams, struktūrinių padalinių vadovams bei jų pavaduotojams, kad šie dydžiai nesusilygintų su nekvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiais. Pedagogams, kuriems šiuo metu nustatyti minimalieji dydžiai nesiekia įstatymo projekto 2, 3 ir 4 prieduose numatytų minimalių dydžių, juos siūloma padidinti atitinkamai.

2018 metų valstybės biudžeto projekte papildomai yra numatyta 3,8 mln. eurų mažiausiems pareiginių algų koeficientams padidinti. Taip pat įgyvendinant įstatymą 2017–2021 metais iš valstybės biudžeto asignavimų valdytojams ir savivaldybėms kasmet numatoma po 16 mln. eurų įstatymo prieduose numatytiems minimaliesiems pareiginės algos dydžiams padidinti.

Priėmus šį įstatymo projektą, darbo užmokestis padidėtų 60 tūkst. darbuotojų, iš jų 27 tūkst. darbuotojų dėl MMA padidinimo. Prašome projektui pritarti ir svarstyti skubos tvarka.

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, ministre, jūsų nori paklausti keletas kolegų Seimo narių. Pirmasis – R. Žemaitaitis. Prašau. Ar yra R. Žemaitaitis? Nėra. Tuomet A. Sysas. Prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, suprantu, ką jūs man atsakysite, jeigu paklausi, kodėl neiname per bazinį dydį, normaliai didinant visiems, o vėl dar kartą koeficientus kilnojame. Aš norėčiau suformuluoti klausimą kitaip. Ministerijos ir jūsų, kaip ministro, prioritetas, kas yra – bazinis dydis ar koeficientų kaitaliojimas kasmet? Labai ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Dėl bazinio dydžio didinimo jūs žinote atsakymą, kad tik vienu euru padidinus bazinį dydį reikia 20 mln. iš valstybės biudžeto. Prioritetas yra darbo užmokesčio kėlimas visais įmanomais būdais – tiek per koeficientus, tiek per bazinį dydį. Dėkoju.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti kolegė R. Tamašunienė. Prašom, kolega.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Iš tikrųjų ministras – ne tik socialinės apsaugos ir darbo ministras, bet ir teisingumo ministras. Tuo pasiūlymu bus atkurtas teisingumas, kada kvalifikuoti specialistai, ypač kultūros srities, kultūros centruose dirbantys meno atstovai, gaudavo mažiau negu valytoja tame pačiame kultūros centre. Tai, be abejo, tas nutarimas Nr. 511, kuris galiojo iki šiol, o jo nuostatos buvo taikomos pagal darbo sutartis dirbantiems asmenims, taisytinai. Prašom pasakyti, ar tai vis dėlto bus prilyginama MMA dydžiui, ne mažesnis? Ar vis dėlto bus šakutės taip paskirstytos, kad kvalifikuoti specialistai gautų pagal savo kvalifikaciją tinkamesnį atlyginimą negu minimalus? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Taip, šiuo įstatymo projektu siūloma, kad kvalifikuoti, net mažiausią kvalifikaciją turintys gautų bent 20 eurų daugiau negu MMA. Bent 20. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia kolega S. Jovaiša. Prašom, kolega.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis ministre, net ir šiandien sauleje nuskambėjo, kada bus gražinti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų atlyginimų dydžiai iki krizės. Kokia gali būti jūsų prognozė? Ar jūs ryžtumėtės patikinti, kad mes, sakykime, po metų, dvejų turėsime būtent tokius dydžius, kurie tais sunkiais krizės laikais buvo sumažinti?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų suprantame, kad nuo krizės nekeltas bazinis dydis dirbančius valstybės sektoriuje sąlyginai padarė skurdesnius ir dėl sumažinimo, ir dėl nedidindimo. Tikrai turėtų būti atkurtas teisingumas, dėl to kitais metais pirmą kartą yra keliami 1,5 euro. Žinome, kad reikia gražinti 10 eurų. Vyriausybė tikrai yra įsipareigojusi kasmet didinti pagal galimybes tam, kad mes artėtume prie gražinimo, o ilgainiui ir prie didinimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Gerbiamieji kolegos, norėtų pasisakyti už, prieš. Už – R. Žemaitaitis. Nematau. Kolegė V. Vingrienė. Prašom, kolege, už.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Palaikau, be abejo, valstybės tarnautojų atlyginimų kėlimo klausimą, kaip ir praėjusiu atveju, taip ir dabar. Aš manau, kad tai vienas iš svarbiausių kelių, norint tikrai užtikrinti kokybišką valstybės tarnybą ir kokybiškus teisėkūros procesus. Tikrai kviečiu visus palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – R. J. Dagys. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, neapsimeskime, kad mes nežinome, kokia yra dabar situacija, kaip kainos kyla, koks infliacijos koeficientas. Mes puikiai žinome, kad šiais metais infliacija maždaug 5–6 % prognozuojama. Pasižiūrėkime iš pateiktų projektų, kaip valstybės

tarnyboje apskritai algos, kurios gaunamos, neindeksuojamos, tik siūloma padidinti labai simboliškai 1 % didinant bazinę algą. Ar tai nors šių metų infliaciją amortizuoja? Jokios krizės nėra. Finansinės krizės nėra, biudžetas yra perteklinis. Net į šiuos koeficientus žiūrint, kuri dalis lenkia infliacijos dydžius? Tai ką čia mes dabar galvojame? Mes ką nors padedame? Mes net nekompensuojame to, ką šiais metais prarandame. Tokia yra realybė. Aš suprantu pastangas bent jau nors kiek amortizuoti dėl minimalios algos, bet tai nesprenžia klausimo iš esmės. Nusivylimas tik didės ir žmonėms nepaaiškinsi, kad nesant krizinės situacijos ir didėjant biudžetui algos net nepasiveja infliacijos. Realios infliacijos. Šiuo atveju tikrai tokiam projektui, atėjusiam iš Vyriausybės, nepaisant ministro pastangų, tikrai pritarti negalima.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, balsuojame po pateikimo. Kas pritariate Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo kai kurių priedų pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-1299, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Kviečiu, kolegos, balsuoti ir pagal galimybes kuo mažiau triukšmauti. Ačiū. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 86 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. R. Tamašunienė, prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš atsiprašau. Mano balsą prašau įskaityti už, nes (...) užsiregistravau.

PIRMININKAS. Už. Labai ačiū. R. Tamašunienė – už, plius.

Gerbiamieji kolegos, Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ministre, ar tikrai taip? Ar galime pritarti, ar reikia balsuoti? Pritariame ypatingai skubai. (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame. Gerai. Kolegos, kas pritariate ypatingai skubai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Taip, taip, aš pasakysiu visas įmanomas opcijas. Prašom. Už – už skubą, prieš arba susilaikę bus prieš skubą.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 85 Seimo nariai: už skubą – 56, prieš – 5, susilaikė 24. Pritarta. (*Balsai salėje*) Prašom, kolega R. J. Dagys dėl vedimo tvarkos. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ar jūs jau visiškai pasimetėte? Kuo čia dėta ypatinga skuba? Tai yra su biudžetu einantis įstatymas ir kurį mes priiminėsime, nes tai yra būtent lydimasis įstatymas. Kokia čia ypatinga skuba? Tai mes jį priimsime anksčiau, negu biudžetą patvirtinsime, nežinodami nei kiek pinigų, nei kam Vyriausybė pritaro? Prie ko mes čia einame? Į kokią pusę bėgame? Tai yra biudžeto įstatymas. Užtenka paprastos skubos tvarkos ir mes priimsime normaliai jį kartu, žinodami visus rodiklius. Dabar ką – pirma šį priimsime, paskui biudžetą tampysime? O jeigu nubalsuosime į priešingą pusę, ką tada darysime su biudžetu? Logikos nėra.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, bet mes jau nubalsavome už. Dabar klausiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto, kokią datą paskirs arba siūlo? Kas galėtų? A. Sysas? Galite pasakyti, kokią siūlote svarstymo datą?

A. SYSAS (LSDPF). Kokią datą, taip?

PIRMININKAS. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Tai yra antradienį ir ketvirtadienį posėdžiai, kitomis dienomis nebūna.

PIRMININKAS. Komitetai.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas gali tik trečiadienį apsvarstyti. (*Balsai salėje*) Mes turime posėdį rytoj.

PIRMININKAS. Galite rytoj svarstyti?

A. SYSAS (LSDPF). Mes viską galime.

PIRMININKAS. Tai mes jūsų prašome. Tada įrašome, kad komitetas svarsto 10 dieną, o antradienis bus 16 diena. 16 dieną paskiriame, taip? Nėra kitų pasiūlymų. Papildomų komitetų nereikia? Tik Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ačiū.

Gerbiamas Jurgi Razma, jeigu galima, ar jūs sutinkate taip pat tuo pačiu metu pristatyti savo pataisas komitetui kartu su šiuo? Ačiū. Viską suderinome.

Gerbiamieji kolegos, mes dar turime 10 minučių, šiek tiek daugiau minučių iki Vyriausybės valandos, todėl grįžtame prie rezervo.

Rezervinis 6 klausimas. (*Balsai salėje*)

Gerai, kviečiame tada Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškienę pristatyti kitos savaitės darbotvarkę. Prašom, gerbiama kolege.

12.49 val.

Seimo savaitės (2017-11-13–2017-11-17) – 2017 m. lapkričio 14 d. (antradienio) ir lapkričio 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pirmininke, labai trumpai. Aš noriu dar kartą atkreipti dėmesį, kad jūs pažeidžiate Statutą. Gerbiama Pirmininko pavaduotoja, pasižiūrėkite. Yra įregistruotas siūlymas – prašymas įtraukti į sesijos darbų programą ir surinkti 47 parašai. Jeigu jūs dabar naudojate tą laiką ne pristatyti projektą, o sakote, kad kitų projektų nėra, tai akivaizdžiai pažeidžiate Statutą. Taip tiesiog nemandagu ir nekultūringa daryti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, bet aš šiuo metu negaliu pažeisti Statuto, nes turiu darbotvarkę, kuriai pritarė Seimas, ir aš ja vadovaujuosi. Prašom, R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Jeigu norite, galite atsakyti M. Majauskui.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų galiu pasakyti tik tiek, kad prievolė pagal Statutą buvo įtraukti į darbotvarkę. Šiuo atveju tai ir padaryta pagal surinktą Seimo narių atitinkamą parašų skaičių. Kadangi salėje nėra pranešėjų, o jie, matyt, informuoti ir žino apie tai, įvyks tai, kas turi įvykti – pateikimas. Aš tikiuosi, kad pranešėjai, kai tik bus salėje, galės tai padaryti. Šiuo metu jų nėra. Jei yra kas kitas, kas gali pateikti įstatymo projektą ir yra atitinkamai pagal Statutą pasirašęs... (*Balsas salėje: „Leiskite man pristatyti.“*) Tokiu atveju jūs pasirašyti galite nuėjęs į Sekretoriatą.

Kolegos, pagal tai, ką pranešė Seimo Pirmininko pavaduotojas, leiskite man pristatyti kitos savaitės darbotvarkę ir atkreipti dėmesį, kad išties labai daug įstatymų projektų mes turime antradienį jau svarstymo stadijos. Noriu atkreipti dėmesį į Administracinių nusižengimų ir lydimųjų įstatymų projektus, Akcinių bendrovių įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo svarstymus.

Tad jūsų pasirengimo svarstyti labai reikės.

Atitinkamai noriu pranešti ir apie tai, kad yra daug iniciatyvų. Teikiama Seimo nutarimai, kad paskelbtume 2018 metus ir A. Ramanausko-Vanago, ir Sąjūdžio metais, ir Tėvo Stanislovo, ir t. t. Tai vėlgi jūsų dėmesio reikalaujantys įstatymai ir daug kitų pateikimų.

Ketvirtadienį mes turėsime be galo darbingą dieną. Priėmimai, nes komitetai labai sėkmingai apsvarstė labai daug įstatymų projektų: Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos, Užsieniečių teisinės padėties, Sveikatos draudimo, taip pat Aplinkos apsaugos valstybės kontrolės.

Noriu atkreipti dėmesį, kad vakariniame posėdyje mes turėsime galimybę svarstyti ir priimti Seimo nutarimų projektus: dėl Nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo, kurią teikia finansų ministras, taip pat dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo, bus ir daugelio kitų įstatymų projektų priėmimai, svarstymai ir, jeigu dar spėsime, manau, pateikimai. Kaip jau minėjau, bus darbinga visa savaitė.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti A. Skardžius. Prašau, kolega.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji pirmininke, išties, kad M. Majauskas nusiramintų, aš norėčiau tada pasiūlyti, kad kartu būtų įtrauktas ir specialiosios komisijos sudarymas. Ten yra surinkta 50 parašų. Aš manau, kad Seimas turi dirbti pagal prioritetus. Kanapės nėra prioritetas.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū už jūsų pastabą. Jūs tiesiog ir paklausėte, ir atsakėte, tai leiskite nekomentuoti.

Dėl specialiosios komisijos sudarymo Seniūnų sueigoje buvo priimtas sprendimas, kad prioritetas yra mūsų valstybės biudžetas ir mūsų svarbiausias dėmesys turėtų būti skiriamas būtent jam, o ne atskirų komisijų darbui. Manau, suspėsime labai daug ką kartu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Gerbiama kolegos, galime bendru sutarimu pritarti kitos savaitės darbotvarkę? Vis tiek dar, aišku, bus pakeitimų. Ačiū, pritaru.

Gerbiami kolegos, ar yra A. Palionis? Nėra. Negalime pereiti prie rezervinių klausimų. Gerai.

12.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1322 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada kviečiame M. Majauską. Jūs galite kol kas tikrai vieną pagal viską, kaip suprantu, įstatymo projektą. Seimo nutarimo dėl Seimo nutarimo dėl rudens sesijos darbų programos pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-1322. Prašau, gerbiamas kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Nenoriu daryti šou. Čia yra klausimas dėl įtraukimo į sesijos darbų programą. Tai yra projektas, kuris yra įregistruotas A. Širinskienės, R. Karbauskio ir A. Verygos, dėl galimybės ligoniams gauti geriausią įmanomą gydymą. Man atrodo, labai svarbu, kad būtų bendras politinis pritarimas ir sutarimas. Tiesiog prašau įtraukti. Nenoriu daryti iš to jokios didelės ar mažos politikos. Man atrodo, kad tiesiog labai svarbu eiti prie konkretaus rezultato. Tik tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kolega, niekas nenori jūsų paklausti. Ar galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Niekas nenori kalbėti po svarstymo? Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1322. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Dėl įtraukimo į darbotvarkę. Atsiprašau, į darbų programą. Kol kas į darbų programą, ne į darbotvarkę. Jeigu įtrauksime, tai dar bus traukiama į darbotvarkę. Taip.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 76 Seimo nariai: už – 59, prieš – 3, susilaikė 14. Pritarta sesijos darbų programos pakeitimui. (*Gongas*)

12.55 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1057 (pateikimas)

Aš dabar matau, ar 6 rezervinį – Socialinės paramos vaikams... A. Sysas gali pristatyti? Esate pasirašęs šitą projektą. Mes duosime projektą. Galima čia. Gerbiamas kolega, ateikite, čia yra. Prašom A. Sysą pristatyti Socialinės paramos mokiniams įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1057. Pateikimas. Prašau. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo esmė yra organizuoti mokinių maitinimą, jeigu aš neklustu. Tokia nuostata anuomet Lietuvos teisinėje bazėje buvo, kai visi mokiniai buvo maitinami, nepaisant jų socialinės padėties. Tai buvo padaryta todėl, kad kasmetinėje Sveikatos tarybos ataskaitoje kiekvienais metais konstatuojama apie mūsų vaikų blogėjančią sveikatą. Viena iš priežasčių yra blogas arba ne laiku, nekokybiškas maitinimas, todėl būtent ši pataisa, kad gražintume visiems mokiniams nemokamą maitinimą pagal priešmokyklinio ugdymo ar pagal pradinio ugdymo programas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. E. Pupinis – pirmasis. E. Pupinis. Nėra. M. Bastys.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų pritariu jūsų iniciatyvai. Šalia to norėčiau, kad būtų dar ir tokia iniciatyva, nes ne tik dėl maitinimo yra sveikatos sutrikimų, bet taip pat ir dėl mažo judėjimo. Aš manau, kad būtų labai tikslinga, prasminga ir šitą klausimą kelti į tokį lygį, kad iš tiesų mūsų jaunoji karta augtų sveika. Dėkoju.

A. SYSAS (LSDPF). Aš manau, kad mes tai puikiai suprantame. Vakar komitete, svarstydami kitų metų biudžetą, mes kalbėjome apie du dydžius. Vyriausybė juos siūlo didinti, bet vieną, kuris siejamas su vaikų maitinimu, tai bazinę socialinę išmoką, kuri lygi 38 eurams, palieka to paties lygio, nors kitas išmokas padidina 16–19 %. Aš manau, būtų logiška, kad ir bazinę socialinę išmoką, kuri devynierius metus yra įšaldyta, irgi reiktų padidinti, nes visos tos išmokos per tuos dešimt metų, kai kilo kainos, mes iš litų perėjome prie eurų, prarado prasmę. Vakar komitetas pritarė komiteto nario R. Dagio siūlymui 2 eurais padidinti, bet yra užregistruota ir mano pataisa – 4 eurais. Tai atitiktų maždaug 10 % ir galėtų paliesti ne tik vaiko maitinimą, bet ir išmoką nėščioms moterims, sunkią negalią turintiems žmonėms slaugymo išmoka padidėtų, kitos, kurios lemia šių žmonių gyvenimo kokybę.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos Seimo nariai, ar galime gerbti vienas kitą? Bus geresnės diskusijos. Dabar žiūriu, dalis – atsukę vienas vietas pranešėjui ir Seimo Pirmininkui, dalis...

A. SYSAS (LSDPF). Posėdžio pirmininkui.

PIRMININKAS. Posėdžio pirmininkui. Taip, atsiprašau. ...dalis – kampe triukšmauja. Būki-me trupučiuką mandagesni! Ačiū.

Jūsų nori paklausti D. Šakalienė. Prašau, kolege.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš iš tikrųjų noriu tiesiog pasakyti repliką, kad jeigu mes norime tikrai padėti šeimoms, jeigu mes tikrai norime rūpintis vaikais, čia yra vienas iš siūlymų, kuris realiai duos naudos. Labai prašyčiau visų jam pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Bet gal dar nepabėkite, tada gal dar kitą klausimą? Kolegos, ar yra norinčių kalbėti šiuo klausimu? R. Popovienė – už. Prašau.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, aš tiktai norėčiau pasakyti, kad šiuo klausimu iš tiesų būna labai daug įvairiausių diskusijų, ar to iš tiesų reikia, kad dažniausiai būna perteklinis maistas mokyklose ir t. t. Bet norėčiau pakviesti palaikyti projektą, nes iš tiesų organizuoti maitinimą galima įvairiausiomis formomis – ar vieną kartą, ar kaip nors ieškant įvairiausių formų pasirinkimo. Tų galimybių yra labai daug, todėl reiktų atsižvelgti. Čia būtent ugdymo įstaigoms vykdant paieškas labai daug galimybių, todėl kviesčiau tikrai palaikyti, nes tai iš tiesų būtų parama visoms Lietuvos šeimoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta. Tada kreipiamės... Gerbiamas Algirdai Sysai, nepabėkite dar. Prašom. Jeigu Vyriausybė sutiktų, kol atsisės gražiai, dar per porą minučių vieną paskutinį rezervinį. (*Balsai salėje*) Premjeras sutinka.

13.00 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1058 (pateikimas)

Prašom. A. Sysas pristatys r-7 klausimą – Išmokų vaikams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1058. Prašau, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, tai yra antra grupės Seimo narių iniciatyva. Mes pradėjome svarstyti biudžetą. Ačiū Vyriausybei, kuri jau numatė vis dėlto įvesti vaiko pinigus ir mokėti tą išmoką visiems 530 tūkst. vaikų.

Aš manau, kad buvo iniciatyva kolegų, sėdinčių priešais tribūną, pasižiūrėjusių į gerą patirtį Lenkijos Respublikos, kai buvo padidinta beveik 120 eurų, 500 zlotų, vienkartinė vaiko išmoka. Tai mes siūlome, kad tai nebūtų vienkartinė akcija 30 eurų ir prie to sustota, o būtent, kad per trejus metus laipsniškai remiamos pajamos pasiektų vieną valstybės remiamų pajamų dydį. Manau, tai būtų vienas iš įstatymų, kuris galėtų papildyti tą įstatymą, dėl kurio mes čia labai ginčijomės, dėl Šeimos rėmimo įstatymo, nes tai būtų labai konkretūs dalykai remiant šeimas ir ypač vaikus.

Lenkijos istorija parodė, kad ir be kokių nors specialiųjų šaltinių Lenkija nebankrutavo, kaip tik biudžetas surinko daug daugiau lėšų, jų nepristigo paprasčiausiai išmokant tuos pinigus. Dar labai įdomus faktas, mes vakar irgi komitete apie tai kalbėjome. Kadangi reikia rašyti prašymą, nes čia pas mus, Lietuvoje, didžiausia diskusija dėl to, kodėl 30 eurų reikia mokėti ir tiems, kurie uždirba daugiau, pavyzdžiui, Seimo nariams, tai yra moraliniai dalykai, tai Seimo nariai gali neiti ir nerašyti pareiškimo, kaip ir didelės pajamas gaunantys žmonės, ir tuos pinigus palikti tikrai tiems, kam jų reikia. Bet tai būtų europinis įstatymas, kuris nerūšiuoja žmonių, vieni turtingesni, kiti vargingiau gyvena, bet vienodai geriam, mylim tuos vaikus, kurie auga šeimose.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Niekas nenori jūsų paklausti. Gerbiami kolegos, ar nori kas nors pasisakyti? Atrodo, kad nėra. Yra prieš – R. J. Dagys. Prašau. Ne. Išsityrė. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*)

Tai tuomet paskirkime. Abu įstatymų projektai susiję, projektas Nr. XIII-1057 ir projektas Nr. XIII-1058. Komitetai – aišku, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Taip? Taip. Yra įtraukta, pirmininke. Dar norite pasakyti? Prašau. Kolega S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Ir vieno, ir kito įstatymo atveju prašau kreiptis į Vyriausybę, kadangi Vyriausybės pozicija ir siūlymai skiriasi. Čia pareikalaus biudžeto lėšų, valstybės biudžeto, kuris, yra numatoma, bus deficitinis, nesvarbu, kad kai kurie dalykai susiję su 2019 metais. Mes turime atsakingai žiūrėti ir Vyriausybės nuomonė čia yra būtina.

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai kreipiamės į Vyriausybę, manau, visi tam pritar. Taigi dėl abiejų yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas pagrindinis ir Biudžeto ir finansų komitetas papildomas ir kreipimasis dėl abiejų į Vyriausybę. Kokią datą siūlytume? Čia nėra. Siūloma svarstyti gruodžio 21 dieną, gerai? Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū.

13.04 val.

Vyriausybės valanda

Dabar, kolegos, Vyriausybės valanda. Ačiū Vyriausybei, kuri taip gausiai susirinko. Pirmasis klausia G. Landsbergis. Prašom, kolega.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas premjere, šiandien stebėjomės skaitydami jūsų pareiškimus apie streiko teisę. Tiesą sakant, nustebino. Pirmiausia dėl vienos priežasties, dėl to, kad esame ne sykį girdėję ir iš jūsų frakcijos kolegų apie darbuotojų derybinių galių stiprinimą, kad ši Vyriausybė turėtų stiprinti darbuotojų derybines galias, sudaryti visas sąlygas, kad darbuotojai galėtų apginti savo teisėtus reikalavimus įvairiausiais būdais. Apie tai yra kalbėjęs ir gerbiamas T. Tomilinas, ir kiti.

Dabar aš labai noriu jūsų paklausti, ar darbuotojų teisių gynimas privačiame sektoriuje tai jau yra stiprinantis dalykas, o darbuotojų teisių gynimas ir teisėtų reikalavimų gynimas valstybiniame sektoriuje jau yra šantažas ir kiti blogi dalykai, kuriuos jūs išvardinate? Kokius jūs matote esminius skirtumus tarp šių dviejų teisių įgyvendinimo? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia reikėtų labai aiškiai (man džiugu, kad jūs klausotės, kad skaitote, ką aš sakau, esu pagerbtas tuo), labai aiškiai suvokti socialinį dialogą. Aš tą ir pakartojau. Sveikatos apsaugos ministerija, įgaliota Vyriausybės, pasirašė su veikiančiomis, oficialiai veikiančiomis profesinėmis sąjungomis, Lietuvos gydytojų sąjunga sutartį, kurioje numatyti abipusiai išipareigojimai, ginčų sprendimo būdai ir t. t. Socialinis dialogas tai ir yra. Teisė streikuoti taip pat yra demokratinėje šalyje, ji nedraudžiama, juo labiau kad apie streiką kalba kol kas neaišku kas, ar apskritai asocijuota struktūra yra. Socialinį dialogą mes suprantame ir vienodai laikomės tiek privačiame sektoriuje, tiek valstybiniame sektoriuje. Jokio skirtumo nėra. Mes matėme ir kitokio dialogo pavyzdžių šituose Seimo rūmuose, kai skriejo akmenys, sniegas, dujos buvo naudojamos, tai nesinorėtų, kad tokie sprendimai būtų daromi ateityje, kad tokio socialinio dialogo forma išaugtų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas premjere. Klausia E. Gentvilas, ruošiasi Z. Jedinskis. Prašau, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Irgi gerbiamam premjerui. Dirbu Ekonomikos komitete, vakar svarbi konferencija apie valstybės valdomas įmones, pasigendame Ūkio ministerijos atstovavimo. Rugšėjo pabaigoje M. Sinkevičius pasakė, kad išeina, spalio 13 dieną išėjo, šiandien lapkričio 9 diena, ūkio ministro nėra. Gal jums trūksta idėjų pavardžių pavidalu? Pateiksiu variantus. Jūsų artimiausi bendražygiai: R. Sinkevičius, Mindaugo gerbiamas tėvukas, A. Skardžius, na, tikrai ūkiški žmonės, jeigu reikia moterų, atlaisvinome su liberalų pagalba profesionalę L. Vaitkunskienę, kandidatūra, M. Dargužaitė, patys savo vidiniuose resursuose turite, V. Sinkevičius. Kitaip sakant, kodėl nematyti jūsų sprendimo dėl ūkio ministro?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Terminai niekur nėra nustatyti ir šiandien yra, noriu pabrėžti, ūkio ministras, laikinai vykdo pareigas, ministerija nėra be vadovo. Ačiū jums už pasiūlytas pavardes. Manau, jūs gebėtumėte ir kitokių pavardžių pasiūlyti iš savo tarpo, kaip E. Masiulis ir panašiai. Bet gal aš tikrai pasirinksiu atsakingai. Kai bus kokie nors sprendimai, jūs sužinosite, bus teikimas Respublikos Prezidentei ir Prezidentė priims sprendimą. Labai ačiū už pasiūlytas kandidatūras.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia Z. Jedinskis, dabar klaus iš Socialdemokratų frakcijos ar A. Sysas, ar J. Olekas? J. Olekas klausia po to. Z. Jedinskis. Prašau.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas yra skirtas sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, prieš gerą pusmetį į mano klausimą, kodėl poliklinikose tokios didžiulės eilės, jūs atsakėte, kad problema yra ta, kad trūksta gydytojų, o trūksta todėl, kad per maži atlyginimai. Kokių reikia imtis priemonių? Jūsų atsakymas buvo labai konkretus, reikia papildomai iš biudžeto apie 100 mln. eurų. Šiais metais, tai yra kitais, 2018 metais jums yra skirta virš 100 mln. eurų. Tai ar galime dabar pasakyti savo rinkėjams, kad 2018 metais poliklinikose eilių nebus? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai jums dėkoju už klausimą. Kaip tik spręsti šitas problemas yra sudaryta grupė. Joje dalyvauja ir Seimo nariai, dalyvauja ir įstaigų, asocijuotų struktūrų atstovai, vadovai ir patys medikai. Būtent šitos grupės tikslas yra sudėlioti tiek pačių paslaugų apmokėjimą, prioritetizavimą, susidėlioti taip pirminės sveikatos priežiūrą, kad mes šitų eilių maksimaliai galėtume išvengti ir kad tie pinigai, kurie yra skirti ir kuriuos, tikiuosi, galėsime panaudoti iš rezervo, bus panaudoti taip, kad šitas eiles tikrai pavyktų ženkliai sumažinti.

PIRMININKAS. Klausia kolega J. Olekas. Ruošiasi A. Dumbrava. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Aš norėčiau paklausti žemės ūkio ministro. Kadangi šiandien posėdžiui pirmininkauja žvejys, noriu paklausti apie permainas, kurias jūs, kaip ministerija, esate numatę dėl Žuvininkystės tarnybos pertvarkos, kaip tada atrodoys regionuose padaliniai, ar bus atsisakoma žuvivaisos cechų, kurie dabar yra? Ir toks einamasis klausimas dėl valstybinių žuvų veisimo planų projektų sudarymo, kas šiuo metu juos sudaro. Man teko susipažinti su kai kuriais projektais, yra gana daug klaidų, nepastebėjimo. Ką šiandien galima padaryti, kokia apimtis ir ko dar negalima pagal pajėgumus? Ačiū už atsakymą.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Mes kažkaip tarėmės susitikti atkirai frakcijoje, bet mums nepavyko. Aš manau, kad susitarimas galioja, nes per trumpą atsakymą, aišku, negalėsiu pristatyti visos pertvarkos. Ta pertvarka yra pradėta. Aišku, ir toliau aiškinamės. Problemos, kurios iki šiol buvo... Kaip tik šįryt buvome susirinę dėl kelių ankstesnių tarnybos vykdytų projektų. Matome, kad yra problemų, bet tikrai noriu nuraminti, kad niekas nežada privatizuoti žuvivaisos įmonių, tikrai jos išliks, žuvivaisos planai bus vykdomi. Planai yra sudaromi kartu su Aplinkos ministerija, pasitelkus Gamtinių tyrimų centrą. Bet pokyčių bus tikrai – bus sudaroma galimybė ir verslui dalyvauti įveisiant žuvų ir, na, kai kas buvo tikrai ne taip daroma, kalbant, pavyzdžiui, apie ungurių įveisimą. Pasaulinė praktika tokia, kad nuperkamas ungurių mailius yra paleidžiamas, mes kažkaip užsiėmėme tokiu kūrybiniu darbu – bandėme juos paau-ginti, bet tas projektas toks tikrai yra nevykęs. Aš manau, kad tikrai vertėtų dar kartą mums susitikti ir pristatyti visą tą pertvarką.

PIRMININKAS. Ačiū. Norėjo klausti A. Dumbrava, bet, kaip suprantu, vietoj jo, perleidžia, tiesą sakant, ne pagal Statutą, bet vis tiek suteikiame žodį V. Kamblevičiui. Ruošiasi B. Matelis. Prašau.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Klausimą norėčiau užduoti užsienio reikalų ministrui. Jūs nuolat daug dėmesio skirate Ukrainos problemoms. Jūsų pastangos nueis veltui, jeigu bus tokie, sakyčiau, neprognozuojami santykiai tarp prezidento P. Poroškos ir M. Saakašvilio. Ar jūs negalvojote, kad reikia imtis iniciatyvos, kaip sutaisyti šiuos vyrus, nes bus bergždzias darbas? (*Šurmulyš salėje*)

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Kalbant trumpai, tai čia yra Ukrainos vidaus reikalas, ir aš tikiuosi, kad jie tą išspręs teisėtu būdu, taip, kaip priklauso. Įtampos ten daug, ne tik tarp šių dviejų vyrų, kaip jūs sakote, ten ir daugiau yra. Mes manome, kad ukrainiečiai tikrai pajėgūs susitvarkyti su savo problemomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia B. Matelis. Ruošiasi R. Martinėlis. Prašau, kolega.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Klausimą norėčiau pateikti aplinkos ministrui. Sakykite, nė vienai Vyriausybei iki šiol taip ir nepavyko išjudinti daugiabučių namų renovavimo. Dabar vėl yra įvairiausių pasiūlymų, gal PVM mažinti renovuojamiems būstams, daugiabučiams ir panašiai. Ar Vyriausybė ir jūs turite konkretų planą, kaip šitą reikalą išjudinti?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Nesutikčiau, kad vyriausybės neišjudino renovacijos eigos. Su Seimo parama, ką noriu pabrėžti, nuo kitų metų yra aiškiai apibrėžtos sąlygos, kokiomis yra ir kaip yra finansuojama daugiabučių renovavimo programa. Jinai pagrįsta konkrečiais pinigais, ir tai yra pagrindinis kokybinis pokytis, nes iki šiol buvo daug ir tuščių pažadų. Buvo žadėta didesnė apimtis namams renovuoti, nors nebuvo tam skirta lėšų. Seimas priėmė pataisas.

Dabar yra stabilus mechanizmas, yra aiškiai apibrėžta, kokiais procentais ir kokiomis sąlygomis yra remiama daugiabučių programa, konkursas jau pagal naują tvarką yra paskelbtas, atrodo, spalio mėnesį. Ir pagal naują tvarką mes, ką Vyriausybės programoje išsipareigojome, ne mažiau kaip 500 daugiabučių per metus, tą mes pasiekėme, mes tikimės, kad 600 turėsime, tikimės, kad bus maždaug 600 kitais metais. Viskas juda į priekį. Šiuo atveju, man atrodo, svarbiausia buvo tai, kad mes ne nuo politinių vėjų priklausančias sąlygas keičiame, bet pakeitėme įstatymu, ir tas stabilumas duos tai, kad žmonės pasitikės renovavimo programa. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Skardžius, nes nematau A. Palionio. Prašau.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės dėl klasių jungimo mokyklose. Nuo penktos iki aštuntos klasės... Dabar eina tokie švietimo skyrių specialistų paklausimai, ar iš tikrųjų nuo penktos iki aštuntos klasės (kaimo mokyklose gana aktualus dalykas klasių jungimas) nebus galima tų klasių jungti? Jeigu nebus galima jungti klasių, tada nesukomplektuos klasių, ir bus įstaigų restruktūrizacija reikalinga. Norėčiau, kad jūs pasakytumėte, ar tikrai taip bus daroma, ir kad tą žinotų švietimo skyrių specialistai, nes savivaldybėse iš tikrųjų reikia iš anksto žinoti, kaip toliau strateguoti visą švietimo veiklą?

J. PETRAUSKIENĖ. Labai dėkoju už klausimą. Kaip tik šią pastabą Lietuvai yra pateikusi ir EBPO. Tai daro labai didelę įtaką dėl pernelyg didelio jungtinių klasių skaičiaus, pasiekimų kokybei, kai vienoje klasėje mokosi ir penktokai, ir šeštokai, ir septintokai, ir aštuntokai, kas ypač sudėtinga tiek mokytojams, tiek po to patiems vaikams. Klasių komplektavimas yra diskutuojamas. Nėra peržiūrėtos galutinės tinklo taisyklės. Be jokios abejonės, visa šita informacija, galimi pokyčiai bus aptarti su švietimo skyrių vadovais ir turi būti rasti optimaliausi variantai, kaip užtikrinti tiek bendruomenių gerovę, tiek, pirmiausia, švietimo kokybę.

PIRMININKAS. Klausia kolega A. Skardžius. Ruošiasi V. Juozapaitis.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Norėčiau paklausti energetikos ministro. Neseniai čia taip nuskambėjo, kad Energetikos ministerija ėmėsi naujos veiklos – antikorupcinio vertinimo. Pradėjo vertinti Seimo narių pasiūlymus, ko nenumato net Korupcijos prevencijos įstatymas, pateikinti nuomones ir t. t. Aš norėčiau klausti, kodėl ministerija iki šiol sukūrusi tą problemą, aišku, tai buvo jūsų pirmtakai... Įstatyme yra parašyta: „10 megavatų saulės plėtra“, mokate už 70 megavatų, t. y. 20 mln. kasmet permokate iš biudžeto, iš VIAP'o biudžeto. Kokiu teisiniu pagrindu 11 mln. Lt buvo išmokėta kompensacijų? Ar jūs išsireikalavote tuos pinigus iš kaltųjų asmenų? Jeigu neišsireikalavote, kodėl to nedarote? Ir kodėl įstatyme neįstatymėte, kai po 20 mln. mokate kažkam? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Dėl Energetikos ministerijos nuomonės buvo Antikorupcijos komisijos paklausimas, būtent buvo prašoma pateikti nuomonę. Mes tą nuomonę ir pateikėme. Ir ne tik teisę, bet ir pareigą tai padaryti turime. Be abejo, akcentuočiau, kad nuomonė nesukuria teisinių pasekmių, ir Antikorupcijos komisija pati vertina ir priima sprendimus. Dėl nuomonės tiek.

Dėl kompensacijų mokėjimo ir dėl VIAP'o lėšų. Puikiai žinote istoriją, kuri buvo anksčiau, t. y. dėl perteklinio saulės elementų finansavimo, per dosnios valstybės paramos. Iš esmės pagal tuo metu galiojusius įstatymus leidimai buvo išduoti ir būtent ta parama yra skiriama.

Dėl 11 mln. eurų kompensacijų – taip, buvo teisiniai ieškiniai ir tokie buvo teismų sprendimai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega V. Juozapaitis. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, norėjau paklausti, ar visada Vyriausybės nutarimai yra priimami Vyriausybės narių susirinkime ar posėdyje? Ir ar visada tie Vyriausybės nutarimai yra būtent to turinio, kurį priima Vyriausybės nariai? Ar neatsitinka taip, kad Vyriausybės nutarimas būna papildytas kitą dieną koku nors straipsniu? Turiu pagrindo manyti, kad taip yra atsitikę bent vieną kartą. Aš noriu paklausti, ar jūs apie tai žinote ir ar tai yra priimtina praktika, ar vis dėlto apmaudi klaida, kuri galbūt bus ištaisyta? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu kalbate apie Vyriausybės nutarimus, tai nutarimas įgyja teisėtą teisės akto formą, kada jį pasirašo Ministras Pirmininkas ir ministras. Tiek per posėdį, tiek per pasitarimą, jeigu dėl pateikto nutarimo projekto atsiranda redakcinio pobūdžio klausimų, atsiprašau, pastabų arba turinio pastabų, yra priimamos tos pastabos ir tada jos redaguojamos iki pasirašymo. Taigi nuo pateikto nutarimo projekto reikia žiūrėti, kokios buvo teikiamos pastabos ir pasiūlymai, ir jeigu į jas buvo atsižvelgta, iki pasirašymo jis yra redaguojamas. Jeigu tokių pastabų ir pasiūlymų nebuvo pateikta posėdžio metu, tai pasirašomas tas projektas, kuriam ir buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Salamakinas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas gal būtų finansų ministrui, kad Ministras Pirmininkas pailsėtų. Iš tikro geros žinios Lietuvoje – mes turime dabar labai daug, ypač investicijų srityje, ateina tokie investitoriai, kurie investuoja į ilgalaikes programas, į ilgalaikes gamybas ir į ilgalaikį pridedamosios vertės kūrimo procesą. Jeigu paimsime šiuo požiūriu mūsų VIP'inę programą ir palyginsime, kas joje keičiasi per tuos metus, praeitų metų, užpraeitų metų ir šių metų, tai pastebėsime, kad vis dėlto didžioji dauguma tos Vyriausybės paramos eina į trumpalaikes investicijas, t. y. į butų renovaciją, į kitus dalykus, kurie, kitaip sakant, po dvejų metų pridedamosios vertės nebekurs, jeigu ir kurs, tai iš Vyriausybės išlaidų tiktai kurs.

Sakykite, lygiagrečiai yra jaunimas, jūs pats su juo susitinkate, su jaunimu. Jie iš tikro moka ir geba dabar pasaulyje kurti finansinius instrumentus. Ar jūs negalvojate, kad reikėtų mažiausiai trečdaliu sumažinti Finansų ministerijos darbuotojų skaičių, padidinant visiems kitiems tuo trečdaliu atlyginimus ir pakviečiant, padarant junginius to jaunimo, kuris yra, kad padarytume koki nors proveržį? Nes dabar Lietuvoje dūstame be naujos energijos. Čia reikia ieškoti tos energijos. Tas pats liečia visas ministerijas, mano supratimu, būtų galima ir reikėtų trečdaliu sumažinti skaičių, o likusiems padidinti algas ir pareikalauti, kad būtų idėjų. Nes mes einame tuo keliu, kuris mus veda į labai sunkią padėtį. Tiek. Ką, ministre, galite pasakyti, nes požymių, kad ta linkme einama, iš tikro gal ir yra, bet jie naktiniai ir daugiau sapnų pavidalo?

V. ŠAPOKA. Geri sapnai irgi, matyt, yra gerai. O kalbant apie tuos keletą dalykų, kuriuos įvardinote, tai iš esmės su viskuo sutinku, ką jūs sakote, tai viena. Dėl renovacijos ir kitų investicinių projektų, tai aš manau, kad nereikėtų priešinti, nes yra projektų, kurie orientuoti į energijos efektyvumą, tai yra viena. Yra projektų, kurie orientuoti į privačių investicijų pritraukimą, tai yra antra. Yra projektų, kurie skirti pritraukti privačioms investicijoms taip pat ir į energetikos efektyvumo projektus, naudojant finansinę inžineriją.

Dabar kalbant apie ministerijų struktūras, tai šiuo metu ministerijoje yra vykdoma pertvarka, keičiama struktūra. Taip, dalies darbuotojų ketinama atsisakyti. O kalbant apie proveržį, tai, manau, „FinTechas“ yra geras pavyzdys – per trumpą laiką pavyko šitą ekosistemą išvystyti ne

procentais, o kartais. Vien tai, kad per tokį trumpą laiką pavyko, kad atsidūrėme pasauliniame finansų rinkų žemėlapyje, kai visa Europa kalba apie tai, kad štai aiškėja regiono lyderis ir dešimtys įmonių steigiamos Lietuvoje tam, kad galėtų teikti paslaugas visai Europai, manau, kad tai yra geras žingsnis ir vienas iš novatyvios valstybės simbolių. Tikėkimės, kad ir kitoms sritims tas pavyzdys bus užkrečiamas.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia A. Salamakinas. Ruošiasi kolega J. Imbrasas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Klausimas aplinkos ministrui. Ministre, jūs radote (jau senas projektas) vieną objektą, tai yra nendrinukę, kurios apsaugai kitais metais numatyti 2 mln., nors, mano galva, nendrių pjovimas turėtų brangiau kainuoti, kad nendrinukė gyventų, reikia nepjauti nendrių. Bet ne tai svarbiausia. Dar jūs radote vieną objektą – tai mėšlavabalį, kurio apsaugai skyrėte 1 mln. apsaugai. Ar tai yra paskutinis objektas, ar jūs turite tiek daug laisvų lėšų? Jeigu turite, tai pasiūlykite Seimui, mes Seime rasime dar kokį nors mėšlavabalį, kurio apsaugai irgi būtų galima skirti kokį 1 mln. eurų.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia ne mėšlavabalis, o auksavabalis. Nuo to reikėtų pradėti. (*Balsai salėje*) O jeigu nejuokaujant, tai jūsų išvardintų projektų yra daugiau ir bus, jie yra finansuojami tiesiogiai Europos Komisijos, ne Aplinkos ministerijos. Aplinkos ministerija, kaip ir visos kitos, prisideda kofinansavimu tų projektų, bet pagrindinė dalis, pagrindinis finansavimo svoris eina Europos Komisijai. Europos Komisija, vertindama Europos prioritetus, kartu mūsų nacionalinius projektus, skiria šitą paramą ir finansuoja tuos projektus. Toks būtų atsakymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega J. Imbrasas. Ruošiasi kolega M. Bastys. J. Imbrasas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti gerbiamojo užsienio reikalų ministro. Prieš gerą savaitę Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė, dirbanti Pasaulio lietuvių komisijoje, mane informavo, kad Lietuva uždaro ambasadą gerovės valstybės valdymo praktikos valstybėje, tai yra Šveicarijoje, ir atidaro Emyratuose. Šveicarija negauna motyvuoto paaiškinimo, kodėl, taip pagal ją, ji man taip aiškino. Ir jeigu iš tikrųjų taip, tai, ministre, norėtusi išgirsti argumentus, kodėl mes čia išeiname, o nueiname ten, kažkur labai toli. Iš anksto dėkoju už atsakymą.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Gal yra šiek tiek netikslumo. Pirmiausia iš tikrųjų tas optimizavimas atstovybių vyksta dar ir dėl to, kad reikia taupyti resursus ir nukreipti dėmesį ten, kur yra poreikis naujų rinkų, kalbant ekonomiškai, taip pat ten, kur yra bendruomenės, kalbos nėra.

Bet Šveicarijos atveju yra tai, kad jie irgi neturi atstovybės Lietuvoje, plius pasakyčiau, kad Šveicarijoje Lietuvos diplomatinė atstovybė yra ne sostinėje, bet Ženevoje. Žinoma, ji neužsiima dvišaliais santykiais, bet vis dėlto tai yra mūsų pėdsakas. Todėl mes optimizuodami ir nusprendėme, kad, uždarę ten ambasadą, mes sustiprinsime konsulinį sparną prie mūsų atstovybės Ženevoje, kadangi tas poreikis tikrai išlieka, taip pat ir bendravimas su mūsų bendruomene, diaspora taip pat dėl to nenukentės. Dėl Šveicarijos informavimo, tai mes tikrai atlikome tinkamu būdu ir šveicarams dėl to nekilo jokių klausimų, galiu pabrėžti, viskas buvo paaiškinta. Tiek galiu pridurti.

Norint atidaryti ambasadas kitur... Jūs minėjote Arabų Emyratus, to sprendimo dar nėra priimta, tačiau tai svarstoma. Atvirai kalbant, iš tikrųjų mums reikėtų atstovybės Persų įlankos regione, nes to nori mūsų verslas. Tikrai mes neseniai buvome su vizitu, buvo valstybinis vizitas. Aišku, matyti, kad yra auganti ekonomika, augantis poreikis bendrauti. Čia galima iš tikrųjų paminėti ir daugiau tų priežasčių, jų yra. Bet vis dėlto suprantate, kad norint atidaryti ambasadas ten, kur tikrai yra didžiulis poreikis, mums tenka taupyti ir kažkur, deja, tenka ir uždaryti. Labai tikiu, kad tai neatsilieps mūsų santykiams su Šveicarijos bendruomene ir jokių būdu nenukentės mūsų dvišaliai santykiai su ta šalimi taip pat.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega M. Bastys. Ruošiasi R. Šarknickas. Prašom.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų skirtas Ministrui Pirmininkui. Jums jau nuo vadovavimo ministrų kabinetui pradžios yra gerai žinoma dėl informacinių išteklių konsolidavimo problematikos, kas turi būti padaryta, kokios yra problemos. Dabar jau rudens sesija, faktiškai praėjo vieneri metai. Sakykite, kas šiuo klausimu yra pa-

daryta? Aš pats asmeniškai kol kas dar nematau žingsnių ir ženklų dėl informacinių išteklių konsolidavimo klausimo darbų, kurie jau turėjo būti padaryti senokai. Dėkoju už jūsų atsakymą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jie turėjo būti padaryti ir praeitos Vyriausybės darbo metu. Dabar Vyriausybė yra pasirinkusi modelius, kuriuo keliu einame kurdami informacinių, vadinamųjų IT, paslaugų centrą, kokiu pagrindu ir kokios institucijos pagrindu bus atliekamas konsolidavimas. Diskutuojame su tam tikromis ministerijomis, kurios yra labiausiai suinteresuotos dėl pačios formos. Taigi procesas nėra nė dieną sustojęs, tiesiog mes atliekame parengiamuosius darbus, yra patvirtintas ir Vyriausybės planas, kada, kokiais terminais tie darbai turėtų būti įgyvendinti. Esame finišo tiesiojoje pasirinkdami, kur bus šitas centras, ar po Vyriausybės, ar prie Vyriausybės kanceliarijos, ar prie vienos iš ministerijų, ir kokiu būdu ypač tos institucijos, kurios šiandien turi dalį savo biudžetinių įstaigų funkcijų perduoti konsoliduoti į numatytą įstaigą... kaip atskirti kompetencijas, nes dalis funkcijų turi likti ministerijos aptarnavimo srityje, dalis turi pereiti į bendrą centrą. Tai yra daugiau techninio pobūdžio klausimai, o ne politinio. Politinis apsisprendimas yra ir mes link jo einame.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega R. Šarknickas. Ruošiasi M. Majauskas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Laba diena ministrams. Klausimas vidaus reikalų ministrui. Neseniai Alytuje lankėsi viceministras G. Surplys ir buvome visi keturiese susitikę su rajono ir miesto merais. Merai pareiškė dėl žiedinės savivaldybės, kad viena savivaldybė iš pradžių tapūtų kaip pilotinė, tačiau dėl tam tikrų niuansų vienas meras – lyg ir taip, kitas – tikrai ne. O dauguma miesto ir rajono gyventojų pasisako taip. Viceministras paviešino, kad vis dėlto ne. Tie lūkesčiai užgeso, užgeso. Ką jūs manote apie tai, jei vienas meras su miesto ir rajono gyventojais sako taip, o vienas meras (dėl pagarbos neminėsiu vardo) sako ne. Kaip tada eiti ir žiūrėti, *strateguoti* visą šią sistemą? Dėkoju.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Pagrindinę nuomonę vis dėlto turėtų išsakyti gyventojai. Būtų padaryta gyventojų apklausa. Jei gyventojai pritartų tokiam sprendimui, tada ieškotume sprendimų. Alytaus miestas ir Alytaus rajonas buvo paminėti neatsitiktinai, tai ganėtina ir didelė, ir mažos savivaldybės. Tam projektui jos labai tiktų pasižiūrėti, kaip būtų galima efektyviau teikti paslaugas gyventojams ir kaip tai atrodytų ekonomiškai. Bet pagrindinis sprendimas turėtų būti priimamas tik tada, kai gyventojai to norėtų patys. Gyventojų niekas tikrai neprievertaus, prieš gyventojų valią niekas neis. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia kolega M. Majauskas. Po to G. Kindurys. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, aš norėjau paklausti, kodėl jūs galvojate, kad teisėti medikų reikalavimai didinti atlyginimus, riboti maksimalų krūvį, įteisinti žalos be atlyginimo... žalos atlyginimo be kaltės modelį yra šantažas? Kodėl jūs 13 tūkst. žmonių vienijantį Lietuvos medikų sąjūdį vadinate nusikaltėliais? Gerbiamasis premjere, kodėl jūs taip nemylite medikų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs, gerbiamas kolega, esate, švelniai tariant, melagis. Aš nė vieno mediko nepavadinau nusikaltėliu, jūs dabar meluojate. Jūs tiesiai šviesiai, esate Seimo narys ir meluojate. Esate melagis. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Aš paminėjau formą, kad tie klausimai, kuriuos jūs paminėjote, turi būti sprendžiami dialogo, socialinio dialogo būdu, o ne grasinant iš karto streikais.

Trečias dalykas. Jeigu būtumėte padarę, kada buvo įvedamas privalomojo sveikatos draudimo mokestis, ir biudžetinėms įstaigoms būtų duota ne 50 %, o 100 %, tai šiandien mes turbūt kalbėtume apie kitokią situaciją sveikatos priežiūros srityje. Jūsų elgesys yra bandymas inspiruoti ir skatinti medikų streikus pacientų sąskaita, yra nesuprantamas ir nepriimtinas. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, jums nesuteiktas žodis. Klausia kolega G. Kindurys. Ruošiasi S. Gentvilas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, gerbiamasis kolega Majauskai, jūs šiandien jau tiek kartų gavote žodį, nepykite, pabaigoje galėsite. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Mano klausimas aplinkos ministrui. Gerbiamasis ministre, šiandien Seimas po svarstymo pritarė siūlymui visas aplinkos apsaugos kontrolės funkcijas perduoti Aplinkos apsaugos departamentui ir tas funkcijas panaikinti saugomų teritorijų parkų direkcijai, Miškų kontrolės tarnybos, Geologijos tarnybos ir dar vienos institucijos. Sakykite, kaip planuotumėte

įgyvendinti, užtikrinti šią funkciją? Ar pakaktų departamente ir jo padaliniuose esamų darbuotojų, inspektorių, ar būtų iš tų institucijų, kur ta funkcija naikinama, dalis perkeliama, ar koks nors kitas variantas?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tik po svarstymo, dar įstatymas nepriimtas, kaip suprantu. Šis pasiūlymas yra gerbiamojo Gentvilo, ne Aplinkos ministerijos. Bet atsakysiu į jūsų klausimą.

Mes esame numatę ir įstatyme yra numatyti du laikotarpiai. Vienas yra Aplinkos apsaugos departamento įsteigimas ir sukūrimas, o kitas etapas yra kontrolės funkcijų perdavimas Aplinkos apsaugos departamentui. Mes išsivaizduojame ne tik funkcijas, bet ir su darbuotojais tą pavaldumą. Matome to logiką, tiek EBPO, tiek mūsų pačių matymu negali būti toje pačioje institucijoje išduodami leidimai ir kontroliuojama, kaip jie įgyvendinami. Tai tas kontrolės ir leidimų atskyrimas yra pagrindinė sąlyga, dėl to įstatymo pataisa ir atsirado. Mes jai pritarėme ir judėsime taip: pirmiausia sukuriame motininę instituciją – Aplinkos apsaugos departamentą ir antru etapu perkeliame žmones, kurie dabar turi kontrolės funkcijas, į vieną įstaigą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia M. Navickienė, ruošiasi A. Armonaitė. Prašom, kolege.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Mano klausimas būtų irgi gerbiamajam premjerui ir sveikatos apsaugos ministrui. Vis dėlto diena tokia, kai reakcijos yra būtent į Medikų sąjūdį. Mano klausimas galbūt toks. Aš šiek tiek galvoju apie 1990 metų Sąjūdį. Jis tuo metu irgi nebuvo niekaip formalizuotas, neturėjo kokių nors juridinių svertų, buvo saujelė žmonių, kurie kalbėjo apie laisvę ir panašiai. Retrospektyviai žiūrint irgi turbūt galima pasakyti, kad jų reikalavimai, užmojai arba norai buvo niekaip neįrėminti arba neformalizuoti.

Mano klausimas yra toks. Vis dėlto ta žmonių masė, kuri susijungė į Medikų sąjūdį, yra reikšminga. Kaip jūs matote tolimesnį dialogą su jais, nes jų statusas artimiausiu metu turbūt nebus labiau formalizuotas? Kaip su tais žmonėmis toliau matytumėte dialogą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs labai nekorektiškai elgiatės lygindama Sąjūdį ir Sąjūdžio idėjas su sąjūdžiu, kuris pasirašė peticiją, neaišku, kas atstovauja ir kiek atstovaujančių, ir kokiems žmonėms atstovauja. Nepaisant to, vykdant derybas vakar Sveikatos apsaugos ministerijoje jau buvo jų atstovai pakviesti, nors nėra formalizuoti.

Aš dar kartą noriu pakartoti. Yra civilizuota, normali forma, yra pasirašytas kolektyvinis susitarimas tarp šalių, t. y. Sveikatos apsaugos ministerijos ir profesinių sąjungų, ir visos asocijuotos struktūros, kurios veikia, gali prie to susitarimo prisijungti ir kartu dalyvauti tikrojo nario teisėmis šiuose susitikimuose. Kol kas yra pakviesti atstovai, bet tai jau yra ministro teisė, ką kviešti, kaip ir jį arba kviečia, arba nekviečia. Palyginti Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdį pradžioje su šituo sąjūdžiu ir daryti aliuziją su 1990 metais, manau, nėra korektiška.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia A. Armonaitė, kuriai džentelmeniškai S. Gentvilas, kuris klaus po to, užleido poziciją. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Mano klausimas būtų teisingumo ministrei, tiek kaip ministrei ir sprendimų priėmėjai, tiek kaip ir teisės profesionali, kuri turi dėstymo ir akademinės patirties. Kaip vis dėlto, ministre, vertinate tai, kad bausmės Lietuvoje už stambią prekybą narkotinėmis medžiagomis prilygsta vienkartiniam atvejams, nuo kurių niekas nėra apsaugotas, kai vaikai ar paaugliai pasidalina kanapės suktine draugų rate? Taip gali įvykti kiekvienoje šeimoje. Kaip vis dėlto jūs vertinate tai, kad bausmės yra labai panašios Baudžiamajame kodekse? Sveikatos ministro poziciją mes žinome. Jis mano, kad tai yra neadekvatu. Premjero pozicija, atrodo, yra tokia, kad tai yra adekvatu. Kaip jūs, kaip teisingumo sistemos galva, vis dėlto matote šitą situaciją? Dėkoju.

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū už klausimą. Tikrai prieš pasisakydama labai lakoniškai norėčiau pasakyti, kad tikrai...

PIRMININKAS. Ministre, į mikrofoną, gerai?

M. VAINIUTĖ. (Taip taip, kalbu) ...kad tikrai nesu baudžiamosios teisės specialistė, mano sritis – konstitucinė teisė, bet aš tikrai pasakyčiau, ką jūs sakote, ir jūsų pasisakymus viešojoje erdvėje tikrai aš seku, girdžiu. Tikrai labai džiaugiuosi, kad Seimo nariai taip jautriai reaguoja, turi galvoje ir jus. Jūs paminėjote sveikatos ministrą, premjerą. Aš, kaip Vyriausybės narė, tikrai laikyčiausi turbūt bendros pozicijos, kad tai tikrai svarstytinas klausimas. Apskritai su bausmių siste-

ma tikrai susiję daug klausimų. Sakykim, ir šiandien mūsų ministerijoje vyksta (turbūt dar tebevyksta) konferencija baudų vykdymo klausimais. Tikrai tame kontekste, be abejonės, klausimas svarbus, bet, aišku, Seimo valia. Sakyčiau, kaip Seimas apsispręs dėl to klausimo, ar reikia koreguoti tuos klausimus, ar ne. Tai jūsų rankose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia S. Gentvilas, po to – K. Starkevičius. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Norėčiau paklausti dviejų ministrų – greta sėdinčio užsienio reikalų ministro ir aplinkos apsaugos ministro, kurie, tikiu, išvien gina Lietuvos teisę į saugią aplinką, kai kalbame apie Astravo atominę elektrinę. Vakar buvo Europos Komisijai pateiktas streso testas, kurį vykdė įvairios Baltarusijos ministerijos ir Mokslų akademija. Aš norėčiau išgirsti jūsų vertinimą, nes jūsų abiejų viceministrai yra užsiėmę šiuo klausimu, ar metodika atitinka ir kaip jūs planuojate į tai reaguoti? Dėkui.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Mes jau reagavome, nes sakyti, kad įvyko streso testas, pernelyg drąsu. Aišku, jie labai ilgai žadėjo tai padaryti, labai ilgai – ne vienus metus. Tai yra tikrai pati pradžia. Jie turi pateikti informaciją Europos Komisijai. Ta informacija bus nagrinėjama, bus nagrinėjami ir su tuo susiję klausimai. Tas procesas dar tikrai labai greitai baigsis ir neaišku, kuo baigsis. Teiginys, kad jie įvyko ir kad tai yra koks nors pasiekimas, pernelyg neatitiktų tikrovės. Tai mes tikrai ir viešai aiškiname. Deja, tai jau ne pirmas kartas, kai mūsų kaimynai bando daryti apibendrinančias išvadas iš kokių nors pavienių faktelių ir kaip nors legalizuoti šitą objektą, kurį iš tikrųjų legalizuoti iš esmės yra neįmanoma.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi A. Gelūnas. Prašom, kolega.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti finansų ministro. Kai kurios savivaldybės eina į pagalbą kaimo žmonėms, žemdirbiams ir atleidžia nuo žemės mokesčio. Kaip žinote, žemės mokestis yra mokamas ir eina į savivaldybių biudžetą. Tačiau kas dabar yra atsitikę, kad vis tiek gavo mokesčių mokėtojai žemės mokesčio kvitus, kad jie turi mokėti tą mokestį? Kada pradeda aiškintis, tai sako: jūs dabar sumokėkite, paskui mes jums gražinsime. Bet, ministre, čia papildomos išlaidos. Ar mes norime duoti bankams dar uždirbti, nes už kiekvieną pavedimą reikia mokėti, ir kodėl taip atsitiko? Gal dar prevenciškai tai galima išspręsti?

V. ŠAPOKA. Su šiuo konkrečiu atveju tikrai nesu susipažinęs. Man būtų sunku pakomentuoti. Tikrai sutinku, kad taip neturėtų būti. Jeigu galėtumėte informuoti apie konkrečią savivaldybę, manau, būtų gera pagalba ir perduočiau tą informaciją Mokesčių inspekcijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega A. Gelūnas. Ruošiasi J. Razma.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiama švietimo ministre, turbūt jūs žinote, kad šiomis dienomis mūsų pašto dėžutės yra užplūdę mokslininkų laišakai. Tikrai pats esu išėivis iš universiteto ir žinau, koks tai yra sunkus darbas, koks ilgas kelias, kol tampa universiteto dėstytoju. Man ypač įsiminė Vilniaus universiteto vieno jauno lektoriaus laiškas, jis pateikia skaičius ir pateikia informaciją, kad šiandien gauna 496 eurus į rankas. Tai tikrai gana šokiruojantis skaičius, turint omeny žmogaus kvalifikaciją. Kokia būtų, jūsų nuomone, viena geriausia priemonė, geriausias metodas pakeisti šitą padėtį, priartėti prie Estijos ir suteikti daugiau orumo mūsų dėstytojams, mūsų mokslininkams, nes neabejotina, kad mūsų maža visuomenė turbūt turėtų orientotis į didesnę intelektualizaciją ir didesnę ambiciją, kūrybiškumą, o ne, sakykim, jų prilyginimą žemos kvalifikacijos darbuotojams? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą ir už tai, kad atkreipėte dėmesį į tikrai labai sudėtingą problemą. Man pačiai yra tekę atlikti ne vieną tyrimą dėl dėstytojų ir tyrėjų atlyginimų. Jie tikrai yra nepakankami, jie yra labai menki. Vieno recepto tikriausiai nėra, bet yra labai konkretus Vyriausybės siūlymas. Aš tikiuosi, Seimas jį palaikys. Yra kitų metų biudžeto projekte numatyti 22,6 mln. eurų, kurie turėtų būti skirti tyrėjų ir dėstytojų atlyginimams didinti. Manau, tai yra viena iš reikšmingesnių investicijų, kuri yra per nepriklausomybės laikotarpį. Be jokios abejonės, ir pačios akademinės institucijos, jūs, kaip išėivis, puikiai žinote, irgi turi galimybių, pačios būdamos autonomiškos, efektyviau panaudoti savo biudžetą ir numatyti ne administracinių išteklių plėtrą, o dėstytojų ir tyrėjų karjeros stiprinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nematau J. Razmos. Ar A. Matulas pasirengęs paklausti? Ačiū. A. Matulas. Ruošiasi K. Masiulis. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, vėl noriu paklausti iš esmės to paties klausimo, patikslinu jį. Cituoju, kas yra rašoma spaudoje. Jūs rašote: „Tai yra šantažas. Tokiai šantažo formai Vyriausybė tikrai nepasiduos.“ Iš esmės jūs 40 tūkst. žmonių, kurių dabar beveik tiek pasirašė šią peticiją, neoficialiai pavadinate šantažuotojais.

Gerbiamas premjere, ar jūs vis dėlto nemanote, kad jeigu ta vadinamoji, kaip medikai vadina – kišeninė organizacija, kurią tokia pavertė ponas L. Labanauskas, mano, kad ta kišeninė organizacija neatstovauja jų interesams, negi jie negali reikšti savo nuomonės ir reikalavimų? Ar nemanote, kad toliau jūs neturėtumėte plėtoti ir daryti tos politinės klaidos, tiesiog galbūt paaiškinti, atsiprašyti arba pasiūlyti jiems atvykti pas jus, arba bent, kaip įprasta, pasakyti, kad spauda jus gal tiesiog ne taip suprato, jūs kitaip norėjote pasakyti? Nes kažkaip medikai neduoda... telefonais skambina, yra didžiulis pasipiktinimas dėl jūsų tokių pasakytų žodžių.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš matau Tėvynės sąjungos frakcijos narių nenumaldomą norą toliau kraipyti žodžius, kad buvo pavadinti dabar 40 tūkst. šantažuotojais. Aš dar kartą pasakau: tai yra viena iš spaudimo formų, kaip galimas šantažas grasinti streikais. Jeigu yra asocijuota bendruomenė, kuri susibūrusi, įregistruota, su tokiais žmonėmis, kurie turės konkrečius narius, mes tikrai bendrausime, kaip ir su visomis asocijuotomis struktūromis, ar tai būtų profesinės sąjungos, ar tai būtų verslo asociacijos, ar kitos vienijančios žmones į grupę ir įregistruotos asociacijos.

Dabar su kuo kalbėti? Su vienu, penktu. Kitas kas nors parašys peticiją, kad 50 % pakeltume algas. Jūs nepritarsite tam ar žmonės nepritars – 100 %, kodėl ne dešimt kartų pakelti? Kitų metų Vyriausybės biudžete yra numatytas atlyginimas gydytojų ir slaugytojų, ir medicininio personalo algų kėlimas. Numatytas. Ir tai yra susieta su finansinėmis galimybėmis, su to paties Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis. Jeigu jūs norite šita forma šiuo atveju inspiruoti visais būdais, padaryti, kad medikai būtinai streikuotų, o nesikalbėtų, jūs to akivaizdžiai siekiate, tai aš taip ir manau, ir sakau, kad tai yra forma savo politiniams tikslams pasiekti. (*Balsai salėje*) Jie jau buvo pakviesti ir vakar derėjosi! Dar kartą sakau, kada tik bus įforminta ir bus aišku, kam jie atstovauja ir kiek žmonių atstovauja kaip asocijuota organizacija, tas ir bus padaryta. O šiandien aš suprantu jūsų nenumaldomą norą inspiruoti, padaryti medikų streikus ir tokiu būdu kenkti, aišku, ir pačiai valstybei, ir galimiems pacientams. Tai turbūt ne streikų metu sprendžiamas klausimas, kiek ir kokia forma, ir kaip gali būti pagerintas ir padidintas finansavimas. Ar jūs galvojate, kad tokia forma iš karto pasirinkta, nesikalbant ir nediskutuojant, ir nevykdant dialogo nei su Sveikatos apsaugos ministerija, nei su Vyriausybe? Yra suprantamas jūsų noras, nėra čia ko slėpti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas premjere. Jūsų dabar klaus K. Masiulis ir ruošiasi I. Degutienė. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Bet aš ne premjero noriu paklausti.

PIRMININKAS. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ne, dėl premjero viskas gerai. Aš norėčiau paklausti teisingumo ministro dėl Prabavimo rūmų. Atsiprašau, ministrės. Dėl Prabavimo rūmų...

PIRMININKAS. Viskas gerai, klauskite.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...neperkėlimo į Vilnių. Visa tai įvyko, sustabdytas procesas, rūmai liko Druskininkuose, taip, kaip valstiečių regiono politika tą ir žada. Tačiau Prabavimo rūmų direktorius dirba ne rūmuose, jis, išrinktas socdemų žmogus, dirba Vilniuje. Kaip jūs įsivaizduojate, pavyzdžiui, jeigu būtų ministras, ministerija būtų Vilniuje, bet ministras dirbtų Kelmėje? Tai kažkaip keistokai man tai skambėtų. Ir štai Prabavimo rūmų direktorius rūmuose, savo darbovietėje lankėsi du kartus: spalio 4 dieną ir lapkričio 3 dieną. Taip tinka?

PIRMININKAS. Prašau, ministre. (*Balsai salėje*)

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kadangi Prabavimo rūmai yra pavaldūs Finansų ministerijai, tai padėsiu Teisingumo ministerijai atsakyti į klausimą. (*Balsai salėje*)

Esame atlikę teisinį situacijos vertinimą. Iš tikrųjų ta sutartis, kuri buvo pasirašyta su dabartiniu vadovu, numato tą kintamą darbo vietą. Kaip ir pats direktorius paaiškino, jis būna ne tiktai Vilniuje, o ir tose vietose, kur yra vykdoma Prabavimo rūmų veikla. Jinai yra vykdoma, kaip ži-

note, ne tiktai Druskininkuose ir pagal apimtis Druskininkai nėra ta vieta, kur yra didžiausia darbo apimtis. Atsakymas būtų toks.

Ar reikia Prabavimo rūmams pokyčių efektyvinant pačią veiklą? Tai tikrai taip. Manau, kad tuos pokyčius mes pamatysime.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausia kolegė I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, gerbiami ministrai, pirmiausia aš reaguojau į tai, kaip, premjere, jūs taip susijaudinęs ar sudirgęs atsakėte į M. Navickienės klausimą. Aš esu tas gyvas žmogus, kuris sukūrė Medikų sąjūdį 1989 metais. Mes sukūrėme, tiksliau, atkūrėme nepriklausomos Lietuvos Gydytojų sąjungą. Tai buvo iš tikrųjų rimta organizacija ir ministras A. Vinkus neduos sumeluoti, kokios vykdavo derybos ir kokie vyko pokyčiai. Taigi tai, kad yra drąsa jungtis, kaip dabar atsirado Medikų sąjūdis, tai dar kartą parodo, kad šiandien Gydytojų sąjunga, tikrai mes ne tokią kūrėme Gydytojų sąjungą, yra kišeninė sąjunga. Tai čia tiesiog tokia replika.

Toliau konkretus klausimas šį kartą finansų ministrui. Iš tikrųjų tiek, kiek aš dirbu politikoje ir įvairiose srityse nuo nepriklausomybės pradžios, tai yra pirmą kartą istorijoje, kai yra sukauptas Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervas, dar kartą pabrėžiu, tai yra piliečių draudiminiai pinigai, draudiminiai, nes valstybės biudžetas už valstybės draudžiamus tiek nesumoka pinigų, kiek mes, kiekvienas, kurie uždirbame, mokame 9 % draudimo įmokas, sveikatos draudimo įmoką. Lengva ranka sveikatos ministras sukauptą rezervą kažkodėl atiduoda Finansų ministerijai. Na, aš nežinau, kokie įstatymai pasikeitė, kas čia yra įvykę? Bet yra sukauptas rezervas, apie kurį mes tik svajodavome, ir tą reikia pagirti, kad iš tikrųjų atsiranda Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervas, toliau yra Draudimo taryba, kuri esant būtinybei tą rezervą kolegialiai paskirsto. O dabar yra tokie, sakykime, įdomūs teiginiai įstatyme, kad Ligonių kasa turės į jus kreiptis. Kiek tai užims laiko ir kaip greitai galima bus tas problemas išspręsti? Ar jūs nepasinaudojote minkštu sveikatos apsaugos ministro charakteriu ir padarėte tokį dalyką, kuris teisiškai, mano manymu, yra absoliučiai neteisėtas? Gal jūs galėtumėte paaiškinti?

PIRMININKAS. Kolege, jūs žinote reglamentą. Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Atsiprašau.

PIRMININKAS. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai aš turėčiau vis tiek pradžioje bent jau atsakyti. Tikrai, ponija Irena, niekas nekvestionuoja galimybių ir poreikio kurtis asociacijoms. Atvirkščiai, mūsų Vyriausybė kaip tik ir pasisako, aš dar kartą pakartosiu, skatina dialogą, ieško skatinančių formų, kad būtų kuriamasi. Su tomis asociacijomis mes bendraujame, sulaukiame priekaištų, kad per daug bendraujame. Tai yra du skirtingi dalykai. Kalbame apie formą, kuri yra pasirinkta žmonių, kurie dar net neturi organizacijos, kurie sako iš karto nuo kraštutinumo. Tai gal pirma reikia sėsti, derėtis ir, jeigu nepavyksta derybos ir nepatenkinti reikalavimai, tada kalbėti apie kitas galimas protesto arba savo saviraiškos formas. Vadinti vieną iš organizacijų, atleiskite, su visa pagarba, kišenine, kuri yra galbūt nepatogi, kad ji kalba ir derasi su Vyriausybe, ir... kažkuria besikuriančia, jau kaip ir atstovaujančia visai medikų bendruomenei, tikrai galbūt nereikėtų.

Dėl to Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervo. Aš suprantu, kad jūs svajojote, mes padarėme, kad yra šitas rezervas. Jūs svajojote apie „Sodros“ skolą, mes padarome, kad „Sodra“ skolos neturėtų. Manau, kad bendromis pastangomis mes galime svajones paversti realybe.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas premjere. Ačiū premjerui, visai Vyriausybei. Visi norintys Seimo nariai paklausė.

13.58 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, prieš skelbdamas pertrauką dar turiu vieną informaciją. Mes gavome pareiškimą dėl jungimosi į Laikinąją solidarumo su tibetiečiais grupę. Pranešama, kad „mes, šį pareiškimą pasirašę Seimo nariai, jungiamės į šią grupę. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas A. Navickas, laikinosios grupės pavaduotoju – A. Gelūnas“. Grupėje, be jų, yra dar M. Navickienė, V. Kernagis, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė ir A. Armonaitė.

Gerbiami kolegos, rytinis posėdis baigėsi. Skelbiu pertrauką. Renkamės 15 valandą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 116 STENOGRAMA

2017 m. lapkričio 9 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame 2017 m. lapkričio 9 d. vakarinį plenarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

Gerbiamieji kolegos, šiandien rytiniame posėdyje mes V. Kanapinską paskyrėme Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, prieš pradėdamas eiti pareigas prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškienę ir V. Kanapinską į prisaiškinimo procedūrą.

15.03 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario V. Kanapinsko priesaika

V. KANAPINSKAS. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys Virginijus Kanapinskas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus; ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališkas, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname ir linkime visada laikytis duotos priesaikos, sėkmės jums darbuose!

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkė

15.05 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-699 (*pateikimas*)

Gerbiamieji kolegos, popietinė darbotvarkė – opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“. Pirmasis popietinės darbotvarkės klausimas – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Pranešėjas – V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kartu su jumis, pasirašiusiais šį įstatymo projektą, teikiu Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projekto tikslas – kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija užtikrinti, kad į Seimą nepatektų asmenys, nuteisti už tyčinius nusikaltimus, jei teistumas neišnykęs arba nepašalintas. Europos Parlamento 2013 metų priimtoje rezoliucijoje „Kova su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija bei pinigų plovimu“ rekomenduojama, kad šalys narės imtųsi veiksmų, jog nacionalinių parlamentų nariais, Europos Parlamento nariais netaptų asmenys, teisti už tokius nusikaltimus, ir jei po bausmės atlikimo nepraėjo penkeri metai.

Europos Parlamentas rekomendavo valstybėms narėms nustatyti tokias sankcijų sistemas, kad asmenys, galutiniais teismo nuosprendžiais pripažinti kaltais už dalyvavimą darant organizuotus nusikaltimus mūsų teisinei sistemai (būtų tie asmenys, kurie nusikaltimus padarė organi-

zuotoje grupėje), pinigų plovimą, korupciją, įskaitant ekonominius nusikaltimus ir nusikaltimus finansams, negalėtų būti įtraukti į kandidatų renkamoms pareigoms užimti sąrašus. Mūsų Respublikos valstybės tarnybos įstatyme įtvirtinta valstybės tarnautojo nepriekaištinga reputacija ir ji iš esmės užkerta kelią tokiems asmenims dalyvauti valstybės tarnyboje, t. y. asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir eiti valstybės tarnautojo pareigas, jeigu jis įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą. Tuo tarpu mums, Lietuvos Respublikos Seimo nariams, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatyme analogiškos nuostatos nėra įtvirtintos. Tačiau tam, kad būtų pakeistas minėtas įstatymas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimais, pirmiausia turėtų būti pakeista Konstitucija. Todėl kartu su jumis ir siūlau į Konstitucijos tekstą įrašyti, kad asmenys, nuteisti už tyčinius nusikaltimus, jei teistumas neišnykęs ar nepanaikintas, negalėtų būti renkami Seimo nariais. Ačiū. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, turiu tokį klausimą, žinote, kai kada geriau per konkrečius pavyzdžius – taip viskas susidėlioja į aiškesnį paveikslą. Ar dabar reiškia, kad pagal jūsų siūlymą, pavyzdžiui, dabartinis socialdemokratų pirmininkas ponas G. Paluckas negalėtų būti Seimo nariu, jeigu mes priimsime šitą pasiūlymą? Ačiū.

V. GAILIUS (*LSF*). Asmenys, nuteisti už tyčinius nusikaltimus, jeigu teistumas neišnykęs arba nepanaikintas. Teistumas apibrėžtas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso bendrojoje dalyje. Tai reikėtų skaičiuoti terminus ir būtų labai aišku, ar teistumas yra išnykęs.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Paprastai prie konstitucinių įstatymų kažkaip mes ne taip dažnai stengiamės grįžti, kadangi vis dėlto kaip Konstitucija, taip ir konstituciniai įstatymai turėtų būti ypatingai stabilūs. Tai gal jūs galėtumėte parodyti pavyzdžių, kas čia jums taip padiktavo, ar tai tikrai yra problema, kad mūsų Seime tiek daug asmenų, kurie nuteisti už nusikaltimus, ar čia tik paprasčiausiai gali būti prevenciškai dirbant?

V. GAILIUS (*LSF*). Aš manau, kad tai prisidėtų ir prie mūsų parlamento prestižo, ir prie pasitikėjimo parlamentu. O jūs turbūt ne kartą matėte, kai šalia asmens, pretenduojančio tapti Seimo nariu, matoma, kad jisai yra patrauktas atsakomybėn. O šiuo konkrečiu atveju aš paminėjau ir konkretų dokumentą – Europos Parlamento rezoliuciją. Mes esame Europos Sąjungos... mes turime savo delegatus Europos Parlamente ir siūlau šią nuostatą perkelti į mūsų teisę. Be jokios abejonės, tai nepažeis subsidarumo principo.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ar čia man be mikrofono klausinėti? Ačiū. Aš pritariu jūsų minčiai, bet tik truputį abejoju, ar čia konstituciška. Piliečiai gali išsirinkti bet kokį klouną, nusikaltėlį, ką nori, tą jie ir renka. Ir čia prirenka tų klounų, akivaizdžiai, su teisingumu prasilenkiančių žmonių, ne vieną kartą mes matėme taip besielgiančių. Tokią jie turi teisę ir renka dar kartą. Aš manau, kad piliečiai turi teisę. Ar taip negali būti, kad jie turi teisę rinkti nusikaltėlius? Ką daryti?

V. GAILIUS (*LSF*). Šiandien tokia teisė yra. Aš siūlau, kad tokios galimybės nebūtų. Tai ir yra projekto esmė, kad asmenys, turintys teistumą, nepatektų į parlamentą.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, aš jau įjungtas, gerbiamoji pirmininke.

PIRMININKĖ. Bet aš turiu pasakyti, kad klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Malonu. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų, kodėl mes apsiribojame tikrai kandidatais rinkimuose į Seimą, o neliečiame Europos Parlamento arba savivaldybių, prezidento?

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū už klausimą. Su šia konstitucine nuostata yra susiję ir jūsų įvardinti valstybės pareigūnai. O valstybės tarnybos situaciją aš paminėjau – valstybės tarnyboje yra Valstybės tarnybos įstatymas. Vietos savivaldos įstatymo nuostatos turbūt turėtų būti pritaikytos prie šios konstitucinės nuostatos, jeigu jai būtų pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Petrai, gal nekalbėsi? Gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuojame po pateikimo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo įstatymo projektui priarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatomas pavasario sesijoje.

Dabar darbotvarkės 2-3a klausimas. Replika po balsavimo – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Siūlyčiau įdarbinti ir Konstitucijos komisiją, kad ji apsvarstytų šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Konstitucijos komisija kaip papildoma. (*Balsai salėje*) Taip suprantu, kad ji susirinks.

15.16 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1128(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1129(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3a ir 2-3b klausimai. Kviečiu S. Gentvilą pateikti Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Biudžeto sandaros įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, ačiū už galimybę pristatyti. Pristatau įstatymo projektą, kurį įregistravome kartu su gerbiamoju K. Glavecku bei K. Starkevičiumi. Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo pakeitimas ir Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimas skamba komplikotai, bet iš esmės jis keičia savivaldybių motyvaciją investuoti į tai, kas atsiperka.

Šiandien savivaldybės vis dar pagal savo savarankiško biudžeto planavimą primena sovietinį principą – kad iš kiekvieno pagal išgales, kiekvienam pagal poreikius. Tai yra iš tų, kas uždirba, paimsime, tiems, kas nesistengia arba negauna, duosime. Kitaip tariant, šiandien yra Biudžeto metodikos įstatyme tokia nuostata, kad jeigu savivaldybės gauna viršplanines gyventojų pajamų lėšas arba kitas, jos automatiškai paimamos ir perskirstomos kitoms savivaldybėms, toms, kurios nesurenka savo suplanuoto biudžeto.

Valstybės kontrolės šių metų 27 dienos ataskaitoje, kurioje kalbama apie savivaldybių ir valstybės darbą pritraukiant tiesiogines užsienio investicijas, pažymima, kad dar 2014 metais Valstybės kontrolė audito ataskaitoje, nagrinėdama savivaldybių biudžetų formavimą, pasisakė, kad valstybės ištekliai tarp valstybės ir savivaldybių biudžetų paskirstomi netinkamai ir neskatina savivaldybių priimti tokių sprendimų, kurie turėtų įtakos biudžeto pajamoms didėti, neskatina regionų ekonomikos augimo.

Konstitucinis Teismas taip pat pripažino, kad Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatyme nėra nustatytų kriterijų, kuriais remiantis nustatomos ir keičiamos savivaldybėms tenkančios GPM dalys, o tai prieštarauja konstitucinėms teisėms, valstybės atsakingo valdymo principams. Tai yra Valstybės kontrolės išvada.

O kas vyksta realybėje? Realybėje vyksta, kad savivaldybių merai daugiausia yra susitelkę važinėti į Vilnių, į skirtingas ministerijas, į skirtingas Europos Sąjungos lėšų skirstymo agentūras, užuot apėję savo mokesčių mokėtojus ir klausę trijų klausimų. Ką aš galiu padaryti, kad padėčiau tau tapti pelningesniams? Ką aš galiu padaryti, kad tu įkurtumei daugiau darbo vietų? Ir ką aš galėčiau padaryti, kad tu daugiau investuotum? Vietoj to mūsų savivaldybių vadovai dėl prastos biudžeto metodikos iš esmės tik važinėja į Vilnių išsireikalauti, išsikauti pinigų. Kaip vienas iš pavyzdžių galėtų būti ir toks, kad neįvardintos savivaldybės vadovas nutiesia ir išasfaltuoja kelią iki kapinių, bet ateinančiam būsimam investuotojui, kuris ateina su konkrečia investicija, jau nebeteri pinigų, nes iš esmės šiandien biudžeto metodika yra tokia, kad jeigu tu investuosi ir gausi gražą, tai ji neatsispindės arba bus paimta.

Kaip R. Kuodis, Lietuvos banko vienas iš vadovų, sako, kaštų naudos analizę ekonomistai atrado jau prieš 180 metų, Lietuvos viešajame sektoriuje ji yra nenaudojama. Kodėl nenaudojama? Nes biudžetas neleidžia ir neskatina savivaldybių ja naudotis.

Jeigu kalbėsime verslo terminais, tai pardavimo vadovas, kuriam turėtų būti priedas, dirba viršvalandžius ir mėnesio pabaigoje uždirbęs viršvalandžius lyg ir turėtų gauti priedą, kaip ir savivaldybės vadovas, labai stipriai dirbęs su investuotojais arba pagrindiniais savo mokesčių mokėtojais. Mėnesio pabaigoje išeina taip, kad tas pardavimo vadovas iš esmės pasmerktas, kad jis priedų nebegauna, o išdalinama tiems, kurie arba nedirbo, arba nedirbo viršvalandžių.

Labai svarbu, kad mūsų savivaldybės įsigilintų ir būtų motyvuotos užsidirbti. Todėl šiuo įstatymo pakeitimu iš esmės siūlome, kad nuo 2019 metų, pabrėžiu, nuo 2019 metų, ne nuo 2018 metų, savivaldybių viršplaninių pajamų, jeigu jos investavo ir gavo grąžą, galėtų būti paimta 20 %, nes dabar 30 % galima paimti, 2020 metais – tik 10 %, o 2021 metais turėtume palikti visas viršplanines lėšas savivaldybių biudžetui. Turėtų būti pereinamasis laikotarpis, kad savivaldybės būtų motyvuotos dirbti, investuoti ten, kur reikia, ir ten, kur apsimoka.

Taip pat toms savivaldybėms, kurios negautų biudžeto lėšų persikirstant viršplanines lėšas, iš esmės pereinamuoju laikotarpiu tai galėtų būti kompensuojama iš valstybės biudžeto.

Toks yra įstatymo pasiūlymas, mielai norėčiau atsakyti į klausimus, jeigu turėtumėte. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, jūs išdėstėte problemas: savivaldybės nėra motyvuotos, netolygiai pasiskirsčiusios jų galimybės pritraukti investicijas ir panašiai. Tačiau jūsų siūlymas savo esme yra gana ribotas. Aiškinamajame rašte aiškinate ir dabar paminėjote, kad pereinamuoju laikotarpiu tai pareikalautų valstybės biudžeto lėšų. Žinodamas, kad valstybės biudžetas yra deficitinis ir sulaukia kritikos iš visų šalių, tarp jų ir iš prezidentūros, nepateikėte skaičių, koks būtų finansavimo poreikis. Gal galite dabar paminėti arba bent jau apytiksliai pasakyti, kiek reikėtų lėšų pereinamuoju laikotarpiu? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą, geras klausimas. Gerbiami valstiečiai, ėjote su viltimi gražinti pažadą ir decentralizuoti valstybės valdymą. Jeigu pažiūrėtume į kitų metų biudžeto projektą, tai Lietuvos savivaldybės perskirstys 1,8 mlrd. eurų iš 11,4 mlrd. eurų valstybės konsoliduotų viešųjų išlaidų. Tik 15 % valstybės viešųjų išlaidų bus perskirstoma per savivaldybes. Tai mes kalbame, kad jau savivalda yra be galo silpna, turi be galo mažą galią finansiškai ir perskirsto mažą dalį.

O atsakant konkrečiai į jūsų klausimą, šiuo metu viršplaninių biudžeto lėšų yra maždaug, ką aš mačiau pagal biudžeto projektus, galiu suklysti, bet yra apie 300 mln. eurų, kurie yra perskirstomi kiekvienais metais. Rodos, septintoje lentelėje nurodyta, kad keturios savivaldybės iš esmės pervedė pernai metais.

PIRMININKĖ. A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūsų ir jūsų kolegų pateiktą projektą pateikus Vilniaus ir Klaipėdos miestų merams, aš įsivaizduoju, jie tikrai pritartų ir aš jų vietoje būdamas taip daryčiau. Bet kiti merai: Plungės, Elektrėnų, tarkime, tikriausiai nepritartų. Kaip jūs manote?

S. GENTVILAS (LSF). Teisingas klausimas, bet čia yra vertybinis klausimas, kodėl miestai, kurių mokesčių mokėtojai sumoka bendrąja prasme kur kas daugiau mokesčių, turi gauti gerokai mažiau mokesčių negu kai kurios savivaldybės. Šiandien, pavyzdžiui, Klaipėdos arba Vilniaus mokesčių mokėtojai sumoka iš esmės tiek pat lėšų į biudžetą, o vidutinės pajamos, kurias gauna biudžetui padalinus iš gyventojų skaičiaus, yra dvigubos. Vidutinis neringiškis šiandien gauna savarankiškame savivaldybės biudžete dvigubai daugiau pinigų negu vidutinis vilnietis, klaipėdietis ar kaunietis. Ar tai yra solidarumė? Kodėl Lietuvoje kai kurios savivaldybės, tikrai pasiturinčios, turi gauti daugiau ir būtų perskirstoma?

Aš manau, kad turėtume kalbėti apie labiau motyvuojančią sistemą. Tikrai yra savivaldybių, kurioms reikia padėti. Tai yra savivaldybės, kuriose yra struktūrinis nedarbas, savivaldybės, tokios kaip Visagino, iš kurių pasitraukė milžiniški arba patys pagrindiniai darbdaviai. Ten turi būti tikslinės priemonės tam regionui gaivinti. Bet mes turime užkurti savivaldybių norą atsižvelgti, ne tik važiuoti į Vilniaus koridorius, bet ir rūpintis verslumu bei investicijomis savo regione. Aš manau, kad, sudėlioję principus, galime po pateikimo diskutuoti, ar viską perskirstyti, kurią dalį perskirstyti, bet mes turime eiti link didesnės savivaldybių motyvacijos užsidirbti ir rūpintis savo mokesčių mokėtoju.

PIRMININKĖ. Klausia L. Talmontas.

L. TALMONT (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Simonai, aš noriu pratęsti gerbiamo kolegos Antano klausimą. Ar jūs turite skaičiavimų, kiek ir kokias savivaldybes palies, jeigu bus priimtas šis įstatymas?

S. GENTVILAS (*LSF*). Kiekvienais metais rudenį kaip šį arba ankstyvą žiemą priimamas Finansinių rodiklių įstatymas, kur Finansų ministerija iš esmės nusako, koks planuojamas savarankiškas biudžetas. Aš neturiu duomenų, nes kiekvienais metais yra skirtingas viršplaninių lėšų surinkimas, kiekvienoje savivaldybėje jis gali skirtis. Bet vienais metais, aš iš esmės prisimenu skaičių, rodos, 2014 metais iš 60 savivaldybių tik septynios savivaldybės surinko savo biudžetą ir jį viršijo, 53 savivaldybės nesurinko biudžeto, kurį numatė Finansų ministerija. Finansų ministerija pasilikdama tą iš esmės susisiekiąčiųjų indų... kad, oi, ne taip suplanavome jums biudžetą, ne jūs čia nusipelnote gavę daugiau lėšų ir iš jūsų paimsime, elgiasi iš esmės kaip Dievo ranka perkirstydama. Man atrodo, savivaldybės, nors ir kaip būtų, turėtų būti labiau suinteresuojamos. Aš suprantu tų 53 savivaldybių baimę, kad negaus biudžeto lėšų ir negaus dotacijos iš tų savivaldybių, kurios surenka, bet pats principas turi būti, kad savivaldybės stengtųsi.

Po pateikimo, sakau, manau, bus ir Finansų ministerijos pasiūlymų, kurie patiksins tai.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, čia senas reikalas, kai didieji miestai nori mažųjų savivaldybių sąskaita truputį pasipildyti savo biudžetą. Kodėl mažųjų savivaldybių? Iš tikrųjų negalite sakyti, kad vien nuo pastangų priklauso. Jūs net įstatyme neįrašėte, kad nuo investavimo priklauso ir panašiai. Įstatyme niekur nėra, kad investuoja ir paskui gauni.

Bet jeigu pasižiūrėtume, mes gyvename valstybėje ir valstybė iš visų mūsų mokesčių mokesčių pinigų investavo į tuos parkus, laisvasias ekonomines zonas ir panašiai. Dabar išėina, kad valstybė investavo visų mūsų pinigus, o dabar jau gudrios savivaldybės, kur daugiau ateina verslo, iš to turės naudą ir gaus didesnius mokesčius.

Nemanote, kad galbūt reikėtų kitų svertų ieškoti, kaip paskatinti savivaldybes investuoti? Aš suprasčiau, jei savivaldybė prisidėjo daug darbų, investavo savo pinigų, sukūrė konkrečias darbo vietas – galbūt. Nuo tų darbo vietų ir galima būtų skaičiuoti, bet ne nuo visų.

Supraskite ir kitą dalyką. Pavyzdžiui, darbo bitės dirba regionuose, pavyzdžiui, kad ir bankų, kad ir draudimo kompanijų. Čia sėdi operatoriai, kurie gauna milžiniškus atlyginimus. Bet jeigu nebūtų darbo bičių, nebūtų operatorių. Dabar dirba regione ir moka mokesčius ten, o čia gauna didesnes pajamas todėl, kad regionai gerai dirba, kodėl turėtų nuolaidą turėti savivaldybė? Kur čia jos nuopelnas?

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Toks principinis klausimas. Bet aš, gerbiamas Edmundai, pateiksiu vieną regioninį pavyzdį.

Jeigu pažiūrėtume į Lietuvos apskritis, kur mažiausi atlyginimai, tai yra Tauragės apskritis. Dabar jūsų kolega konservatorius, sėdintis Tauragės miesto taryboje, įkūrė privatų industrinį parką, kur ateina milžiniškos investicijos, ir dėka iš tikrųjų labai veiklaus mero, kuris dirba su verslu, kyla, ateina. Tauragė yra kaip pavyzdys savivaldybės, kuri tiesiasi, nepaisant to, kad ten nėra įdėta valstybinių pinigų.

Bet žinote, kad mes turėtume tokių pavyzdžių, mes turime sukurti sistemą, kuri motyvuotų. Jeigu mes šiandien pasižiūrėsime į Lietuvos savivaldybes, kurios turi kokio nors tipo ekonomines plėtros agentūras, tai vos keletas Lietuvos savivaldybių turi iš esmės analitikų, turi žmonių, kurie per 24 valandas galėtų aptarnauti investicinę užklausą. Iš esmės, kaip vakar sakė pristatant Valsybės kontrolės ataskaitą, 88 % Lietuvos savivaldybių neturi pasirengusios struktūros, kuri priimtų investicines užklausas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. K. Glaveckas – už. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų siūlyčiau pritarti šiam projektui, nes, kaip ir paminėjo pristatytojas, atsiranda ir mažųjų savivaldybių, kurios jau pradeda ekonomiškai tvirtėti, atsigauti. Taip skatinama ieškoti tų vidinių rezervų, o ne žiūrėti į centrą, kad štai centras viską duos tų didžiųjų sąskaita. Čia dėl to gal ir vyksta po to tas judėjimas irgi viena kryptimi – į didžiuosius mie-

stus, kai pačios savivaldybės, jų tarybų nariai nesuinteresuoti, kad būtų plėtojamas verslas, būtų sudaromos geros verslo sąlygos kiekviename rajone, regione. Toks šaltas dušas, aš manau, būtų visai neblogai ir praverstų dėl bendrų mūsų rezultatų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pranešėjo pateikta idėja, kad reikia gerinti savivaldybių finansavimo principus, būdus ir motyvus pritraukti investicijas ir efektyviai veikti, be abejo, yra sveikintinas dalykas, tačiau pats siūlymas atliepia tikrai didžiųjų savivaldybių, kurios yra turtingos, kurių aukštas darbo užmokestis, interesus. Matydamas ir Teisės departamento išvadas, kad nėra pagrįstas tas siūlymas ir gali prieštarauti netgi valdžių atskyrimo principui, nes lyg ir siūlo kažką, rekomenduoja ir reikalauja iš Vyriausybės, tačiau kompleksinio vertinimo nepateikia, įskaitant ir žiedinių savivaldybių sprendimo problemas, ir mokestinių pajamų įvairovės sprendimo būdus, manau, kad šiame etape jokių būdų negalima pritarti šiam įstatymo projektui. Tuo labiau kad Vyriausybė kitais metais pateiks kompleksinius siūlymus dėl savivaldybių finansavimo modelio, toks išsipareigojimas yra. Tikrai bendrai, matydami bendrą vaizdą ir įvairovę tų problemų ir sprendinių, galime tikėtis optimalaus sprendimo. Prašau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 29, prieš – 12, susilaikė 46. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad tobulintume, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 59, prieš – 21. Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-1128 ir Nr. XIIIIP-1129 gražinti iniciatoriams tobulinti.

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1310 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, dabar E. Gentvilas užleidžia vietą V. Gailiui pateikti projektus Nr. XIIIIP-1310 ir Nr. XIIIIP-1109. Kol kas R. Žemaitaičio nematau. Gal dar grįš? Gerai. (*Balsai salėje*)

V. GAILIUS (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, prašau įtraukti į darbų programą Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo „Dėl rudens sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektą, kadangi noriu pateikti Mokesčių administravimo įstatymo pataisas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, čia yra Seimo nutarimas dėl programos. Ar galime po pateikimo pritarti? Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Gal galime pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*)

Priėmimas. Balsuojame. Vienas straipsnis.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79: už – 69, prieš – 1, susilaikė 9. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1109 (pateikimas)

Dabar V. Gailius pateiks Mokesčių administravimo įstatymo 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Mokesčių administravimo įstatymo 148 straipsniu siūlau įvesti naują teisinę reglamentavimą skiriant komisijos narius ir numatyti neprikaištingos reputacijos bei atleidimo iš šios komisijos institutą, jeigu asmuo neatitinka keliamų reikalavimų. Komisija buvo įsteigta 1999 m. sausio

1 d. Vyriausybės nutarimu „Dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigimo ir jos nuostatų patvirtinimo“. Komisijos narius skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė finansų ministro ir teisingumo ministro bendru teikimu. Komisijos nariai skiriami šešeriems metams, kadencijų skaičius neribojamas.

Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijos įstatymas reguliuoja panašius teisinius santykius nagrinėjant ikiteisminius skundus, t. y. tarsi kvaziteisminė institucija dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų. Šios komisijos skyrimo laikotarpis numatytas daug trumpesnis – ketveri metai, nei Mokestinių ginčų komisijos, kai numatyti šešeri metai.

Kituose įstatymuose taip pat pareigūnų ir įstaigų vadovų darbo laikotarpis ribojamas 4–5 metų terminu ir kadencijų skaičiumi. Nėra pagrįsta, kodėl komisijos nariai turėtų privilegiją eiti pareigas ilgiau nei kiti valstybės pareigūnai ar įstaigų vadovai ir turėtų galimybę tai daryti nepertraukiamai neribotą laiką – be kadencijų, nekontroliuojant, nekonkuruojant ir netaikant jokių objektyvių atrankos kriterijų. Įstatymo rengimą paskatino žinios apie šios komisijos veikimo principus ir paskirtį. Iš pradžių, kartu su I. Šimonyte teikdami šį projektą, galvojome, kad gal nebereikalinga kvaziteisminė institucija, nes apeliacinė instancija yra centrinis mokesčių administratorius. Bet gavome Finansų ministerijos patikinimą, kad jinais reikalinga, nes galvojama apie mokesčių administratoriaus centralizavimą, ir tokia komisija kaip apeliacinė instancija, kaip kvaziteisminė instancija yra reikalinga. Tačiau šiandien tokia paskyrimo į šią komisiją procedūra užkerta kelią į šią komisiją patekti jauniems, energingiems teisininkams, mokesčių teisės ekspertams ir iš tikrųjų praranda savo paskirtį.

Manau, kad toks teisinis reglamentavimas, kai bus įvestas egzaminavimas, pakels šios komisijos autoritetą ir sudarys galimybę į komisiją patekti patiems geriausiems ir aukščiausiai kompetenciją turintiems asmenims.

Manau, kad projektas būtinas tam, kad būtų lygiateisiškumo principas įgyvendintas ir šios komisijos nariams būtų keliami vienodi reikalavimai kaip ir kitiems. Šiandien nagrinėjant komisijos 2016 metų veiklos ataskaitą pažymima, kad 2016 metais išnagrinėjo 385 mokesčių mokėtojų skundus ir prašymus, iš jų 267 bylose mokestinis ginčas nagrinėtas iš esmės, teismui apskūsti 143 komisijos sprendimai. Kitose bylose priimti sprendimai dėl skundų nenagrinėjamo, skundų padavimo termino atnaujinimo ir kitais procedūriniais klausimais. 95 komisijos sprendimais centrinio mokesčio administratoriaus sprendimai buvo visiškai arba iš dalies panaikinti ar perduoti nagrinėti iš naujo. Taigi net 83 % iš visų iš esmės išnagrinėtų skundų mokestiniai ginčai toliau nagrinėjami teismuose.

Pažymėtina, kad komisijos veiklos ataskaitoje šis rodiklis, mano nuomone, apskaičiuotas netiksliai, tai yra neskundžiamų teismui sprendimų procentas apskaičiuotas nuo bendro komisijos priimtų sprendimų skaičiaus, todėl neatspindi realios situacijos. Siūlau turėti skaidrią, efektyvią, atvirą mokestinių ginčų kvaziteisminę instituciją. Prašau palaikyti šį projektą, svarstymo stadijoje susitartume dėl tobulinimo. Ačiū, pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Sveiki, išties pritariu pačiam idėjai, nes tikrai manau, kad termino sutrumpinimas ir kadencijų ribojimas tikrai padidins konkurenciją ir ilies šviežio kraujo į šitos komisijos veiklą. Man kyla klausimas dėl egzaminavimo įvedimo, kad vietoj tam tikrų objektyvių kriterijų, kuriuos būtų galima įrašyti į įstatymą, įvedama egzaminavimo kategorija, kad turės išlaikyti tam tikrą egzaminą būsiami komisijos nariai ir panašiai. Tada tas pasirengimas narystei komisijoje tampa toks pakankamai ilgas ir ar jo iš tikrųjų reikia?

V. GAILIUS (*LSF*). Aš siūlau tokią formulę, kadangi toks sprendimas atidarytų kelią jauniems, perspektyviems teisininkams, mokestinių ginčų ekspertams, mokesčių teisės ekspertams. Pasirinkau tokį kelią, kadangi jį laikau skaidriausiu. O jūsų abejonės turbūt turi pagrindą. Taip, aš pritarčiau jūsų nuomonei, bet abejoju, ar įstatymo projektu siekiamas tikslas dėl to turėtų nukentėti. Ačiū jums už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis pranešėjau, dėkui už iniciatyvą. Manau, tai tikrai sveikintinas dalykas. Problema yra ta, kad aiškinamajame rašte jūs vartojate tarptautinių institucijų

vertinimus ir iš dalies rekomendacijas, tačiau aš nesu tikras, kad mes galime ta tarptautine patirtimi tiesiogiai pasinaudoti, pavyzdžiui, dėl pačios egzaminų metodikos ir procedūrų, taip pat ir tų atstovaujama arba deleguojančių institucijų, kad būtų didesnė įvairovė. Gal jūs galite indikuoti, kad bus naudojama tarptautine praktika dėl egzaminų tvarkos nustatymo metodikos. Ir taip pat iš kokių institucijų gali būti siūlomi nariai į tas komisijas, išskyrus Teisingumo ir Finansų ministerijas? Gal tai ir yra jūsų projekte, bet gal galite pakomentuoti, kas galėtų būti – akademinės, verslo organizacijos ar dar kokios nors?

V. GAILIUS (LSF). Taip, ačiū už klausimą. Rengdamas įstatymo projektą diskutavau su Advokatų gildija, su Teisininkų draugija, su Finansų ministerija, su visais subjektais, kurie galėtų deleguoti. Bet mes vėl padarytume uždara procesą ir, jeigu nedeleguoja kuris nors iš mano išvardintų subjektų, praranda galimybę pateikti aukštą kvalifikaciją ir kompetenciją turintys asmenys, todėl pasirinkau tokį modelį. (*Balsai salėje*) Mes turime teismų sistemą, teisėjai laiko egzaminus, o čia kalbu apie kvaziteisminę instituciją. Problemos laikant egzaminą nėra. Jeigu mes tinkamai reglamentuosime egzaminavimo tvarką pasitelkę teismų patirtį, manau, kad turėsime atsakingą, kompetentingą instituciją, kuri perims krūvį iš teismų. Ačiū jums už klausimą.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pranešėju, ar jūs prieš teikdamas šito įstatymo pataisą nagrinėjote, kiek apskritai, jeigu Administracinių ginčų komisija priima sprendimą, kiek procentų jų sprendimų yra skundžiami? Jeigu jie... Pagal mano turimą informaciją faktiškai beveik visi sprendimai skundžiami. Kam tada šita institucija reikalinga?

V. GAILIUS (LSF). Aš statistinius duomenis jums pristaciau. Jie yra aiškinamajame rašte, todėl nebekartosiu. Taip, jie pateikiami taip, kad jie atrodytų įspūdingai ir atrodytų patogiai šitai institucijai, bet taip, mano nuomone, nėra. Mano nuomone, nėra. Nes toje institucijoje dirba iš esmės asmenys, deleguoti mokesčių administratorių. Žmogus dirbo visą laiką Mokesčių inspekcijoje ir po to savo kolegų sprendimus kvestionuoja. Nesutinku su tokia situacija, todėl teikiu šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, daugiau klausimų nėra. Gerbiamas Stasy, jūs vienintelis norite kalbėti už, prieš nėra, gal nereikia? Ar norite? Tai prašau kalbėti už.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Palaikau šitą įstatymo iniciatyvą. Kad nebegaišinčiau laiko, norėčiau siūlyti prašyti Vyriausybės išvados. Vienareikšmiškai. Taip pat, nežinau, gal data numatyta, svarstyti ne anksčiau kaip pavasario sesijoje.

PIRMININKĖ. Gerai. Gerbiami kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau, jeigu yra norinčių.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 63, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo įstatymo projektui pritaria. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje ir prašome Vyriausybės išvados. Tinka viskas? Ačiū.

15.50 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-928 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Dabar vietoj Remigijaus... Vajėzau, jau ketvirtas. (*Juokas*) P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip. Gerbiamieji Seimo nariai, yra pateiktas įstatymo projektas. Iniciatorius Remigijus įregistravęs, bet šiuo metu negali pristatyti. Mintis yra ta, kadangi yra lengvatinis PVM centriniam šildymui ir buvo čia įvairiausių iniciatyvų, kad reikėtų tą lengvatinį PVM naikinti apskritai ir sudaryti sąlygas, t. y. kompensacijas mokėti didesniai skaičiui žmonių. Jeigu daugiau kaip 10 % išleidžia šildymui (priimti įstatymai), tokiu atveju žmogus gauna kompensaciją. Man atrodo, yra labai logiška.

Tačiau valstiečiai vis dėlto pasidavė konservatorių spaudimui – priėmė įstatymą ir paliko tą lengvatą. Dabar visi – ir turtingi, ir *biedni*, mokės vienodai. Todėl mes siūlome... Tikrai yra daug gyventojų, kurie naudoja kitas kuro rūšis: malkas, anglį, na, įvairiausias kuro rūšis, briketus ar

panašiai, ir jie moka visą mokesťį, t. y. 21 %. Aš manau, tai yra antikonstituciška, tai yra neteisinga, ir negali žmogus mokėti, kaip čia pasakyti, nelygių mokesčių. Jeigu mes kreiptumės šiuo klausimu į Konstitucinį Teismą... Man specialistai aiškina, kad tikrai tai yra Konstitucijai prieštaraujantis įstatymas. Jeigu jau šildymui yra lengvata, turi būti visoms kuro rūšims lengvata.

Sutinku, kad galbūt tai būtų nemaži mokesčiai, bet ne paslaptis, ypač kaimuose, miesteliuose, kaip jūs žinote, daugelis žmonių ieško visokių būdų, kaip, gal ne visai legaliai, nusipirkti to kuro ir taip išvis išvengti mokesčių. Sumažinus mokesťį, manau, tikrai žmonės pirktų visi legaliai tą kurą ir mes, manyčiau, net nepatirtume kokių nors didelių finansinių nuostolių.

Jeigu dabartinė Vyriausybė nepasiruošusi to įgyvendinti nuo šių metų, galima atidėti kitiems metams, bet tam reikėtų ruošti ir įgyvendinti šitą įstatymo nuostatą, nes dabar galiojanti įstatymo nuostata prieštarauja Konstitucijai. Todėl aš prašau bendro sutarimo, o jeigu jau pinigų sakysit, kad nėra, kiek čia tų pinigų reikia, tai grįžkime prie tos pradinės, socialiai labai teisingos minties: lengvata tik tiems, kurie daugiau išleidžia. Lengvatą naikinkime ir kompensuokime tiems, kurie išleidžia daugiau nei 10 % savo pajamų šildymui.

Labai teisingas, socialiai atsakingas buvo priimtas įstatymas ir po to kiti lydimieji, todėl aš prašau būti nuoseklius ir visoms kuro rūšims taikyti vienodą PVM tarifo mokesťį. Labai sklandžiai pristaciau, klauskite.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Labai daug nori jūsų klausti. Pirmasis R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau pranešėjo paklausti: jūsų pasiūlytame projekte prioritetas yra medžiui, o kaip jūs galvojate dėl kitų kuro rūšių, ten labai aiškiai įrašyta: medis, briketai, durpės, anglis, gal tada formuluoti, kad visoms kuro rūšims? Toks klausimas.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, aš pristaciau, matote, čia rengė R. Žemaitaitis, gal ir yra šiočia tokia klaida, bet aš kalbu apie visas kuro rūšis. Po pateikimo pritarkite, o svarstymo stadijoje mes kartu su jumis pateiksime pasiūlymų, kad visos kuro rūšys įeitų. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamasis kolega, tamsta labai kuklus...

P. GRAŽULIS (TTF). Tikrai.

A. BAURA (LVŽSF). ...sakydamas, kadangi nėra R. Žemaitaičio, jums tenka, bet jūs esate vienas iš tų septynių teikėjų, tad viskas čia yra gerai. Mano klausimas būtų toks: tiek aiškinamajame rašte, tiek ir jūs pristatydamas paminėjote, kad vienas iš argumentų, dėl ko siūlote tą lengvatinių tarifą, yra didelis šešėlis šioje srityje, tačiau ar jūs nematote, kad vis dėlto dėl malkų, šiuo atveju, aš visiškai sutinku, tai yra asmenys, kurie turi kokius nors miško plotelius ir iš to jie, sakykime, nevysiškai legaliai tas malkas ir pardavinėja. Tačiau dėl briketų pjuvenų, šiaudų granuliu, vis dėlto tą įrangą turi arba fiziniai asmenys, kurie yra PVM mokėtojai, arba kokios nors UAB ar kitos įmonės, šiuo atveju aš manau, kad tvarka ten yra didesnė. Tiesiog norėčiau jūsų atsakymo, kaip jūs galvojate?

P. GRAŽULIS (TTF). Žinote, aš taip pasakysiu: taip sumaišė Seimo narius, kad dabar aš klausiantį kol surandu, pusę klausimo praklausau. Kelkite dabar rankas, po persodinimo tiek sumaišė Seimo narius, kad nežinau.

Dabar žiūrėkite: kuo mažesni mokesčiai, tuo mažesnis tikslas slėpti tuos mokesčius. Mes tikrai nieko neprarasime, aš puikiai sutinku su jumis, kad ten tvarka, tarkime, yra didesnė, bet kada mokesčiai bus mažesni, neapsimokės, apskritai neapsimokės rizikuoti ir slėpti tuos mokesčius. Ko gero, surinksime tiek pat, kiek surenkame. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, jūsų argumentacija dabar jau labai panaši į greta sėdinčių liberalų: kuo mažesni mokesčiai, tuo tiek pat arba dar daugiau surinksime. Aš tuo netikiu. Bet klausimas jums rimtesnis. Jeigu tam jūsų įstatymo projektui nebus pritarta, jūs paminėjote, kad dabar jau galiojanti ir nuo naujų metų siūloma centrinio šildymo lengvata yra neteisinga konstituciškai, diskriminuoja, ar jūs pasirengę būsite inicijuoti įstatymo projektą, kuriuo būtų atšaukta ta lengvata centriniam šildymui?

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis paklausėjau, gerbiamasis Jakeliūnai, aš pritariu jūsų nuostatai ir jūsų pozicijai ir laikiausi nuosekliai, bet Vyriausybė, man atrodo, tikrai leis – siekdama galbūt urėdijų reformos ir norėdama surinkti daug balsų tai reformai, pasidavė konservatorių, libe-

ralų spaudimui. Tikrai gaila, man atrodo, tas pirmas žingsnis, kurį jūs žengėte, tikrai labai socialiai atsakingas, o mokesčiai mažesni. Mokesčius nuslėpti irgi kainuoja, ir jūs puikiai tai žinote, o kai mokestis mažas, na, kam jį slėpti?

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tiesų malkos nėra didelė problema kaime ir daug kas pasiruošia pats tų malkų. Galbūt kito modelio reikia ieškoti, galbūt kompensuoti, prisidėti, jeigu žmogus neturi pakankamai pajamų, nes čia kaip ir nelegalu, bet tada turėsi iš kaimyno pirkti malkas, kaimynas – iš tavęs pirkti malkas, kaip ir gali būti per daug problemų. Galbūt iš tikrųjų tie, kurie kūrena malkomis, gauna kokią nors kompensaciją ir taip problemas išsprendžia, nes čia iš tikrųjų, atrodo, siūlome kaimui, kaimiškam rajonui, bet ne visiems tai aktualu.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, kas kūrena anglimi arba kitu kuru, yra ne centralizuoto šildymo gavėjas, tai liečia kiekvieną, ir manau, kad kiekvienam yra aktualu. Žinoma, galbūt žmogus turi truputį miško ar ko, jis pats pasiruošia medieną, bet yra tikrai išskirtiniai, pavieniai atvejai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Salamakin.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis kolega, viską jūs gerai pasakėte, bet truputį akcentai ne čia. Išties anglių nėra tame jūsų projekte, kad irgi gautų, ir nėra dujų. Čia kalbama apie atsinaujinančią energetiką, tai yra granulės, briketai, medis. Akcentuokime tai, nes Lietuva ilgą laiką dotuodavo žmonėms, subsidijuodavo tuos, kurie statydavo granulinius *pečius*, sumokėdavo iš klimato kaitos pinigų jiems subsidijas už tai, kad jie pereina prie kito kuro. Čia yra pagrindinis akcentas. Ir po to, aišku, kada pradėjome renovaciją, tos subsidijos buvo panaikintos ir blogai padaryta. Tai mes čia išlošime du kartus, tai, kad vykdysime klimato kaitos numatytas direktyvas, ir sumažinsime, ir paskatinsime žmones pereiti prie biokuro.

Aš kreipiuosi į žaliuosius valstiečius – jie tikrai turi palaikyti, nes tai yra žaliasis projektas. Ačiū.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš visiškai pritariu jums. Man atrodo, tai yra tik pateikimas. Svarstymo stadijoje galima registruoti pataisas. Manau, kad labai logiškos yra pataisos.

Dabar dar, kadangi iš tikrųjų nėra apskaičiuota tiksliai, kiek tai reikalautų pinigų iš biudžeto, jeigu būtų pritaikyta šita lengvata, nebūtinai aš manau, kad būtų įgyvendinama šioje kadencijoje, dabar nuo naujų metų, galima atidėti vieneriems metams ir pasiruošti, bet jeigu Seimas pasiryžtų, būtų priimtas įstatymas ir įsigaliojtu nuo naujų metų, sveikinčiau, bet nesu tiesiog labai užsispyręs, kad būtinai nuo šių metų. Bet teisingumą reikia atkurti.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ir tvarką.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Ir tvarką.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis Petrai, norėčiau paklausti, tiesą sakant, mums, liberalams, kilo ta pati mintis kaip ir jums, bet vienas dalykas mus atgrasė, vienas argumentas mus sustabdė, kad registruotume tokią pataisą. Įsivaizduokime dabar, kad kažkam kompensuojame malkų įsigijimą. O kaip mes dabar ir kokiomis metodikomis apskaičiuosime, kiek malkų tas namas sudegins arba kaip efektyviai veikia krosnis? Centralizuoto šildymo yra istoriniai duomenys, sąskaitos, dar kažkas. Bet, kalbant apie namų ūkius arba vienbučius namus, privačius namus, iš esmės reikės rengti milžiniškas metodikas, bus begalė popierizmo, begalė čekių, kuriuos reikės sutikrinti. Ir man atrodo, kad mes pasvarstę iš esmės apsisprendėme tokių dalykų net neregistruoti, nes tai sukurs tokį biurokratinį aparatą, kuris bus dvigubai brangesnis negu pati nuolaida. Kaip jūs įsivaizduojate įgyvendinimą?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Man atrodo, tai yra labai paprasta – galima nustatyti pagal medienos katoringumą, pavyzdžiui, kiek kubų gali įsigyti žmogus su lengvatiniu PVM. Arba jeigu mediena kurui bus pardavinėjama su 9 %, kam daugiau papildomai, kas pirks tą kurą? Kiek reikia, tiek ir pirks. Nejaugi pardavinės į kitas šalis? Bet jeigu tik atsirastų piktnaudžiavimo, būtų galima griežtinti visą apskaitą.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Petrai, čia...

P. GRAŽULIS (*TTF*). O jūsų nepersodino.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ne, manęs dar nepersodino. Tikrai galiu pasakyti, kad tas jūsų pasiūlymas pavėluotas. Visi mes kalbame apie regioninę politiką. Teisingai? Regionai, regionai, regio-

nai, bet dauguma visų lengvatų pas mus atitenka miestams: ir renovacijos kompensuojamos, ir šildymas kompensuojamas. O kaime gyvenančiam žmogui nei namo renovacija nekompensuojama, nei malkos. Aš norėčiau paklausti, o kiek kainuotų biudžetui šita jūsų lengvata?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš atsakiau, kad nėra padarytų skaičiavimų. Galbūt iki svarstymo stadijos, iki priėmimo stadijos mes gautume tuos skaičius. Manau, kad šiuo klausimu galėtų ir Vyriausybė pateikti savo išvadą, kaip ji mąsto. Mes suskaičiuotume visus pinigus, kiek kainuotų biudžetui. Šiandien neturiu skaičiavimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. A. Dumbrava – už.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai norėčiau pakviesti Seimo narius, ypač iš mažesnių rajonų, suprasti padėtį, kaip gyvena mūsų žmonės tuose rajonuose. Teisingai kolega Petras pasakė, žiūrėkite, renovacijos darbai – valstybė randa pinigų, prisideda, prie šildymo prisideda. O ką gauna žmonės, gyvenantys savo privačiuose namukuose? Kaip nori, taip ir sukis. Tai būtų tikrai nesąžininga, jeigu mes nepalaikytume tos lengvatos ir bent kiek nesuteiktume vilties rajonuose gyvenantiems žmonėms. Tokiu būdu mes tikrai prisidėtume prie socialinio teisingumo.

Aš žinau, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos programoje buvo įrašyta, kad vis dėlto būtų parama, kad Respublikoje pasiskirstytų tolygiai. Dėl kitų kuro rūšių, aišku, po pateikimo mes galime svarstyti jau svarstymo stadijoje ir teikti savo siūlymus.

Tikrai, mielieji kolegos, norėčiau, kad mes visi draugiškai prisidėtume, prisimintume tuos žmones, prisimintume, kad Lietuva yra ne tik didieji miestai, bet taip pat ir rajonai. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas – prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Įstatymo projekto pateikėjas pripažino, kad dabar jau priimta lengvata yra socialiai neteisinga, padaryta viena klaida. Kita klaida tos klaidos neištaisys, turint omeny, kad žmonės, besišildantys malkomis ar kitomis kuro rūšimis, tikėtina, yra mažesnes pajamas gaunantys ir jiems yra numatyta maksimaliai galima kompensavimo tvarka, sumažinus išlaidų kartelę nuo 20 iki 10 %. Taip pat lygiai dėl tų priežasčių tada reikėtų svarstyti, kodėl ir dujoms nesūdoma lengvata, bet ten sunku atskirti, kiek yra šildomasi, kiek maisto gamybai. Malkomis lygiai taip pat – kiek tu šildaisi, kiek šašlykų iškepsi iš tų malkų, būtų sunku atskirti. Todėl manau, kad tokios lengvatos praplėtimo tikrai neverta svarstyti, o P. Gražuliui siūlau inicijuoti projektą, kuriuo būtų sustabdyta dabar jau centriniam šildymui galiojanti lengvata. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Čia dėl vedimo tvarkos tiktai. Prašom.

J. LIESYS (LSF). Gal pasiūlymas ir geras, bet aš siūlau visiems parlamentarams pagalvoti apie tai, kad gal reikėtų nusišalinti tiems, kurie kūrena briketais, malkomis ir šiaudais, kad paskui komisijos neturėtų darbų šiuo klausimu. Tie, kurie priiminėjo projektus dėl centrinio šildymo, irgi turėjo nusišalinti. Kad R. Tamašunienė neturėtų daug darbo.

P. GRAŽULIS (TTF). Tai kas balsuos?.. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, aš manau, kad mes visi kažkur gyvename ir visi kažkuo šildomės, tada iš viso tokių klausimų Seime negalime spręsti, nes visi esame suinteresuoti vienaip ar kitaip.

Dabar vis dėlto balsuojame.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 32, prieš – 5, susilaikė 28. Nepritarta.

Dabar kas už tai, kad tobulintume, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 53, prieš – 11. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš iš tikrųjų dėl vedimo tvarkos. Šiandien yra tokia gana kurioziška situacija, labai keista, kada į darbotvarkę yra įtrauktas privalomai projektas, yra surinkti parašai, bet nėra iniciatorių, kurie galėtų jį pristatyti. A. Veryga buvo, bet dingo. Matėme A. Širinskienę, kuri tiksliai tuo metu, kada reikėjo pristatyti, išskubėjo iš salės. Dabar iš tikrųjų yra unikali situacija, gerbiamieji kolegos, yra vienas iš iniciatorių R. Karbauskis. Mano siūlymas – nelaužyti Statuto ir, kol jis pats irgi nepabėgo iš salės, pristatyti tą projektą. Kolegos liberalai, matau, užleidžia. Ar būtų galima paprašyti, nepažeidžiant Statuto, privalomai įregist-

ruotą klausimą į darbotvarkę... pristatyti, nes yra iniciatorius, bet matome – kraunasi daiktus ir bėga. Paskubėkite, greičiau, bėga! Nespėjome, atsiprašau. Atsiprašau, ką padarysi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Salamakinas, replika po balsavimo.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Aišku, kad pralošėme vienu balsu, aš tikrai galvojau, kad bus pritarta tam projektui. Truputį paaiškinsiu, ką mes darome. Sakysime, Laurų kvartalas Vilniuje, gyvena multimiljonieriai, mes jiems taikome 9 % šildymo lengvatą. Kaimo močiutei, kuri šildo malkomis, ir daugiausia tai yra vargani žmonės, jiems uždėjome 21 % – ar tu šildysi malkomis, ar granulėmis, ar briketais. Štai mūsų teisingumas. Niekaip nesupratau Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko logikos, kur čia yra esmė. Gal pirmiausia jiems duokime lengvatą, kad pensininkui liktų vienas kitas euras, o ne Laurų kvartalui lengvatas.

PIRMININKĖ. P. Gražulis, replika.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Dėl vedimo tvarkos. Matyt, šiandien yra tokia diena, kad taip pat ir kitu klausimu, t. y. dėl komisijos sudarymo, kada krizės sąlygomis skolinosi A. Kubiliaus Vyriausybė, surinkome 50 parašų, bet to klausimo darbotvarkėje nėra. Kaip čia gali būti? Kaip? (*Balsai salėje*) Pabėgo tie, kurie irgi pabėgo... Nieko nėra, kas pristatytų tuos klausimus. Šį klausimą aš pristatčiau vietoj R. Žemaitaičio, bet galėčiau ir komisijos klausimą pristatyti. (*Balsai salėje*) Aš esu iniciatorius. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Petrai, bet jūs ten nesate iniciatorius. Mes tik ten pasirašėme 47, kad įtrauktume į darbotvarkę, o iniciatoriai yra tik trys: A. Veryga, A. Širinskienė ir R. Karbauskis, bet jų nė vieno nėra. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Karbauski, jūs galite pristatyti klausimą? (*Balsai salėje*) Kaip? Sako, nėra pasiruošęs, negali žmogus pristatyti.

16.10 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-548 (svarstymas)

Pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-548 svarstymas. Kviečiu V. Ačiенę. Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

V. AČIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas šių metų spalio 18 dieną svarstė Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-548 ir bendru sutarimu buvo nutarta atmesti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Gerbiamieji kolegos, motyvai: vienas – už, vienas – prieš. S. Jakeliūnas – prieš savo komiteto išvadą?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Ne, aš už komiteto išvadą, bet prieš įstatymo projektą. Noriu argumentuoti kodėl.

PIRMININKĖ. Ne, ne, atsiprašau, ne taip formuluojama. Kadangi dabar svarstymo stadija, kolegė pristatė komiteto išvadą ir komiteto išvadoje siūloma projektą atmesti, mes jau nebesvarstome projekto, o turime apsispręsti, ar pritariame komitetui, ar nepritariame.

Nepritaria komiteto išvadai S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos parlamentarai, mes matėme biudžeto projektą, mes matėme sveikatos apsaugai skirtus pinigus ir 99 % sveikatos apsaugos pinigų eina farmacijai ir ligoms gydyti. Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos biudžeto iš esmės galima pačią ministeriją pervadinti ligų ministerija, nes pagrindiniai pinigai yra skiriami ne prevencijai, o gydymui.

Čia mes kalbame apie pelną, kurį turi darbdaviai. Darbdaviai turėtų rūpintis investuodami į darbuotojų sveikatą ir susimąžinti savo pelną. Jeigu žiūrėsime, pavyzdžiui, Japoniją, kur tikrai yra pažengusi prevencinė sveikata, tai ten iš esmės yra darbdavio atsakomybė, jei darbuotojas susserga. O mes, kalbėdami apie tai, kad darbdavys galėtų susimąžinti savo pelno įmoką, net neleidiame jam investuoti į savo darbuotojo sveikatą.

Aš manau, kad kritiškai pasižiūrėkime, kaip mes planuojame sveikatos lėšas ir kam jas atiduodame. O čia darbdavys, savo pelno sąskaita norėdamas atleisti, negali to daryti. Aš siūlau pasilikti prie įstatymo svarstymo ir jo neatidėti. Siūlau nepritarti komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate komiteto išvadai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Sako, 47 – už, prieš – 10, susilaikė 14. Pritarta komiteto nuomonei.

Prašom, replika po balsavimo – gerbiamas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Atsiprašau, kad suklydau pasirinkęs alternatyvas už ar prieš. Noriu paaiškinti, kodėl norėjau pasisakyti už komiteto poziciją, bet prieš įstatymo pasiūlymą. Todėl, kad įstatymo projekte pateiktas siūlymas jau yra realizuotas Respublikos pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies... 26 straipsnio nuostatos suteikia galimybę darbdaviams, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną darbuotojų naudai, patirtas išlaidas, įskaitant sveikatinimo ir sveikatingumo sąnaudas, priskirti prie leidžiamų atskaitymų. Todėl tas įstatymo projektas buvo perteklinis ir atitinkamai buvo komiteto nuomonė. Ačiū.

16.15 val.

Civilinio kodekso 2.44, 2.49 ir 6.166 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1151, Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1152 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar turėtų būti darbotvarkės 2-5 klausimas dėl pridėtinės vertės mokesčio ir pranešėjas E. Gentvilas, bet jie susikeitė su kitu Gentvilu ir S. Gentvilas pateiks Civilinio kodekso 2.44, 2.49 ir 6.166 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, šio įstatymo idėją man pasiūlė vienas „Sodros“ teritorinio padalinio vadovas, kalbėdamas apie pensijų gražinimą. Jis sako, Seimas priėmė sprendimus dėl pensijų gražinimo ir kompensavimo, tai reiškia, kad 900 tūkst. Lietuvos pensininkų „Sodra“ turės informuoti pasirašytinai apie tai, kad jiems gražinama pensija ir kompensuojama. Užuoat „Sodros“ pinigai eitų iš esmės tiesiogiai veiklai, šie pinigai nueis pašto išlaidoms. Gerbiamasis Klaipėdos regiono teritorinio padalinio vadovas V. Anužis sako, ar negalima būtų to padaryti tiesiog elektroniniu būdu.

Šie du įstatymo projektai realizuoja šią galimybę. Keičiant Civilinio kodekso nuostatas pasakoma, kad laiškas, iš valstybės institucijos pristatytas elektroniniu būdu, yra įskaitomas kaip gautas. O Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme mes pasakome, kad gyventojas, deklaruodamas gyvenamąją vietą, turi nurodyti ne tik gyvenamąją vietą, bet ir elektroninį paštą.

Ką tai duotų? Iš esmės tai sutaupyti begalę valstybės lėšų, sutrumpintų valstybės komunikaciją su gyventojais, taip pat gyventojams, tokiems kaip emigrantai arba žmonės, kurie neturi būsto, tokie asmenys, kurie yra deklaravę savo gyvenamąją vietą prie savivaldybės pastato (vien Vilniuje, pavyzdžiui, yra 15 tūkst. gyventojų, kurie savo gyvenamąją vietą yra deklaravę prie savivaldybės pastato), suteiktų galimybę operatyviai bendradarbiauti su valstybe.

Užregistravus įstatymo projektą, į mane kreipėsi Susisiekimo ministerija, siūlydama tolimesnes pataisas, nes Susisiekimo ministerija, Registrų centras, pavaldus Teisingumo ministerijai, jau turi virtualias elektroninio pristatymo dėžutes ir tolimesniame, jeigu leisite pateikti įstatymą, etape bus galima aiškiau reglamentuoti, kad tikrai gyventojai gautų tuos laiškus ir būtų laikoma, kad valstybinė institucija komunikuoja. Šiandien faktiškai iš esmės jau vyksta komunikavimas su gyventojais elektroniniu paštu, bet tai, teismine prasme žiūrint, negali būti įvertinta kaip pristatymas.

Siūlau dėl įstatymų tokius du minimalius pasiūlymus, kurie iš esmės padarytų reikšmingą proveržį elektroninėje valdžios komunikacijoje su gyventojais ir juridiniais asmenimis. Mielai atsakysiu į klausimus, jei jų būtų. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Dėkui kolegai už pristatymą. Iš tiesų visada labai džiaugiuosi tokiais įstatymo iniciatyvomis, manau, kad tai yra įstatymai, kurie kuriami žiūrint į priekį. Šiandien turbūt turėtų būti išgvildentas ir tas dalykas, kaip tai veiks praktiškai. Mano klausimas, žinoma, yra pirmiausia dėl teismų, dėl šaukimų į teismus teikimo. Aš, žinoma, palaikau šią iniciatyvą, balsuosiu už, bet gal pasidalinsite su mumis vizija. Jei tokios dar nėra,

tuomet norėtusi, kad tą įstatymą toliau tobulintume iki galo kartu su Vyriausybe, turbūt ir čia, Seime. Kaip ir sakiau, labai džiaugiuosi tokiais įstatymais, kurie, akivaizdu, yra ateitis. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, vienas elektroninis paštas, kurį turi gyventojas, sunkiai gali būti pripažintas, nes kai kada elektroniniu paštu gauta žinutė nueina į šlamšto bylą. Tuo tarpu valstybė jau yra sukūrusi informacinę sistemą, kuri vadinama elektroninio pristatymo dėžute. Ji jau egzistuoja, bet ji reikalinga abipusiškai, ne tiktai gyventojui. Jeigu, pavyzdžiui, teismas siųstų žinutę ir kvietimą į teismą, ten žinutė ateitų, bet kol gyventojas neatvertė, tol nelaikoma, kad jis gavo šią pristatymą. Tik kai atverčiama, valstybė ar viena iš valstybės institucijų pamato, kad laiškas yra atverstas. Tuo tarpu šita galimybė nėra visuotinė ir kol kas, kol įstatymo pakeitimo neturime, ji neskaičiuojama. Bet yra ir atvirkštinis dalykas, kad šiandien gyventojas elektroninis paštas valstybės tarnautojui ne visada yra įkeliamas į duomenų valdymo sistemą. Čia yra atvirkštinis dalykas, kad gyventojas galėtų matyti, kada jo paštas yra perskaitytas. Reikia, kad ir valstybė būtų įpareigota naudotis tokiais sistemomis ir kad gyventojas elektroninis paštas skaitytųsi kaip skaitytas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Norėjau paklausti. Čia, mano nuomone, būtų papildomos išlaidos, ypač jeigu kuriamas naujas juridinis asmuo ir pati duomenų bazė. Neužtektų tik vieno Civilinio kodekso, bet reiktų ir kitus įstatymus keisti, turbūt būtų ir papildomų išlaidų. Ar jūs nemanytumėte, kad turėtų būti ir Vyriausybės išvada dėl šio projekto?

S. GENTVILAS (LSF). Sutinku, bet aš manau, kad šitas įstatymas kaip tik taupo valstybės pinigus, nes vien dėl pensijų pakeitimo 900 tūkst. Lietuvos gyventojų turi gauti registruotą laišką ir nėra kitos galimybės. Dėl Vyriausybės išvados sutinku, tegul išsako.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar vienas – už, vienas – prieš. S. Šedbaras – už.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kadangi nėra prieš, aš kviečiu balsuoti už. Noriu tiktai paaiškinti kolgai Virginijui, kad iš tiesų procesiniais įstatymais mes jau esame įpareigoję valstybės institucijas priimti visus dokumentus iš teismų pagal elektroninio pašto adresą, net ir fiziniai asmenys, jeigu jie pageidauja, gali komunikuoti su teismais elektroniniu būdu. Tikrai pritarkime, jeigu reikės, patobulinsime.

PIRMININKĖ. Balsuojame iš karto dėl abiejų.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 58, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo projektams Nr. XIIIIP-1151 ir Nr. XIIIIP-1152 pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatoma svarstyti pavasario sesijoje.

16.24 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 58 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1265 (pateikimas)

Dabar nežinau, ar E. Gentvilas?.. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2, 58 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki! Labai panašų projektą siūlome maždaug kas pusę metų – ar ne? – nes manome, kad ekonomikos krizė Lietuvoje pasibaigusi. 2009 metais tuometinė valdančioji dauguma padidino PVM tarifą nuo 18 % iki 21 % ir pasakė, kad iki krizės pabaigos. Krizė pasibaigė, bet niekas nenori grįžti prie mažesnio PVM tarifo. Buvo bandymų vienu kartu, vienu smūgiu nuo 21 % iki 18 % mažinti, bet buvo atmetama. Šią vasarą premjeras S. Skvernelis padaršino mane, kad laipsniškas mažinimas ir grįžimas prie lygio iki krizės būtų svarstytinas variantas. Tai gi po to ir asmeniškai su premjeru kalbėjome. Jis sako, gerai, svarstykime.

Žinoma, aš nenoriu čia pasakyti, kad dabar jūs turite balsuoti, nes ponas S. Skvernelis panašiai pasamprotavo, tačiau manau, kad tai yra racionalus sprendimas per trejus metus laipsniškai mažinti bendrąjį PVM tarifą nuo 21 % iki 18 %, t. y. nuo kitų metų taikyti 20 % tarifą, nuo 2019 metų – 19 % tarifą ir nuo 2020 metų – 18 % tarifą. Tai tikrai nebūtų didelis smūgis biudžeto pajamoms, nes laipsniškai po 1 % mažintume. Galų gale tai būtų sprendimas, kompensuojantis tokį,

kaip matyti, nebevaldomą kainų didėjimą. Kai kam yra pagunda šiandien imti atskirus sektorius – tai kai kuriems maisto produktams, tai paslaugoms taikyti lengvatinį PVM tarifą. Šiuo atveju gal nebūtų tokių pagundų taikyti išskirtines lengvatas, kurios, kaip ir P. Gražulio pasiūlytas atvejis, šiandien nesulaukė pritarimo, nes mažintume bendrąjį PVM tarifą.

Su Europos Sąjungos sprendimais tai irgi dera. Yra leidžiama mažinti ir nustatyti bendrąjį PVM tarifą, tačiau ne mažesnę kaip 15 %. Štai Lietuva turėjo 18 %, po to staiga – 21 %. Krizės metu gal to ir reikėjo, aš nesvarstau, sudarysite specialiąją tyrimo komisiją, kaip čia planuojate, tada galėsite svarstyti.

Taigi mano siūlymas, mano manymu, yra saikingas, nekertantis per biudžeto pajamų surinkimą, laipsniškas, ilgalaikę perspektyvą turintis projektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pranešėjau. Iš tikrųjų nenustebinote dėl siūlymo. Tai suprantame – liberalai reguliariai kelia šį klausimą. Čia galbūt ir toks ideologinis jūsus, bet, kita vertus, vėlgi norėtusi paskatinti ieškoti daugiau idėjų, daugiau minčių, daugiau siūlymų, kaip išreikšti tas vertybes. Bet aš norėčiau paklausti. Ar nematote problemos, kad šio mokesčio mažinimas išskirtinai palengvintų turtingesnių žmonių situaciją, negu tų, kurie gyvena nepritekliaje, nes pridėtinės vertės mokestis dėl vartojimo. Žmonės, kurie vartoja daug, turi daug pinigų vartojimui, gali pirkti įvairių prabangos prekių, jie gautų pačią didžiausią naudą, o tiems žmonėms, kurie turi mažiausiai pajamų, kurie turi mažiausiai galimybių vartoti, šitas mokesčio sumažinimas mažiausiai padėtų?

E. GENTVILAS (LSF). Galima taip išvedžioti, tačiau aš manau, kad tas, kuris turi neribotas galimybes pirkti prabangos prekes, tai ar jam nuo kitų metų 20 %, ar 21 %, to nevertina. O tas, kuris skaičiuoja viską – kiekvieną centą, jis suskaičiuos, žiūrėk, truputį atpigo. Man atrodo, kad psichologiškai... Aš neskaičiuoju, kas gautų didžiausią naudą, tačiau psichologiškai, emociškai, pilietiškai tai beveik svarbiau yra tam, kuris turi mažiausias pajamas.

Kita problema, kurią tikrai racionaliai daug kas kelia, ar, pavyzdžiui, prekybininkai atsižvelgs į tai, kad PVM mažiname, tačiau, žiūrėk, antkainius ir viršpelnius gali didintis prekybininkai. Šiuo atveju aš atsakymo neturėčiau, jeigu būtų toks klausimas. Ar mes sugebame daryti įtaką prekybos centrų kainų politikai, viršpelnių politikai? Reikia pripažinti, kad turbūt nesugebame. Per maža konkurencija ir valdžia administraciniais (...) to nesugebėtų.

Ačiū, gerbiamas Mykolai, už padėtinimą teikti ir kitus ne tokius banalius projektus. Bet ką daryti, jeigu mūsų rinkimų programoje šitas dalykas buvo? Mums pasisėkė ir mes tai darysime, kol jums atsibos.

PIRMININKĖ. Trumpinkime atsakymus, nes per ilgai truputį išėjo. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti, kaip jūs galvojate. Sumažinus 1 % PVM, aišku, mažėtų kainos, mažėtų šešėlis, didėtų vartojimas, galbūt investicijos. Ar tas 1 % yra toks reikšmingas dydis? Gal iš karto būtų galima galvoti apie keletą procentų, sakykim, iki 18 %?

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, Raimundai. Aš patikrinsiu praėjusio balsavimo rezultatus, kaip jūs balsavote. Tada, kai mes siūlėme vienu smūgiu per 3 % sumažinti, aš nežinau, kaip jūs balsavote. Tiek to, neieškosiu ir čia juokauju.

Kai mes pabandėme 3 % iš karto pasiūlyti, tai buvo atmesta, tada siūlome laipsniškai nepadarydami didelės biudžeto pajamų surinkimo duobės. Kas mums lieka? Neperėjo trys vienu ypu, tai bandome trejus metus po vieną.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas. (*Balsas salėje: „Neklausia.“*) Yra S. Jakeliūnas. Ar klausiate? Klausiate? (*Šurmūlys salėje*) Neklausite? Ar jūs klausiate?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Atsiprašau, pirmininke, nes diskusijos vyksta nuolat ir visada Seime. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas, kur siūloma, kaip suprantu, mažinti kasmet tarifą po vieną procentinį punktą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Taip.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pranešėju, jūs matėte, kas buvo priešpiet dėl įregistruotų siūlymų po pateikimo. Pritarta ir dėl vaiko pinigų, ir nemokamas maitinimas, ir kiti dalykai pareikalauts šimtų milijonų eurų iš valstybės biudžeto. Turint omeny, kad valstybės biudžetas deficitinis, iš jo finansuojamos ir gynybos išlaidos, ir kitos išlaidos, ar nemanote, kad, užuot mažinus pridėtinės vertės mokesčio tarifą, visi tie išpareigojimai, kurie čia sklinda Seime, nepagrįsti jokiais finansiniais ištekliais, tas tarifas turėtų būti didinamas bent 2 procentiniais punktais. Aš asmeniškai manau, kad valstybės biudžetas eis į bankrotą su jūsų siūlymais.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mano manymu, į bankrotą gali eiti su tais siūlymais didinti išlaidas. Noriu pasakyti, tai ne mano siūlymai ir prašau manęs nestatyti į akistatą su priešpiet priimtais sprendimais, nes tai ne mano siūlymai.

Į bankrotą galima nueiti dviem būdais: per daug sumažinant pajamas, per daug sumažinant arba per daug išpučiant išlaidas. Tai, mano manymu, reikia tramdyti savo apetitą planuojant išlaidas, didinant išlaidas, o šitas dalykas yra laipsniškas pajamų mažinimas galvojant apie grįžimą į ikikrizinį lygį. Tai aš nežinau, kaip ta mūsų valstybė gyveno, kol turėjo 18 %? Anot jūsų, negalėtų išgyventi Lietuva, jeigu turėtų PVM 18 %, bet kažkaip gyveno. Galbūt kažkaip sugebėjo racionaliau tvarkytis su išlaidomis. O kalbant apie didinimą iki 23, kaip jūs sakote, na, tuo mes ir skiriamės. Skirtingų frakcijų skirtinga pasaulėžiūra.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, aš atsakysiu, kaip gyveno. Gyveno truputį prasčiau, nes per tuos septynerius metus, kurie jau praėjo, šiandien, jeigu pažiūrėsite, biudžetas surenkamas daug didesnis ir perskirstomas. Kai kuriose srityse, turbūt balsuosime ir dėl gynybos srities 2 %, taip pat bus pasiekta su šituo didesniu. Bet aš iš principo pritariu jūsų idėjai mažinti pridėtinės vertės mokesťį, nes jis tuos skurdžiau gyvenančius žmones paliečia daugiau ir tas procentas ar du, kai perka duoną ar cukrų, labiau matyti. Ar nebūtų teisingiau, nes mes kenčiame nuo per mažo perskirstymo per biudžetą, kad kartu su šituo pasiūlymu mažinti jūs ateitumėte kartu su mumis, galbūt ir su kitais, su kitais pasiūlymais dėl pelno mokesčio, dėl gyventojų pajamų mokesčio, dėl turto mokesčio ir tada būtų lengviau priimti? Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerai, galima galvoti ir apie bendrus žingsnius, juo labiau nuo šios savaitės galime pradėti galvoti apie bendrus žingsnius. O dėl to jūsų noro kuo daugiau perskirstyti per biudžetą tai aš nebūčiau laimingas. Man atrodo, kuo mažiau valstybė kišasi į perskirstymą per biudžetą, tuo žmonės daugiau savarankiškai sprendžia, bet vėlgi tai ideologinė diskusija.

PIRMININKĖ. V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkui, pirmininke. Dėkoju, kolega, už pristatymą. Iš tiesų džiugu, kad po penkerių metų valstybės valdymo yra nušvitimas, dabar kalbos apie susivienijimą, mokesčių mažinimą. Smagu.

Bet mano klausimas yra apie tai, ar iš tiesų tai pasijaustų žmonėms, ar tai nėra tiesiog, na, toki manipuliacija, kad valstybė susimokės iš tiesų iš tos savo kišenės, iš kurios surenkama ir po to bendrai paskirstoma visiems, o kainų mažėjimui tai jokios įtakos neturės, nes infliacija dabar siekia arti 5 %, ir 1 % įtakos neturės. Tie patys prekybos tinklai galės labai gudriai prisidengti sakydami, kad infliacija yra daug didesnė, ir, deja, bet tie žmonės gale dienos iš kainos nieko nepajaus.

E. GENTVILAS (*LSF*). Jau atsakinėjau į panašų klausimą. Tik konkurencija ir galbūt sąžiningos konkurencijos priežiūra leistų prekybininkams neperimti šitos naudos iš gyventojų. O jei kalbėtume apie tai, ar pajus žmonės, aš sutinku su J. Oleku. Tai pirmiausia ir pajustų tie, kurie turi mažiausias pajamas ir mažiausiai išleidžia vartojimui. Tie pirmiausia pajustų. Čia kalba neturėtų būti apie tai, kad infliacija suvalgys. Klausimas – mažiname mokesčius kai kuriuos didindami ar kažkur padarome atsvarą, ar ne? Aš siūlau padaryti atsvarą bendrajame PVM tarife.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, kadangi jūsų projektas yra perspektyvinis, nukreiptas į ateitį, ne pagal dabartinį biudžetą mes dabar svarstome, kai turime galbūt perteklinį biudžetą.

Jūs senas parlamentaras ir puikiai žinote mūsų valstybės poreikius ir kur jie labiausiai auga. Gynybos biudžetas, dėl senėjimo ir galbūt mūsų mažo persikirstymo, sumažėjęs gyventojų skaičius, emigracija – tai didelis spaudimas pajamoms taip pat ateina. Dėl senėjimo išlaidos bus daug didesnės artimiausiais metais sveikatai ir pensijoms, ir socialinėms reikmėms, kai visa tai sudedi, remiantis mūsų prognozėmis, kurios mums yra pateiktos, tai mums kaip tik, dar plius mokslo, švietimo klausimai, išeina, kad mes turėsime apie kone tris, keturis BVP punktus pridėti persikirstydami. Jeigu PVM yra didelis mokestis, kas mainais jį galėtų atsverti? Nes pasakyti žmonėms, kad mes nei sveikatos, nei švietimo, nei kitų sričių neliesime, tai būtų... Mes tikrai to neketiname daryti, visi suprantame, kad tai yra būtina.

E. GENTVILAS (LSF). Mano manymu, gerbiamas kolega, čia ir yra mainai, atsakas į nuolatines pastangas vienur ar kitur padidinti mokesčius, kas vyksta praktikoje. Tai štai atsakas į tokias iniciatyvas – bendrojo PVM tarifo mažinimas kaip mainai, kaip atsvara. Iš jūsų išdėstytų argumentų aš sutinku labai aiškiai su vienu – išlaidos gynybai auga ir tai yra Lietuvos uždavinys, kurio mes, deja, negalime pakeisti. Tai yra iššūkis mums. O gyventojų skaičiaus mažėjimas ar darbo vietų skaičius, ar mažos pajamos gyventojams – tai yra mūsų rankose, mūsų valstybės institucijų rankose paskatinti tuos procesus. Čia mes turime ieškoti, kaip užtikrinti bendrą surinkimą į biudžetą. Taigi jūsų kiti paminėti parametrai yra mūsų rankose, išskyrus gynybos išlaidoms reikalingus dalykus, nes tai yra geopolitinis ir tarptautinis iššūkis Lietuvai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vienas – už, vienas – prieš. A. Armonaitė – už.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Man atrodo, vien tai, jog siūlomas laipsniškas mokesčių mažinimas, rodo tam tikrą atsakomybę ir prognozuojamumą mokestinės politikos. Taigi dėl to kviečiu pritarti šitam projektui, nors klausimų buvo kritiškų, ir toliau komitetuose svarstyti, kaip vis dėlto gali atrodyti mūsų mokestinė sistema su mažesniais mokesčiais.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas – prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ne pirmą kartą šitas siūlymas girdimas Seime. Pranešėjas minėjo, kad krizė baigėsi, o PVM tarifas liko padidintas. Noriu paneigti šitą nuomonę, kad krizė Lietuvoje baigėsi, nes per devynerius metus nuo tos finansinės krizės mes netekome daugiau kaip 300 tūkst. žmonių, švietimo sistemos yra gili krizė, sveikatos apsaugos sistemos yra gili krizė. Taigi tų krizių turime ne vieną ir visas reikia spręsti. Paminėsiu dar vieną dalyką, kad palūkanų mokėjimai, lyginant su tuo, kas buvo prieš vadinamąją krizę, išaugo maždaug 200 mln. eurų, išlaidos gynybai išaugo daugiau kaip pusę milijardo eurų ir, suprantama, visa tai reikia finansuoti. Todėl jokios PVM tarifo peržiūros dėl mažinimo mes tikrai negalime svarstyti šiame Seime, ir siūlau būti toje frakcijoje arba toje Seimo dalyje, ne toje ideologinėje priešpriešoje, ar didinti, ar mažinti mokesčius, bet toje dalyje, kuri yra finansiškai atsakinga. Kol kas matau, kad čia yra mažuma Seimo, bet siūlau jungtis prie tos mažumos ir balsuoti prieš šitą įstatymo siūlymą.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 67: už – 23, prieš – 19, susilaikė 25. Nepritarta.

Turime apsispręsti, ar atiduoti tobulinti, ar atmesti. Kas už tai, kad būtų tobulinama, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš. (*Balsai salėje*)

Už – 38, prieš – 24, projektas atmestas. Atsiprašau, atiduotas iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai nebesistebiu aš niekuo. Žiūrėkite, jeigu kas nors kitas šiaip pasamprotautų, kad pasaulyje krizė baigėsi, bet Lietuvoje nesibaigė, tai šyptelėčiau, bet dabar tai kalba Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, mano mylimas S. Jakeliūnas, kad Lietuvoje krizė dar nesibaigė. Aš manyčiau, kad greičiau nauja krizė artėja su tokiais valdžios norais išlaidauti. Tai, ką jūs paminėjote apie sunkią Lietuvos švietimo situaciją ir kitur, tai yra nesugebėjimas ne tik kad jūsų valdžios, bet ir prieš tai buvusių valdžių sutvarkyti savo viešojo sektoriaus išlaidas, bet tai nereiškia, kad egzistuoja krizė. Mes tiesiog nesusitvarkome su išlaidomis ir sakome: sunki padėtis. Nešnekėkime apie krizę, kuri nesibaigė pas mus, o visame pasaulyje pasibaigė.

PIRMININKĖ. Prašau, komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi buvau paminėtas, noriu reaguoti. Pasaulyje krizė atrodo, kad baigėsi, jinau niekur nesibaigė, nes yra pinigų spausdinimo mašina įjungta, didžiuliu tempu

dirba, palūkanos yra neigiamos ir kai palūkanos pradės augti, pamatysite, kas pradės darytis vi-
sime pasaulyje ir visoje Lietuvoje.

O dėl ankstesnių valdžių nesugebėjimo išspręsti krizes švietimo, sveikatos apsaugos ir kito-
se sistemose, be abejo, sutinku, todėl šita valdžia bus kitokia ir šitas problemas tikrai įveiks. Tada
galėsime galvoti apie mokesčių keitimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos baigtos. Dabar Valstybinio socialinio draudimo įstatymo
10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu A. Armonaitę. Jus į tribūną jau
kviečiu.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėl vedimo tvarkos noriu...

PIRMININKĖ. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš esu pasiruošusi ir pristatysiu
projektą, bet noriu vis dėlto atkreipti dėmesį, jog rezerviniuose klausimuose vis dar yra tas medi-
cinių kanapių klausimas, kuris buvo privalomai įtrauktas į darbotvarkę, ir mes turime pranešė-
jus, ir projekto teikėjus, ir sveikatos reikalų komiteto pirmininkę, tai aš mielai užleidžiu eilę, kad
tas projektas vis dėlto būtų pristatytas. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Aš tai nematau nė vieno pranešėjo. Kur jūs juos matote?

A. ARMONAITĖ (LSF). Salės gale. *(Balsai salėje: „Slepiasi.“)* Sveikatos reikalų komiteto...

PIRMININKĖ. Gerbiama Širinskiene, jūs tada kviečiama į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, aš tikrai labai apgailestauju, ką aš jau ne kartą šian-
dien sakiau ir ką sakiau gerbiamajam Mykolui praėjusiomis dienomis. Jūs puikiai žinote, kokia
yra situacija dėl medikų atlyginimų. Diskusijos ir neformalūs susitikimai šiandien prasidėjo fak-
tiškai 7 valandą ryto. Aš tiesiog labai apgailestauju, bet tikrai negalėjau pasiruošti ir manau, kad
kitą antradienį mes šitą projektą svarstysime.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū, nes buvo paminėtas mano vardas. Tai gerai ir antra-
dienis, matyt, pasaulis neapsivers, bet iš tikrųjų labai apmaudu, nes pristatyti užtruktų, nežinau,
1–2 minutes, galėtume pritarti ir judėti į priekį. Visų pirma reikia, man atrodo, galvoti apie pa-
cientus, kurie kiekvieną dieną turi, ką ir minėjau, leistis morfijū, leistis su opijumi vaistus, nors iš
tikrųjų galėtų vartoti vaistus su kanapių preparatais, kurie daro gerokai mažiau žalos. Kiekviena
diena tuo požiūriu yra svarbi, bet jeigu jums atrodo, kad reikia palaukti, tai čia yra jūsų sprendi-
mas. Mes padarėme viską, kad šitas įstatymo projektas atsidurtų čia.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų aš jaučiu savo didžiulę atsakomybę Lietuvos Respublikos
Seimui ir būtų labai nerimta mums svarstyti 1 ar 2 minutes pristatant nepasiruošus. Tiesiog norė-
čiau perskaityti ir Teisės departamento išvadą, ir tikrai gebėti kompetentingai atsakyti į jūsų visus
klausimus, taip pat ir susijusius su išvada.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų visi išsisakėme, visi suprantame, kad to reikia,
bet galiu tik tiek pasakyti, kad šiandien formuojant darbotvarkę reikėjo tiesiog nerašyti į rezervą
šio klausimo, ypač kai komiteto pirmininkė tikrai yra užsiėmusi, bet išėjo taip, kaip išėjo. Rezer-
vas yra rezervas, tai nėra pagrindinės darbotvarkės turinys, todėl mes turime laiko, svarstome
rezervinius klausimus, neturime laiko – nesvarstome. Taigi, man atrodo, rezervas nėra privalo-
mas. *(Balsai salėje)* Jis įrašytas į rezervą, bet ne į pagrindinę darbotvarkę. Todėl ir sakau, formuo-
jant darbotvarkę ne taip surašyta, bet čia nėra kaltų dabar. Gal neieškokime. Tuo labiau kad A. Ši-
rinskiene pasakė, kad antradienį bus darbotvarkė ir aš, naudodamasi pirmininkavimo teise, krei-
piuosi į Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškiene, kad ji tikrai užtikrintų tai, kas šiandien
nebuvo užtikrinta, kad antradienio darbotvarkėje būtų klausimai, projektų registracijos Nr. XIIIIP-
1162 ir Nr. XIIIIP-1163, ir visos problemos bus baigtos, o mes jau čia balsuodami apsispręsimė, bet
darbotvarkėje turi būti.

16.43 val.

**Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 straipsnio pakeitimo įstatymo
projektas Nr. XIIIIP-1168 (pateikimas)**

Dabar kviečiu A. Armonaitę pateikti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio
pakeitimo įstatymo projektą.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų mūsų teikiamas projektas nėra naujiena, daug buvo apie „Sodros“ lubas kalbėta socialinio modelio kontekste dar aną kadenciją, tam buvo pritarta. Vėliau, kada pasikeitė dauguma, tų planų atsisakyta, bet dar šią vasarą pati mačiau ir Finansų ministerijos skaidres ir pristatymus, mačiau Vyriausybės planus, ir „Sodros“ lubos buvo numatytos. Dabar, kai mes jau matome biudžetas eina į trasą, vis dėlto tų lubų nėra.

Taigi mes, liberalai, siūlome vis dėlto atverti kelią diskusijai komitetuose, ypač turint galvoje, jog dabar svarstome biudžetą, tai yra pats tas laikas.

Dabar keletas pagrindinių argumentų, kodėl mes siūlome „Sodros“ lubas. Visų pirma, ko gero, gana svarbus argumentas yra tas teisingumo elementas. Kaip jūs žinote, išmokos nėra susietos su įmokomis Lietuvoje. Vadinasi, į „Sodros“ biudžetą žmogus gali įmokėti labai labai labai daug, bet kai ateis ta diena, kai jam reikės gauti senatvės pensiją arba kai reikės gauti nedarbo išmoką, motinystės išmoką, išmokos nebus susietos su tais pinigais, su tomis įmokomis, kurios vis dėlto yra įmokamos. Negana to, „Sodros“ lubos Lietuvoje jau egzistuoja, jos egzistuoja ūkininkams ir yra gana žemos, jos egzistuoja advokatams ir dar keletui profesijų. Taigi mes manome, kad nereikėtų išskirti samdomų darbuotojų, ir įvesti „Sodros“ lubas.

Antras argumentas, žinoma, yra gerai apmokamų darbo vietų kūrimas. Mes ir jūs visi bendraujame su įvairiomis asociacijomis, dalyvaujame įvairiuose investicijų renginiuose, girdime, ką kalba žmonės apie investicinę aplinką, ką kalba ekspertai, profesionalai, ekonomistai. Jie sako, kad „Sodros“ lubos vis dėlto padėtų pritraukti daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Lietuva, mano giliu įsitikinimu, ir, manau, jūs su manimi sutiksime, neturi garsėti kaip pigios darbo jėgos šalis. Mes turime būti ta šalis, kurioje yra sukuriama įvairių perspektyvių darbo vietų.

Svarbus dalykas, žinoma, yra ir talentų išlaikymas. Tai reiškia, daug žmonių, kurie ieško karjeros galimybių, vyksta į didesnius miestus, ten, kur jų yra. Žinoma, tas pats Londonas, kitos sostinės. Manome, kad vis dėlto tos investicijos galėtų ateiti ir čia, labiau.

Trečias argumentas – tai investicinės aplinkos prognozuojamumas. Šiuo projektu mes siūlome laipsnišką lubų žemėjimą, kitais metais įvedant 10 vidutinio mėnesinio šalies darbo užmokesčio per mėnesį lubas ir taip kas metus jas žeminant, kol 2022 metais lubos pasieks 5 vidutinius atlyginimų dydžius Lietuvoje. Investicinės aplinkos prognozuojamumas irgi yra tas trečias argumentas, kuriuo mes remiamės. Jeigu tu esi verslininkas, kuris jau veiki Lietuvoje, arba svarstai galimybę ateiti į Lietuvą, mes rodome kryptį, kuria vis dėlto investicinė aplinka šioje šalyje planuoja vystytis, ir tie žmonės gali prognozuoti savo veiklą, gali prognozuoti savo investicijas.

Ketvirtas argumentas – tai, jog „Sodros“ lubos gali padėti padaryti sistemą skaidresnę, nes kai kurie darbdaviai vis dėlto galvoja, kaip kitaip atsiskaityti su darbuotojais, galbūt per komandiruotes, komandiruotpinigius, gal dar kažkaip kitaip. Manome, kad tai prisidėtų ir prie skaidrumo. Dokumentuose – įstatymo projekte, aiškinamajame rašte, yra paminėta, jog „Sodros“ lubos egzistuoja kitose valstybėse: Vokietijoje, Austrijoje, Slovėnijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Lenkijoje. Lenkija, matyt, yra neblogas pavyzdys, nes Varšuva ir kiti Lenkijos miestai dabar ypač agresyviai kovoja dėl investicijų, dėl gerai apmokamų darbo vietų. Tai juos paskatino daryti ir breksitas, jie konkuruoja nebe su Vilniumi ar kitais Baltijos miestais, bet su Londonu, su Berlynu, su Vakarų Europa. Vis dėlto mes irgi galime sukurti prielaidas ateiti investicijoms, kurios sukurtos Lenkijoje.

Dabar, man atrodo, labai svarbu yra paminėti, jog, žinoma, mes suprantame, kad tai nėra vienintelis sprendimas, kuris staiga pakeistų Lietuvą. Tų sprendimų reikia daugiau. Tai yra vienas iš sprendimų, kuris vis dėlto galėtų sukurti prielaidas mūsų šaliai augti, greitesniam, spartesniam vystymuisi ir, žinoma, talentams išlaikyti. Tai tiek, kolegos, pristačiau projektą, mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Devyni Seimo nariai nori jūsų klausti. R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti. Šituo įstatymo pakeitimu ruošiamasi įvesti „Sodros“ lubas. Ar skaičiavote, kiek neteks biudžetas „Sodros“ lėšų? Ar nebus taip, kad socialinėms išmokoms didės deficitas, – būtent ta tema...

A. ARMONAITĖ (LSF). Taip, mes rengdami projektą, žinoma, ruošėmės ir konsultavomės su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistais. Jų skaičiavimu, kitais metais „Sodros“ biu-

džetas netektų 34 mln. eurų. Yra kitų skaičiavimų, kur truputį mažiau, bet aš noriu pažymėti, jog „Sodros“ biudžetas yra virš 4 mlrd. ir taip pat planuojama, jog kitais metais „Sodros“ pajamos išlaidas viršys 218 mln. Manevras „Sodros“ luboms yra. Klausimas – ar yra politinė valia?

PIRMININKĖ. A. Sysas. Nėra. V. Sinkevičius. Yra.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Iš tiesų, aš pirmiausia noriu pasakyti, kad ši Vyriausybė ir šis Seimas turbūt padarė daugiau dėl verslo sąlygų nei bet kuri kita prieš tai. Žinoma, čia bus įvairių pasisakymų, bet mes buvome įvertinti ir „Doing Business“ reitinge. Ir pirmiausia ką darėme, tai mažinome biurokratiją, greitinome procedūras, prisijungimą prie elektros tinklų, tai yra sprendimai, kurie nekainuoja, kurie nekainuoja brangiai būtent mūsų „Sodros“ biudžetui. Ir man labai gaila, kad šiandien atsiranda žmonių, ginančių „Sodros“ biudžetą, bet tuomet, kai Vyriausybė svarstė jį įtraukti, niekas jo negynė. Žiniasklaidoje buvo apstu antraščių – įstatymai kuriami griežtinėli ir panašiai, norint sumenkinti būtent Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos norą kaip tik pagerinti tą investicinę aplinką. Aš manau, kad mums pavyko, nes Lietuva pritraukė rekordines investicijas, ir tai parodo, kad tai nėra pagrindinė priežastis. Aš manau, kad mes ir toliau nuosekliai galime vystyti šį dialogą...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega, laikas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). ...taip, tačiau šiuo metu biudžete nėra numatyta pinigų. Ir koks bus šaltinis, kaip mes kompensuosime tuos 34 mln., kurių „Sodros“ biudžetas neteks? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LSF). Mes sveikiname visas iniciatyvas, kurias daro Vyriausybė siekdama pagerinti verslo aplinką. „Continental“ yra vienas iš tų pavyzdžių, kuris pasirinko Kauną. Bet vis dėlto manome, kad jeigu mes jau svarstome biudžetą, tai, prašau, atverkime kelią ir šitai diskusijai. Aš dar kartą pasakiau, tai yra prioritetu klausimas, kai atsakinėjau į kolegos R. Martinėlio klausimą. „Sodros“ biudžete yra pinigų. Dar yra labai svarbus dalykas, kurį mes vis dėlto turėtume pažymėti, ir kolega Virginijus tikrai žino tą dalyką, jog yra galimybė sukurti tam tikrą pozityvią grandinę ekonomikoje, kai įvedi „Sodros“ lubas ir pritrauki daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Vadinas, ir pats „Sodros“ biudžetas turi daugiau galimybių surinkti pinigų, surinkti mokesčių. Man atrodo, tai irgi vis dėlto reikėtų turėti omenyje.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, nemanote, kad tokie fragmentiški jūsų pateikimai, prieš tai kolegos pridėtinės vertės, dabar jūsų lubų, yra tuščias darbas. Mokestinė sistema, manau, plataus politinio susitarimo reikalas, kadangi po šitų valdančiųjų ateis galbūt kiti valdantieji ir t. t. Nesuprantate turbūt, jeigu įvesime lubas, dalį „Sodros“ mokesčių galbūt reikėtų pridėti iš biudžeto išmokų. Toliau, turto mokesčius galbūt padidinti, bet vartojimo mokesčius sumažinti, darbo mokesčius sumažinti. Iš tikrųjų, tai visa sistema. Ir jeigu mes dėl to sutartume, būtų viskas labai gerai ir teisingai, nes, pavyzdžiui, vartojimas, iš tiesų, jis turi būti skatinamas. Ar turtingas, ar neturtingas, vis tiek apsisukę mokesčiai grįžta žmonėms per (...) ir t. t. Ar nemanote, kad vis dėlto valdantieji turėtų imtis iniciatyvos, sėsti prie stalo, susitarti ir pakeisti tą mokestinę sistemą į daugiau teisingą?

A. ARMONAITĖ (LSF). Išties, kai pristačiau projektą, kalbėjau apie tai, jog tai nėra vienintelis sprendimas. Taip, aš norėčiau, kad valdantieji siūlytų tai, bet jie to nesiūlo. Taigi manome, jog vis dar nėra vėlu. Svarstant biudžetą nėra vėlu diskutuoti ir šita tema.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, jūs sakėte, kad jūs esate įsigilinę į šią problemą, ir pasakėte, kad rezervas „Sodroje“ yra. Jūs tikrai neišsigilinusį į tą problemą, iš karto galiu pasakyti, nes net ir šitais didinimais mes vos vos išlaikome tą pačią pakeitimo normą, kurią reikia didinti dėl skurdo ir kitų dalykų, ir spaudimas bus dar didesnis. Šiaip lubų padidinimas, lubų įvedimas nėra kokia nors kontroversija, kurios reikėtų, ir gal iš principo ir reikėtų jas įvesti. Bet tikrai tai neturėtų būti kompensuojama iš socialinio draudimo biudžeto lėšų. Tai kokį jūs matytumėte rezervą? Kaip būtų galima kompensuoti šitas netektis, nes būtent tik tokiu būdu galima įvesti šitą mokestį, ir būtent taip elgiasi visi išvardyti jūsų kaimynai?

A. ARMONAITĖ (LSF). Visų pirma, aš norėčiau pasakyti, kad jeigu mes padarysime pateikimą, mes galime ieškoti tų būdų, kur efektyviausia tai padaryti. O šiaip, ačiū, kad palaikote.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, šiandien man tenka nemažai klausimų užduoti jūsų frakcijos nariams, kadangi finansiniai ir socialinio draudimo dalykai rūpi. Jūs minėjote Lenkiją kaip pavyzdį, kadangi ten yra „Sodros“ lubos. Bet ar jūs žinote, kokia būklė jų „Sodros“ analogo – ZUS'o sistemos yra skolos požiūriu, kiek skolinga ta visa sistema kreditoriams ir valstybės biudžetui ir kokia yra finansavimo sistema antrosios, arba kaupiamosios, pensijų sistemos Lenkijoje? Kas ten padaryta yra ir ar tos sąlygos yra subrendusios Lietuvoje? Aš nemanau, kad tikrai nesvarstytinas dalykas yra „Sodros“ lubų įvedimas, bet ar mes pasirengę tam, esant tokiam apkrivimui, – vis dar „Sodros“ skola, sprendimas Seime nepriimtas dėl skolos nukėlimo ir dėl antrosios pakopos finansavimo atskyrimo iš „Sodros“. Tai, nesant tokių galimybių, kalbėti apie „Sodros“ lubas paprasčiausiai yra nepagrįsta. Nejaugi jūs nesuprantate, kad mes skiriamės nuo Lenkijos reikšmingai?

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Aš puikiai suprantu, kad bet kuriuo klausimu, kai mes imame kažkios kitos šalies pavyzdį, mes turime imti visą paveikslą. Jūs esate visiškai teisus, kad Lenkijoje yra daugybė kitokių dalykų mokesstinėje politikoje. Mes nesame populistai, mes suprantame tuos dalykus. Jeigu, kaip suprantu, jūs irgi „Sodros“ lubų kryptį priimate, premjeras priitaria, aš nesuprantu, kodėl mes negalime perkelti diskusijos į komitetus?

PIRMININKĖ. Klausia P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Man atrodo, ir jums yra žinoma, kad Lietuvoje yra prasčiausiai visoje Europos Sąjungoje pagal pastangas sumažinti turtinę nelygybę. Bet kokių atveju lubų įvedimas būtų tokioje situacijoje tą turtinę nelygybę tik padidins. Nejaugi iš tikrųjų liberalų tikslas yra mus lyginti su Panama, Albanija, Mianmaru, Bahreinu, Nigerija?

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Ačiū už tokį apokaliptinį klausimą, kai jau sutemo už lango. Man atrodo, labai svarbus dalykas vis dėlto yra suprasti, kur turėtų būti akcentai, kai mes kalbame apie nelygybę. Aš labai dažnai girdžiu tokius pasakymus: žiūrėkite, tie žmonės yra turtingi, ir aiškini-mąsi, kodėl turtingi žmonės yra turtingi. Man atrodo, kai mes kalbame apie skurdą ir socialinę nelygybę, mes turime aiškintis priežastis, kodėl neturtingi žmonės yra neturtingi. Žinoma, mes sukursime prielaidas Lietuvoje sukurti daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Mes sukursime prielaidas Lietuvoje padidėti atlyginimams. Tai yra gerai, jūs tikriausiai su tuo sutinkate?

Nemanau, kad vis dėlto mums reikėtų elgtis taip, kad nesukurkime tų prielaidų gerai apmokamoms darbo vietoms, būkime visi lygūs, būkime visi vienodai skurdūs. Man tokia vizija Lietuvai netinka. Aš noriu, kad Lietuva būtų ambicingesnė, kad ji labiau žiūrėtų į priekį, kad ji planuotų savo investicinę aplinką, savo mokestinę politiką, pagaliau savo socialinio draudimo politiką, kad pagaliau mes žinotume, kad sprendimų priėmėjai ne tik gesina kažkokius gaisrus ar krizes, bet galvoja ir kelerius metus į priekį. Tai kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Nežinau, kada pateikiamas toks įstatymas ir kada minėjo, kad mūsų šalyje viena didžiausių turtinė diferenciacija ir skurstančiųjų daugiausiai, ateina į galvą mintis jums, liberalams, ir ne tik jums, jau per kelerius metus įperšate ir kitiems, kad turtuolius atleistume nuo mokesčio, tada mes geriau gyvensime. Bet yra ne tik „Sodros“ mokestis, yra sveikatos draudimo mokestis, yra gyventojų pajamų mokestis, yra taip pat PVM mokestis. O gal atleiskime apskritai turtuolius nuo mokesčių, tegul tik vargšai išlaiko visą valstybę? Kaip jūs mąstote? Tada tikrai mes būsime atsakingi. Nejaugi turtingas žmogus negali susimokėti mokesčių?! Iš kur tas godumas, gobšumas begalinis?!

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Ačiū. Visų pirma reikėtų pasakyti, kaip vis dėlto turtingi žmonės tuos pinigus užsidirba Lietuvoje. Nežinau, Petrai, ar žinote, bet paprastai jie išsimoka sau dividendus ir gyvena iš dividendų. „Sodros“ lubos yra aktualios samdomiems darbuotojams, samdomiems profesionalams, kurie nori kilti karjeros laiptais. Nėra kalbama apie didelių įmonių savininkus ir panašiai. Tai yra mitas, kuris yra paskleistas, ir jūs sėkmingai toliau jį skleidžiate dar ir Seimo salėje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. (*Balsai salėje*) Bet kad laikas jau ir taip viršytas. D. Kreivys – už. Nėra. G. Steponavičius – už. Yra.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, tai, ką šioje klausimų atsakymų sesijoje aš girdėjau, aš galėčiau suskirstyti kalbėjimus į tris grupes. Viena argumentavimo grupė yra klasių kovos atspindys – kad atimti ir padalinti yra gerai, esame vargšai ir esame turtingi. Deja, XXI amžiaus pradžioje nebegaliojo šita logika, ir K. Marksas turi nustoti vartytis savo *grabe* girdėdamas tokius, atsiprašau, labai siaurokus supratimus apie tai, ką duoda gerai apmokamos darbo vietos ir kas yra kvalifikuota darbo jėga, ir ką tai šaliai gali kaip pridėtinę vertę sukurti.

Antras aspektas, kurį aš čia girdžiu, – įsivaizdavimą tik iš šiandienos biudžeto situacijos vertinimo, kokios skylės atsidadys ir t. t., bet atleiskite, tai yra nieko daugiau nei kalkuliatoriaus logikos atspindys, nes ekonomika yra kur kas gyvesnis organizmas. Jei tu sudarai galimybes dirbti ir užsidirbti, jeigu tu pritrauki aukštą IQ ir kitas savybes turinčius žmones, iš to laimi taip pat ir mažiau pasiturintys, ir visa mūsų visuomenė.

Ir trečias dalykas, kurį apskritai aš norėčiau pasiūlyti, – įvertinkime regiono kontekstą. Kodėl jūs ignoruojate situaciją kitų šalių, kurios mus supa, ir nesuprantate, kad mes turime spėti su sprendimais ir būti geresni negu kitos šalys. Visa tai įvertinus, aš kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mes jau aplenkėme visas kitas šalis, nes iš Lietuvos baigia išvažiuoti visi. Čia yra viena iš pasekmių tokio mąstymo, kad rinka viską sutvarkys. Šiuo atveju būti ambicingiems aš suprantu galvoti ir apie žmones, kurie gyvena čia, Lietuvoje. Jeigu mes turime mažiausią pensiją, tai kaip tai viskas... šitame kontekste reikia žiūrėti. Aš nemanau, kad pavyzdžiai kitų šalių – viskas puiku. Bet ta pati Lenkija – progresiniai mokesčiai, viršijantys keletą dešimčių tūkstančių, yra 40 %, kai mes apie tai pradėdami kalbėti, tada prisimename vieną pusę. Aš manau, reikia, kad mes kompleksiskai žiūrėtume į visumą.

Visi šitie siūlymai ir visos šitos... neteikiant šaltinių guls ant dabartinių ir būsimųjų pensininkų pečių. Patys verkšlename, kad turime labai mažas pensijas, bet mes patys tokiais sprendimais ir darome. Niekuo mes nepadengiame. 150 mln., pervedamų į antrąją pensijų pakopą, tai yra pensininkų sąskaita. Lubų įvedimas – pensininkų sąskaita, nes visi kiti draudimai yra nuostolingi. Aišku, tarifo niekas nedidins, nes tarifas ir taip per didelis. Tai susitarkime, kaip turtingesni Lietuvos žmonės prisidės prie Lietuvos gerovės kilimo. Dabar jie, pasakote labai paprastai, gauna tantjemas, dividendus ir jiems nusišvilpt. Jie išvis gauna 72 eurus per mėnesį, nuo jų sumoka minimalias įmokas ir mokesčius ir džiaugiasi gyvenimu. Bet aš manau, kad mes ne tokią Lietuvą kuriame, todėl tikrai negalėčiau pritarti. Bus kompleksinis požiūris, tada ir pritarsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 15, prieš – 33, susilaikė 17. Po pateikimo nepritarta.

Kas už tai, kad būtų tobulinamas įstatymo projektas, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 62: už – 26, prieš – 36. Atmestas.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, man teko pažinti Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirmininką K. Bobelį. Jis taip pat buvo Seimo narys. Kai šitas klausimas kildavo, jis tiesiog už galvos susiimdavo. Jis sakė: aš Amerikoje uždirbau daug, bet daug ir atidaviau Amerikai. Jis džiaugėsi, kad daug gali atiduoti valstybei. Jam, sakė, pakako apščiai. Jis visada propagavo progresinius mokesčius, buvo už socialinį teisingumą. Ką jūs darote! Iš kur tokių žmonių atsiranda su tokiu godumu, gobšumu? 10 tūkst. eurų uždirbdamas per mėnesį vargšas negali „Sodros“ mokesčio susimokėti. Kam gali tilpti į galvą? Išsikite į gatvę ir pasakykite žmonėms. Iš kur tas godumas? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Replika po balsavimo. Iš tiesų aš labai tikiuosi, aš žinau, kad šis klausimas grįš į darbotvarkę, ir grįš turbūt tinkamesniu laiku – greičiausiai metų viduryje su alternatyva, nes vis dėlto tie 34 mln. kažkaip turi grįžti į biudžetą su skaičiavimu, kiek tos darbo vietos gali sukurti aplink save darbo vietų, kokios „Sodros“ lubos bus efektyviausios, ir su visu paketu, gerinančiu investicinę aplinką šalyje. Tuomet aš kviečiu ir opoziciją taip pat ginti šiuos siūlymus ir gerinti kartu surėmus pečius investicinę aplinką šalyje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Replika – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Ką tik buvo pasakyta, jog Vyriausybė ir valdantieji atneš panašų projektą, truputėlį kitokį, už kelių mėnesių. Labai gaila, kad ambicijos neleido svarstant biudžetą vis dėlto svarstyti.

O P. Gražuliui noriu pasakyti. Jis daug kalbėjo apie godumą. Bet ar ne jūs, Petrai, Latvijoje esate įsigijęs automobilį, kad mažesnius mokesčius ten mokėtumėte? (*Plojimai*) (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Petras.

P. GRAŽULIS (TTF). Paminėtas vardas. Gerbiamoji jaunoji liberale, nebuvau įsigijęs. Trumpai buvau išsinuomojęs, bet visi mokesčiai buvo mokami čia, nes įmonė buvo įregistruota Lietuvoje. (*Balsai salėje*)

17.14 val.

Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dabar kompleksinis klausimas, bet pirmiausia turėsime išklausyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir dėl Valstybės skolos įstatymo 2, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto irgi atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, nes Teisės departamentas tiek dėl Civilinio kodekso, tiek dėl Valstybės skolos įstatymo mums rašo, kad jie gali prieštarauti Konstitucijai. Aš nematau nei J. Sabatausko, nei pavaduotojo S. Šedbaro, gal R. Šalaševičiūtė galėtų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą perskaityti? Dabar dėl Civilinio kodekso.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Dėl Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto atitikties Konstitucijai. Projektas buvo apsvarstytas 2017 m. birželio 21 d. Komiteto sprendimas: vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 67 straipsnio 3 punktu, apsvarstęs Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. birželio 14 d. išvadą ir atsižvelgęs į komitete išdėstytus argumentus, komitetas preliminariai įvertino, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomas teisinis reguliavimas prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintiems konstituciniams teisinės valstybės ir asmenų lygiateisiškumo principams.

Balsavimo rezultatai: 4 – už, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Abidvi?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Prašau?

PIRMININKĖ. Abidvi išvadas perskaitėte?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Ir antrą reikia?

PIRMININKĖ. Ir antrą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Jūs sakėte, tikrai dėl Civilinio kodekso.

Taip pat preliminarus įvertinimas, ar Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Apsvarstyta taip pat 2017 m. birželio 21 d. (...) sprendimas, kad įvardinto įstatymo straipsnių pakeitimo projekte siūlomas teisinis reguliavimas prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintiems konstituciniams teisinės valstybės ir asmenų lygiateisiškumo principams.

Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar, gerbiami kolegos, mes turime apsispręsti, nes nėra norinčių kalbėti dėl motyvų dėl komiteto išvados dėl Civilinio kodekso 3.204 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto atitikties Konstitucijai.

Dabar turime balsuoti. Kas pritariate Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 63: už – 58, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi mes pritarėme komiteto išvadai, kad projektas prieštarauja Konstitucijai.

Lygiai tą pačią situaciją mes turime išspręsti ir dėl Valstybės skolos įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Balsuojame, nes nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Kas pritariate komiteto išvadai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 57, prieš nėra, susilaikė 4. Taigi pritaria komiteto išvadai dėl Valstybės skolos įstatymo 2, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, jog jis prieštarauja Konstitucijai.

Iš to seka, kad 2-9c ir 2-9d klausimai negali būti pateikti, nes, kaip jau mes patys patvirtinome, prieštarauja Konstitucijai.

Čia dabar yra dar vienas parašytas kaip ir lydymasis – Vaikų išlaikymo fondo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis kaip ir neprieštarauja Konstitucijai, bet jis yra vienas iš viso paketo. Todėl noriu atsiklausti teikėjo R. Žemaitaičio, kaip čia dabar daryti?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aišku, aš tikrai norėčiau jį pristatyti. Aš tiesiog, kolegos, noriu informuoti ir pasakyti, ką mes ką tik padarėme. Aš dėlto nesiraišiau nei prieš, nei už, nes, mano galva, Teisės ir teisėtvarkos komitetas pasielgė šiek tiek ne konstituciškai, o priešingai – antikonstituciškai. Jeigu mes kalbame apie tuos tėvus – vyrus ar moteris, kurie šiandien atsisako išlaikyti savo vaikus, ir valstybės iš Vaikų garantinio fondo skola auga, šiandien jau siekia 124 mln., tai mes dar labiau didiname. Tai dėl to ir buvo mano siūlymas. Kaimyninėse valstybėse: ir Latvijoje, ir Estijoje ir Vokietijoje, ir Austrijoje, ir Anglijoje, mes turime ir kitų pavyzdžių, kad net ir pasus atima, tai klausimas yra koks – ką mes šituo atveju padarome?

Ir kodėl aš bandau pasakyti, Teisės ir teisėtvarkos komitetas kokią kvailystę, jeigu galėčiau pasakyti, padarė. Kaip teisininkui taip nereikėtų sakyti, bet jeigu žmogus vairavo išgėręs arba pažeidė Kelių eismo taisykles, jis neatgauna teisių, kol nesusimoka baudų, taip? Šiandien jis yra skolingas valstybei – Garantiniam fondui, mes visi, mokesčių mokėtojai, išlaikome jo vaikus, o mes jo nenorime pripažinti valstybės skolininku. Aš tikrai norėčiau pristatyti dabar šitą savo fondą, kad mes pripažintume, kad tai yra valstybės skola. Kol komitetai nagrinės, gal gims pasiūlymas, analogija Administracinių nusižengimų kodekso... su vairuotojais, ir kad pritaikytume šičia. Na, mes negalime, nes tai yra didelė valstybės skola.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas kolega, aš noriu priminti, kad mes jau priėmėme įstatymą, pagal kurį Vaikų išlaikymo fondas, jo visas administravimas ir skolų išieškojimas perduodamas „Sodrai“. Niekas geriau skolų neišieško kaip „Sodra“.

Vaikų išlaikymo fondas net neturėjo žmonių, kurie tuo užsiėmė. Bent jau Seimo nariai dažniausia gauna, kad „Sodra“ persistengia išskaičiuodama. Tai jeigu šitie piliečiai bus čia, Lietuvoje, tikrai „Sodra“ suras juos ir paprasčiausia skolas susigrąžins. Reikėtų palaukti bent metus ir tada lįsti prie kitų įstatymų, jeigu reikėtų. Aš manau, kad to užtenka iš pradžių.

PIRMININKĖ. Ačiū už paaiškinimą, tačiau aš turiu laikytis Statuto. Yra įregistruotas įstatymo projektas, aš apie turinį nekalbu, tiktai paklausiau vieno, ar jis gali būti pateiktas vienas, nes prieš tai mes sakėme, kad, deja, negali, tačiau dabar buvo išaiškinta, kad gali.

17.22 val.

Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-819 (pateikimas)

Kviečiu R. Žemaitaitį pateikti Vaikų išlaikymo fondo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, o mes jau apsispręsimė, ar pritariame, ar ne.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega Algirdai, Vaikų garantinį fondą man tenka konsultuoti jau penkerius metus. Mes dėl išieškojimo... (*Balsai salėje*) Tai aš jums galiu pasakyti, Algi, siūlyčiau pasidomėti kaip Socialinių reikalų ir darbo komitetui, kad per dvi kadencijas, kiek mes esame Seime ir kiek pats esi komiteto pirmininkas, nieko ir nepadarėte,

kad ta situacija keistųsi. Garantinis fondas viso labo išieško vos 4 % pinigų, nes iš tų vyrų (didžiąją dalį – 86 % sudaro vyrai)... jie absoliučiai jokios pareigos neturi išlaikyti, o viešąsias paslaugas jie gauna, nes tai nepripažįstama valstybės skola. Kažkodėl jūs nekeliate klausimo, kai žmogus vairuoja išgėręs arba viršija greitį, atima jo teisės, kol jis nesumoka baudos, tol jis jų neatgauna. Šičia sėkmingai po pasaulį dalinasi savo gėriu, gimsta vaikai, reikia valstybei juos išlaikyti, atsakomybės niekas neprisiima, todėl nuo to, kad mes perduosime „Sodrai“, niekas nepasikeis. Šitas mano projektas ir yra, kad pripažintume būtent valstybės skolininku, tai ir yra esminis dalykas, nes jie iki pat dabar nėra pripažįstami valstybės skolininkais. Todėl, kolegos, prašau pritarti, o per tuos du tris mėnesius tiek Socialinių reikalų ir darbo komitetas, tiek Teisės ir teisėtvarkos komitetas sugalvos mechanizmą, kaip pritaikyti analogiją su žmonėmis, kurie padaro ir gauna administracinių nusižengimų baudas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, nereikia taip jautriai priimti kritikos arba pasiūlymų. Paprasčiausia du įstatymus mes atmetėme, mes dabar kalbame apie jūsų siūlymą suteikti fondo administratoriui teisę kreiptis į teismą.

Aš noriu priminti, kad „Sodra“, kaip juridinis asmuo, pats gali numatyti inkaso, niekur nereikia kreiptis. Tai ką jūs siūlote? Fondo nelieka, jis naikinamas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Kam bus taikomas jūsų siūlymas?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Žiūrėkite, dabar, kai fondo pareigas ir teises perims „Sodra“, automatiškai perims ir šito straipsnio nuostatas, per tuos du mėnesius mes...

A. SYSAS (LSDPF). Mes kalbame apie Vaikų išlaikymo fondo įstatymą, tuos įstatymus mes jau atmetėme, mes apie juos nekalbame.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ne šičia, čia, kai pripažįsti skolą. Tai aš dar kartą sakau, komitetas galėtų per du mėnesius tuose įstatymuose, kur kažkodėl Teisės ir teisėtvarkos komitetas už Administracinių nusižengimų kodeksą nepripažįsta antikonstituciniu, o šičia pripažįsta. Tai apie ką mes tada kalbame? Tai tada, vadinasi, visi yra antikonstituciniai, o tokiu atveju šiandieną tiems, kurie vairuoja išgėrę, atimamos teisės, tai jie galėtų teises atgauti ir gauti viešas paslaugas, tam ir yra siūloma pripažinti valstybės skola. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš nesu prieš, kad reikėtų įvesti tokias nuostatas. Mane ir anksčiau stebino Teisės departamento požiūris, kad čia yra kažkoks Konstitucijos pažeidimas. Kai yra draudimas dirbti valstybės tarnautoju tiems, kurie yra skolingi būtent šitam fondui, tai irgi buvo nesuprantama logika, bet mes to atsisakėme anuomet.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Taip, taip, taip.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Bet klausimas, to ir kolega A. Sysas klausė, yra susijęs su tam tikru administravimu, ar reikėtų būtent dabar tokius dalykus daryti. Iš tikrųjų tas fondas buvo administruojamas labai prastai. Jeigu galite įsivaizduoti, ką reiškia prastai, tai visi sąrašai *excel'iu*, be jokio ryšio su kitais fondais, kiekvieną klausimą reikėjo individualiai spręsti. Ar tikrai dabar tas laikas įvesti? Ar nereikėtų pažiūrėti, ko trūks, kokių instrumentų „Sodrai“ išieškant šias lėšas?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Su kolega tikrai galiu sutikti, keista, kad tai buvo nepadaryta iki tol, tai tikrai man keista. Dėl to aš gal ir siūlau, nes dar nebuvo nuspręsta, kad naikins, nebuvo nuspręsta, kad perduos, kai (...) buvo užregistruotas, tai ta idėja ir buvo. Todėl aš ir sakau, kad gavęs šitą projektą jūsų komitetas tobulins. Galite pažiūrėti, kaip iš tikrųjų jį galima išspręsti. Dabar išvis neturime jokių įrankių, tai nors vienas toks dalinis įrankis būtų, o pagrindiniai įstatymai, aš sakau, per du tris mėnesius... Manau, Socialinių reikalų ir darbo komiteto biuro darbuotojai ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto biuro darbuotojai tikrai išspręstą tą problemą.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjas, jūs ką tik iš tribūnos pasakėte, kad penkerius metus konsultuojate Vaikų išlaikymo fondą. Gal galėtumėte patikslinti, kokiais pagrindais, ar su tartiniais, ar kitais tai darote? Kaip tai dera su Seimo nario pareigomis?

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Tai labai dera. Gerbiamas Stasy, siūlyčiau kitą penktadienį atvykti į Šilalę, kai vyks gyventojų priėmimas, kai ateis dar kartą mama, kuri negauna iš tėvo pinigų, tėvas išvykęs į Norvegiją arba Švediją, antstolis negali išieškoti, o reikia dokumentus sutvarkyti, santuoka nenutraukta, išlaikymas nėra pripažintas. Tai tada šnekiesi su Vaikų garantiniu fondu, kaip objektyviai, kaip greitai, ką reikėtų pakeisti ir kokius teisės aktus, kad procesas pajudėtų. Konsultuojamės ir su antstoliais, kaip paskatinti greičiau vykdymą, tam pakeičiame Civilinio proceso kodeksą, tam atsirado tarptautinis pripažinimas ir tarptautinis išieškojimas. Tai taip mes ir dirbame, tai yra tiesioginė Seimo nario veikla. Bėda yra ta, kad ne visi kolegos nori šitą darbą dirbti, nenori rengti gyventojų priėmimų, nenori susitikti ir spręsti jų problemų. Ir man yra (...) gėda, kada mes, Seimas, sudarėme laikinąsias tyrimų komisijas, kaip Seimo narys atlieka tiesioginį darbą, konsultuodamas kitas institucijas, nes tik Seime gimsta aiškinamasis raštas, tik Seime gimsta idėja ir tik Seime ir kitiems mes galime aiškinti vieno ar kito straipsnio reikšmę ir esmę. Ir čia buvo didžiausia gėda, kai Konstitucinis Teismas ir Seimas uždraudė Seimo nariams dirbti dėstytojais ir studentams perteikti tikrąsias čia įvykusias peripetijas dėl vieno ar kito įstatymo. O tada atsiranda interpretacijos ministerijos ir jų specialistų, ką ponas S. Jakeliūnas ar ponas R. Žemaitaitis savo komitete ar teikdamas savo pasiūlymą sugalvojo. Čia yra didžiausia mūsų, Lietuvos, parlamento bėda.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aišku, čia klausimas nesusijęs su šių metų biudžeto priėmimu ir jį būtų galima svarstyti normalia tvarka. Matysime, kaip sekasi „Sodrai“ išieškoti, nenorėčiau absoliutinti, kad viskas bus gerai. Latvija tą „Sodrai“ jau seniai... socialinio draudimo sistemos išieškojimai yra, rezultatai pagerėjo, bet anaipol nepasiekė pusės tų pinigų, kurių reikia išieškoti, tai yra 14–15 %. Galbūt tikrai tą priemonę reikės papildomai mums taikyti. Juo labiau kad mes neseniai Šeimos stiprinimo pagrindų įstatymą priėmėme, ten kaip tik numatome didinti atsakomybę šeimoje vienam už kitą, šiuo atveju tėvo ar mamos, kurie nemoka alimentų savo vaikams išlaikyti. Tai čia irgi tas turėtų omenyje. Įsipareigojimai ir atsakomybės didinimas tikrai nepakenks. O kada mes įvesime ir kokiū būdu, tai bus galima komitete pasitarti ir apsitarti, matysime pagal rezultatus.

Greičiausiai mes jį svarstysime ir priimsime jau turbūt pavasario sesijoje, kiek mačiau programoje.

PIRMININKĖ. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, su visa pagarba mano dabartiniam kaimynui, paprasčiausiai aš norėčiau, kad mes nedarytume tokių teisinių niuansų, nes tai yra lydimasis įstatymas. Dar kartą noriu pakartoti, mes jau priėmėme įstatymus, kad fondas naikinamas. Jo nelieka. Kitais metais yra pereinamasis laikotarpis pusės metų, jų visos funkcijos pereina „Sodrai“, todėl... Mes norime įpareigoti administraciją kreiptis į teismą. Ji ir šiandien tą galėjo daryti. Tik paprasčiausiai mes... Dabar noriu ne pasiteisinti, bet pasakyti, kad komitetas, kadangi mes turime ir komiteto narį A. Dumbravą, visą laiką apie tai kalbėjo. Labai gaila, kad vyriausybės neskyrė reikiamų pinigų. Skyrėm pinigų išmokoms, bet neskyrėm, kad jos būtų išieškomos iki galo, kad ten būtų teisininkų komanda, sekliai morkos, kurie ieškotų mūsų tėvėlių, kurie pasklido po platų pasaulį. Deja, situacija yra tokia, todėl mes padarėme, mano galva, labai teisingą žingsnį perduodami administravimą į „Sodros“ rankas. Bet kokį lėšų atsiradimą bet kokioje sąskaitoje „Sodra“ viską mato, bet kurio piliečio. Tai šiuo atveju aš manau, kad reikia palaukti bent pusmetį, mes pamatysime, kaip tos išmokos bus išieškomos ir kaip pagerės tas išieškojimas. Nors iš dalies sutinku su tuo, ką sakė kolega, ką padarė mūsų kaimynai latviai. Jeigu nepasiteisins „Sodros“ veiksmai, nes latviai neturi tokios sistemos, ką turime mes, tada galima kalbėti apie tai, kad valstybės paslaugų gavimo proga galima... viešųjų paslaugų teikimo proga nesuteikti paslaugos, kol skolininkas negrąžins pinigų, bet šiandien dėl šito įstatymo, su visa pagarba, atsiprašau, negaliu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 21, prieš – 3, susilaikė 41. Po pateikimo nepritarta.

Taigi mes turime apsispręsti. Kas už tai, kad įstatymas būtų tobulinamas, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 56: už – 49, prieš – 7. Gražiname iniciatoriui tobulinti.

17.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1308 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-10a, 2-10b, 2-10c klausimai. Pirmiausia kviečiu V. Čmilytę-Nielsen pateikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektą. Bet ir kalbėkite tik apie Seimo nutarimą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Teikiu nutarimą dėl rudens sesijos darbų programos papildymo dviem punktais, įstatymų projektais Nr. XIIP-1277 ir Nr. XIIP-1278.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 23, prieš – 12, susilaikė 26. Po pateikimo nepritarta. Gerbiamieji kolegos, vėl mes turime apsispręsti balsuodami, ar tobuliname, ar atmetame. Kas už tai, kad būtų tobulinama? (*Šurmulyš salėje*) Palaukite, netrukdykite, mes dabar kalbame apie Seimo nutarimą. Mes arba jį tobuliname, arba atmetame. (*Balsai salėje*) Viskas. Po to, jeigu mes atmetame šitą Seimo nutarimą galutinai, nes po pateikimo mes nieko nepadarėme. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Balsuojame, ar tą Seimo... Balsavote, gerai. (*Balsai salėje*)

Balsavo 55: už – 21, prieš – 34. Gražiname tobulinti, nes atmesti reikia 36. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo. Prašau, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū už teisę replikuoti po balsavimo. Gerbiamieji valdantieji, tarp kurių nėra vieno blogo žmogaus nematau. Gal susitarkime dėl žaidimo taisyklių. Jeigu jūs opozicijai opozicinės darbotvarkės metu net neleidžiate pradėti pristatymo procedūros, tai gal niekada daugiau iš mūsų neprašykite bent vieno balselio už kokį nors jūsų projektą. Gerai, mes sėdime čia, jūs mums draudžiate net įrašyti į sesijos darbų programą, mūsų manymu, reikšmingus projektus, jūs neleidžiate net įrašyti į sesijos darbų programą. (Tu eik prie valdančiųjų, Petrai, kalbėk.) Susitarkime, tada bus sąžiningas žaidimas. Jūs mums net neleidžiate, poniai V. Čmilytei-Nielsen atsižvelgti į tribūną ir išdėstyti, ką jinai mano. Gerai ar blogai mano – kiekvieno jūsų teisė. Bet jūs net nenorite išklaudyti. Tai taip ir susitarkime. Mūsų balsų jūs negalite tikėtis.

PIRMININKĖ. Iš eilės. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Matau, kad įtakingas valdančiųjų atstovas atsistojo prie mikrofono, aš siūlyčiau atkurti demokratinį procesą ir ponui P. Urbšiu siūlyčiau prašyti balsuoti iš naujo dėl to nutarimo. Nors turinys, kurį ruošiasi pateikti kolegė, man irgi absoliučiai nepriimtinas, bet jeigu tuo pagrindu mes net neleisime opozicinei frakcijai, kuri atstovauja kažkokiai, na, nepriimtinais ideologijai, net pasakyti, tai yra blogai. Manau, kad čia negeras precedentas, tą esame ir mes patyrę kaip opozicinė frakcija. Vis dėlto gaila, kad buvo toks balsavimas net neleidžiant pateikti.

PIRMININKĖ. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikrųjų esant šitai daugumai nėra tokios tradicijos žiūrėti, ne ką siūlo, o kas siūlo. Kai teko matyti praeitas kadencijas, aš supratau praeitoje kadencijoje, kai buvo ignoruojama opozicija, jie vadovavosi ta patirtimi, kai konservatoriai buvo valdančiojoje daugumoje. Bet, sakykime, šitas balsavimas išreiškia daugiau principinę nuostatą dėl to, kad aiškiai parodo, kad dėl to įstatymo projekto, na, gali turėti dauguma dėl vieno įstatymo projekto opozicinėje darbotvarkėje tokią kategorišką nuomonę, kad geriau negaiškime laiko. Bet asmeniškai aš prašau vieno dalyko, tiek liberalų, na, gali šitą projektą dėl embrionų pateikti ne moteris, kuri laukiasi vaiko. (*Balsai salėje: „Kuo čia...“*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos...

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamoji pirmininke, atsiprašau, galima?

PIRMININKĖ. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Čia ką tik nuskambėjo siaubingas įžaidimas. Aš nežinau, ar tai yra seksizmas, tai yra kažkas tikrai daug blogiau. Nelabai suprantu, kodėl nėščias žmogus negali pristatyti įstatymo projekto bet kokių klausimų. Tai yra baisu, ką mes ką tik išgirdome.

Dabar antras dalykas. Man atrodo ir man iki šiol atrodo, kad vis dėlto Lietuva yra demokratinė valstybė ir šitas parlamentas yra išrinktas demokratiškai. Mūsų parlamento taisyklės kalba apie tai, kad opozicinės frakcijos turi turėti galimybę pateikti savo projektus ir savo matymą. Aš suprantu, kad gal kam nors giliai širdyje norėtusi, kad būtų viena mintis, viena idėja ir viena tvarka. Bet, deja, taip nėra, ir vis tiek žinote, – mes teiksime tuos projektus, mes surinksime parąšus. Beje, aš nesu tikra, ar jūs, gerbiamieji valdantieji, vis dar turite daugumą, susiskaičiuokite, nes kai ateis ta diena, kai prašysite mūsų balsų, mes labai gerai pagalvosime, ar duoti jų jums.

PIRMININKĖ. V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš tiesiog replikuodama noriu pasakyti pirmiausia dėl projekto esmės, tai yra ne dogmomis, o medicina paremtas projektas, ir jūs tai puikiai žinote. Ir jis tikrai yra derintas ir suderintas tiek su pacientų organizacijomis, tiek ir su medikais, todėl tai, kad jūs net neleidžiate pateikti jį, tikrai tai stebi pakankamai daug žmonių ir ekspertų.

Dabar dėl to, kad besilaukiančios mamos negali kažko teikti, tai galbūt teikite irgi savo pasiūlymus ir apribokite tam tikras moteris ar kažkokio amžiaus sulaukusius žmones nuo darbo čia, nes tai, mano galva, neišlaiko jokios kritikos. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Aš tikrai ne prieš besilaukiančias moteris, bet aš nesuprantu gerbiamosios Aušrinės, kas yra besilaukiantis žmogus? (*Balsas salėje: „Laukiantis, kol protas ateis į galvą.“*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, galvojame, ką kalbame, iš tikrųjų, man atrodo, mes čia jau labai įsileidome į tokius dalykus. Vėlus vakaras, matyt, tikrai yra nuovargis. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš tikrai noriu atsiprašyti, jeigu mane neteisingai suprato. Tikrai nėščiai moteriai yra pagarba, nes ji savyje nešioja brangiausią turtą – gyvybę. Bet jeigu yra įstatymo projektas, susijęs su gyvybe, aš manau, kad tas embrionas, kuris turi gyvybės teisę, moteris, kuri laukiasi vaiko, ir tas embrionas, kuris būtent yra nevaisingų šeimų, jis irgi turi teisę į gyvenimą. Aš tai turėjau omeny. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų, Povilai, reikia susilaikyti nuo tokių pasisakymų ir vertinimų, nes iš tikrųjų visi salėje yra Seimo nariai ir jie gali pateikti įstatymų projektus. Bet taip pat A. Armonaitėi reikėtų susilaikyti nuo tokių nuolatinių gąsdinimų balsų davimo ar nedavimo, nes jūsų pasisakymas taip pat neatrodo korektiškai, mano požiūriu. Noriu taip pat pasakyti, kad vis dėlto Seimo nario mandatas laisvas, ir visi mes balsavome laisvai. Mes pasisakėme, pavyzdžiui, irgi balsavau, kad... nebalsavau paskui... už atmetimą, nes, mano manymu, yra priimtas kitas įstatymas, leidžiantis palaidoti embrionus, tai jų nereikia amžinai šaldyti. Ir, mano požiūriu, tai yra pakankama, ir aš nematau, kodėl šiandien turėjo būti... Aš dabar pasakysiu mūsų frakcijos vardu, todėl negalima kaltinti, kad valdantieji susimovė ir balsuodami nedavė pasireikšti demokratiniame parlamente opozicinėms partijoms. Čia buvo išreikšta kiekvieno Seimo nario valia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, aš tikrai turiu teisę nutraukti šitas diskusijas, nes yra 17 val. 45 min., klausimų dar yra daug.

E. GENTVILAS (LSF). Mes norime padaryti politinį pareiškimą, mūsų frakcija.

PIRMININKĖ. Tada pabaigoje.

E. GENTVILAS (LSF). Ne, dabar. Mes išiname iš salės, kadangi yra nustatoma, kad nėščios moterys negali kai kurių dalykų daryti. Nuo kelinto mėnesio negali? Nuo antros nėštumo savaitės nebegali? Gerbiamasis Povilai, jūs praėjusioje kadencijoje įkūrėte parlamentinę grupę už ištikimybę priesaikai. Šiandien jūs suskirstėte Seimo narius į nėščias moteris ir kitus Seimo narius. Mūsų frakcija atsisako šiandien teikti bet kokią kitą projektą. Mes išiname.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamoji pirmininke, kadangi davėte kalbėti ir ne vieną kartą, aš noriu pasakyti. Taip, Seimo nariai mato, koks teikiamas įstatymas ir net įtraukiamas į darbotvarkę, ir apsisprendžia laisvai. Mes nesutinkame su tokia pozicija, su embrionų naikinimo pozicija. Yra priimtas įstatymas, ir aš iš tikrųjų noriu pritarti P. Urbšui – moteris, kuri savyje nešioja gyvybę, vis dėlto turėtų atsakingiau...

PIRMININKĖ. Petrai, gal baikite.

P. GRAŽULIS (*TTF*). ...tokius įstatymus registruoti.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys. Viskas, paskutinis, nekalbėsite.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš labai prašyčiau būti atsargiems vertinant. Negalima taip kalbėti. Povilai, tu pripažinai savo klaidą, visiškai nebūtina antrinti P. Gražuliui tuo klausimu, tai tik suprimityvina tokią svarbią diskusiją. Argumentai yra labai svarūs prieš šitą įstatymo projektą – ir moksliniai, ir kiti. Bet tai yra mūsų argumentų klausimas, o ne personifikacijos klausimas. Siūlau sekti mūsų vadinamųjų konservatorių laikų tradiciją. Aš priminsiu, Povilas gal nežino, mes kantriai laukėme vieną posėdį, lygiai 22 val. 15 min., be pertraukos, kol mūsų opozicija kalbės tą patį per tą patį, kad krizės nėra ir nieko nereikia daryti. Tai buvo 22 valandos, nenutraukėme jokių diskusijų, kantriai klausėme, kol opozicija tai darė. Siūlau sekti šita tradicija.

PIRMININKĖ. L. Kasčiūnas. Paskutinis, viskas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Mielieji, kreipiuosi į valstiečius. Žinote, jūs priverėtė dar konservatorių talibaną ginti liberalus, žinote, tai yra istorinis sprendimas. Manau, kad šitas sprendimas – neįtraukti į darbotvarkę, yra tikrai kvailystė. Jau išsakėte argumentus, būtumėte išsakę per svarstymą ir būtumėte tai padarę, ką mes dabar per šoninį mikrofoną. Nedarome tokių dalykų, įtraukiame, apsvarstome, atmetame ir viskas. O dabar išeina žmonės, kam šito reikėjo?

PIRMININKĖ. Aš tai žiūriu į gerbiamąją R. Baškienę, pirmąją pavaduoją. Man atrodo, mūsų uždavinys, kaip valdybos žmonių, Statutą taisyti taip, kad nebūtų šitų amžinų įtraukimų, neįtraukimų, nes jau ne pirmą kartą taip įvyksta. O dabar, man atrodo, dar kartą sakau, kad jau su temo ir dirbame toliau, jeigu norime pabaigti darbotvarkę.

17.47 val.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1093(2) (pateikimas)

Kviečiu R. Žemaitaitį pateikti Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Atsiprašau, A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, noriu pristatyti savo, R. Žemaitaičio, D. Kaminsko ir V. Ačienės Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1093.

Šiuo metu galiojantis mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymas įpareigoja taikyti gaivinimo veiksmus, aš noriu atkreipti dėmesį, kad gaivinimo veiksmus (tai yra išorinį širdies masažą ir įpūtimus, bet ne į gydymą), neatsižvelgiant į ligos priežastis, eigą ar prognozuojamą baigtį. Tai gi, neatsižvelgiama, ar ligonis guli slaugos ligoinėje, ar infekcinėje ligoinėje, ar kitur.

Gaivinti privaloma visus pacientus, nebent yra neabejotini mirties požymiai, t. y. lavondėmės, kūno atšalimas. Antra, kyla grėsmė gaivinamčiam. Trečia, pacientas įstatymų tvarka yra pareiškęs nesutikimą, jog būtų gaivinamas nepriklausomai nuo būklės. Taigi, šiuo metu egzistuojanti paciento teisė pareikšti nesutikimą būti gaivinamam yra dviprasmiška ir nefunkcionala. Pirmiausia ši nuostata galimai sudaro prielaidas pasyviai eutanazijai, nes nėra aišku, ar tokiais atvejais būtų panaudoti visi etiopatogeniniai ligos gydymo būdai.

Antra. Praktikoje per 20 metų nesutikimas būti gaivinamam nė karto nebuvo užregistruotas. Tačiau šiuo metu nėra užtikrinta abipusė iniciatyvos teisė, t. y. leidžiama nepradėti, nutraukti paciento gaivinimą tik paties paciento prašymu, pritarus gydytojų konsiliumui. Kaip minėta, šia teise nė karto nebuvo pasinaudota. Tačiau nėra galimybės nepradėti ar nutraukti beviltišką pa-

ciento gaivinimą gydytojų konsiliumo sprendimu, žinoma, jeigu tam pritarė pacientas arba jo atstovas pagal įstatymą.

Tokia koncepcija sudaro prielaidas medikams balansuoti tarp medicinos etikos ir įstatymo. Beviltiškas gaivinimas. Dar kartą atkreipiu jūsų dėmesį, kad kalbama tik apie išorinį širdies masažą ir oro įpūtimus, o ne apie gydymą, kuomet etiopatogeniniai ligos gydymo būdai neegzistuoja ar būna išnaudoti, o taikomi gaivinimo veiksmai neatitinka ligonio būklės arba yra pačiam ligoniui nepakeliami, be prasmės pratęsia agoniją, sukelia kančią. Ši problema yra aktuali ypač gyvenimo pabaigoje ir aiškiai suprantama tiems, kas patyrė artimoje aplinkoje, ar medikams, kurie dirba su kritinėmis ligomis sergančiais ir geriatriniais pacientais. Įstatymo projektu siūloma užtikrinti abipusę iniciatyvą, tai yra kad būtų leidžiama nepradėti, nutraukti beviltišką paciento gaivinimą tiek paciento prašymu, kaip dabar yra įstatyme pritarus gydytojų konsiliumui, tiek gydytojų konsiliumo sprendimu pritarus pacientui arba jo atstovui pagal įstatymą. Jeigu pats pacientas dėl savo būklės negali priimti sprendimo, gydytojų konsiliume turėtų dalyvauti bent vienas gydytojas anesteziologas reanimatologas. Taip pat būtų užtikrintas kelias sudaryti prielaidas pasyviai eutanazijai, pacientui įstatymų nustatyta tvarka pareikšti nesutikimą būti gaivinamam. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Labai ačiū. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti dėl gaivinimo veiksnių. Ar tai bus atliekama tik gydymo įstaigose išimtinai, ar bus ir namuose taikoma, pavyzdžiui, teikiant greitosios pagalbos paslaugas?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Jeigu jūs atkreipėte dėmesį, tai turi dalyvauti bent vienas reanimatologas anesteziologas, ir tai suponuoja į tai, kad būtina turi būti stacionaro sąlygos tam, kad būtų galima žinoti paciento būklę išsamiai, tai yra ligos anamnezę, gydymo eigą, prognozę, galimybes ir kitus dalykus.

PIRMININKĖ. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, vis tiek pagal jūsų teikiamą įstatymo projektą atsiranda galimybė – konsiliumas ir įgaliotas asmuo priimti sprendimą negaivinti, kada nedalyvauja pats pacientas. Tai tokia galimybė, jeigu būtų priimtas tas įstatymas, atsiranda, ir aš manau, kad vienaip ar kitaip būtų įteisinta pasyvi eutanazija. Kaip jums atrodo? Ir jeigu būtų pritarta po pateikimo, aš manyčiau, kad šį įstatymo projektą turėtų apsvarstyti ir Žmogaus teisių komitetas, ir mūsų, galbūt ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ta prasme, kad šis svarstymas turėtų būti keliuose... (*Balsai salėje*) Žmogaus teisių, aš sakiau, kad turėtų svarstyti keli komitetai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Jeigu jūs atkreipėte dėmesį, tai dabar pacientas gali pareikšti sutikimą, nesvarbu, kokia jis liga serga ir kokia yra jo būklė. Pavyzdžiui, jeigu jis susirgo infarktu, jis gali parašyti pareiškimą, kad jeigu aš susirgsiu infarktu, manęs prašau negaivinti. Ši būklė, kaip jūs žinote, yra dažniausiai pagydoma. Todėl tai suponuoja eutanaziją. Dabar bus užtikrinta abipusė galimybė, iniciatyvos galimybė, tai yra tiek pacientas gydytojų konsiliumo pritarimu, tiek pats konsiliumas. Bet, kaip minėjau, su paciento arba jo atstovu, jeigu jis pats negali spręsti, pritarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. A. Matulas – už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš, kolegos, pritariu, reikia nagrinėti, bet dar kartą sakau, kad būtų gerai, kad panagrinėtų keli komitetai.

PIRMININKĖ. Tai kokį dar siūlote komitetą?

A. MATULAS (TS-LKDF). Žmogaus teisių ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. Prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro kai kam gali atrodyti, kad tai nėra žingsnis link eutanazijos. Bet aš tikrai abejoju, nes mes įvedame visiškai naują „beviltiško gaivinimo“ sąvoką. Ir mes pripažįstame tai, kad jau galima pagal tam tikras procedūras nuspręsti, ar žmogui toliau būti gyvam, ar ne. Mano nuogaštavimas yra tas, kad mes atidarome Pandoros skrynią, kur gali atsirasti jau ir „beviltiško gydymo“ sąvoka.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate pateiktam projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 51: už – 37, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, papildomi – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Numatomas svarstymas – pavasario sesijoje.

Trumpa replika po balsavimo. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš tai trumpą repliką Povilui. Povilai, prieš kalbėdamas paskaitykite, ką jūs čia kalbate ir kokius vėjus kalbate. Tai būtent priešingas projektas tam, ką jūs čia šnekėjote. Aš tikiuosi, kad kolegos Asta, Raimundas, Darius įtikins ir daugiau tokių vėjų nekalbėsime.

PIRMININKĖ. Rimantai, labai reikia jau jums pasisakyti? Gerai, ačiū.

17.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1320 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-13a, 2-13b klausimai – projektas Nr. XIIP-1320, vėl Seimo nutarimas dėl darbų programos papildymo. R. Žemaitaitis. Jeigu papildysime, tada jau pristatysite ir patį projektą.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, čia dėl žemės ūkio paskirties išsigijimo, tai yra kad būtų įtraukta į rudens–žiemos darbų programą, kad turėčiau galimybę pristatyti dėl nuomojamos valstybinės žemės išsigijimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausiančių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti? Pritarta. Svarstymas. Vienas – už, vienas – prieš. Nėra.

Priėmimas. Balsuojame. Seimo nutarimas dėl rudens sesijos programos papildymo įtraukiant projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 54: už – 52, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIP-1320) priimtas. (*Gongas*)

17.58 val.

Žemės ūkio paskirties žemės išsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1136 (pateikimas)

Dabar R. Žemaitaitis turi teisę pateikti Žemės ūkio paskirties žemės išsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1136.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Su Jurgiu prieš tai šnekėjau. Jurgi, čia nėra tas, kad yra saugiklis. Čia yra žemės ūkio išsigijimo, kada didžioji dalis žmonių, tai yra ūkininkai arba vadinamieji trihektarininkai, kurie... Ne, ne, kitas. Ten saugiklių yra. Kur yra sudėti pagrindiniai saugikliai. Čia kalbama apie tai, kad žmonės, kurie turi laikiną leidimą arba nuomą iš valstybės, ir šiandien jie neturi teisės jos išsigyti, jeigu nėra parašę prašymo, kiti bando pagal išvadas, kiti besiribojančius gretimus sklypus. O aš siūlau, jeigu tas asmuo, žmogus, ūkininkas, nes dabar reikalaujame mes ūkininko pažymėjimo, bet yra tokių žmonių, kurie turi laikinus leidimus be ūkininko pažymėjimo, kad jeigu jis penkerius metus iš eilės naudojasi šituo žemės sklypu, be aukciono, tai yra būtent nedalyvaujant kitiems besiribojantiems asmenims, bet pagal rinkos nustatytą kainą galėtų išsigyti šitą žemės sklypą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Klausia E. Pupinis,

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, tikrai J. Razma neklysta, nes ir Teisės departamentas nurodė, kad iš tikrųjų kalbame apie tą patį Žemės ūkio paskirties žemės išsigijimo įstatymą, ten Nr. XIIP-1100, kurį registravo A. Stančikas. Tai iš tikrųjų tas pats įstatymas, jūs teikiate ne pasiūlymą dėl įstatymo, o dar vieną įstatymą. Manau, buvo galima tobulinti tą patį įstatymą, nes idėja faktiškai ta pati, tiktai galbūt tas tiksliau parengtas, nes Teisės departamentas prirašė jums pataisų šimtą kartų daugiau, negu jūsų įstatymas yra. Ar nemanote, kad būtų geriau atsiimti tą

įstatymą ir teikti pasiūlymą dėl A. Stančiko parengtos pataisos, kur leidžiama ir įsiterpusius įsigyti, ir tuos, kurie ribojasi? Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Iš tiesų, Edmundai, ačiū, kad pataisėte. Esate teisus, kadangi buvo pirmesnis mano registruotas ir kaip opozicija yra įtrauktas...

Gerbiama pirmininke, tada aš geriau atsiimu ir registruosiu pasiūlymą. Bus geriau, nes jau proceso jis nepasivys, o tiktai pataisą. Labai atsiprašau, kolegos.

PIRMININKĖ. Dabar, matote, procedūriškai yra problema. Atsiimti jūs negalite. Mes gal tada jau balsuojame ir atmetame? (*Balsai salėje*) Ar sutinkate bendru sutarimu atmesti? Tada ir atmetame. Dėkui.

18.01 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lenkijos Respublikoje vykdomų sėkmingų reformų“ projektas Nr. XIIIIP-1180(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar P. Gražulis. Bendru sutarimu pritarėme? (*Balsai salėje*) Taigi bendru sutarimu pritarėme. Nesinervinkime! Seimo rezoliucija „Dėl Lenkijos Respublikoje vykdomų sėkmingų reformų“. Pateikimas.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, mano šita rezoliucija irgi užregistruota iš karto po to, kai Seime buvo istorinis apsilankymas Lenkijos Seimo pirmininko, vadinamo maršalka, kuris pabrėžė svarbą Lietuvos parlamento ir Lietuvos valstybių glaudesnius santykius. Aš buvau parengęs pirmą variantą, kuris tikrai buvo kategoriškesnis – siūlyti Lietuvai, jeigu Europos Sąjunga dėl vykdomų reformų taikys kokias nors sankcijas, kad vis dėlto Lietuva toms sankcijoms nepritartų, vetuotų. Šiandien siūlau, kad tie klausimai tarp Lenkijos ir Europos Sąjungos būtų sprendžiami dialogu. Tikrai yra labai tokio bendro pobūdžio. Kalbėjau su Užsienio reikalų komiteto specialistais ir diplomatais. Tikrai tokiai rezoliucijai, kuri yra bendro pobūdžio, prašyčiau pritarti po pateikimo. O jeigu dar jūs norite redaguoti, prašau, ar Užsienio reikalų komitetui, ar Europos reikalų komitetui pateikti, bet būtų geriau, kad tas klausimas būtų priimtas ir ne taip ilgai delsimas.

Dar vienas dalykas. Aš galbūt nukrypsiu nuo šitos temos. Kaip mes atrodėme, kai aš pateikiau kitą rezoliuciją, kad mes bent simboliškai paremtume Jungtines Amerikos Valstijas, kurias nusiaubė uraganas. Klausykite, net penki Amerikos prezidentai organizavo Amerikoje labdaros akcijas. Net mūsų buvęs Prezidentas V. Adamkus parėmė iš savo lėšų. Estija parėmė. Kaip mes atrodome? Tikrai labai negražiai dėl savo ambicijų. Manau, kad tų ambicijų čia nebus, palaikysite. Čia visiškai bendro turinio rezoliucija.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos ir gerbiamas Petrai, čia nieko po pateikimo nereikia daryti. Čia iš karto eina klausimai, o paskui diskusija.

Jūsų nori paklausti A. Baura.

P. GRAŽULIS (TTF). Gal mažiau klausinėkite, vyrai, bus greičiau, eisime namo. (*Balsai salėje*)

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūs Seime esate gal vienas iš tų kokių dešimties, kurie turi didžiausią darbo patirtį, ir puikiai prisimenate, kad tokios rezoliucijos paprastai būdavo palaikomos, kai būdavo palaiminimas iš Užsienio reikalų ministerijos ir kitų, tarkim. Ar šiuo metu jūs nemanote, kad būtų tiksliau tai padaryti? Tada būtų didesnė tikimybė.

P. GRAŽULIS (TTF). Tikrai derinau su tais užsienio reikalų specialistais, ekspertais. Manau, kad mes, kiekvienas Seimo narys, turime teisę išsakyti savo poziciją. Čia jau gal trečias variantas, kadangi atsižvelgta į vieno, antro, trečio ir penkto užsienio reikalų politikos eksperto nuomonę, jau čia toks liko beveik be turinio, bet liko dar rezoliucija.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tampate jau užsienio reikalų ekspertu. (*Juokas salėje*)

P. GRAŽULIS (TTF). Su jūsų pagalba.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš net nežinau, kelinta čia rezoliucija. Žinote, kai rašoma, kad sėkmingas reformas, bet pačioje Lenkijoje tos reformos vertinamos įvairiai.

P. GRAŽULIS (TTF). Liberalai kitaip vertina.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mes galim kuriai nors daliai pritarti, kam nors nepritarti, bet šiuo atveju tai yra Lenkijos vidaus reikalai.

Mano klausimas. Jūs rašote, kad palaikote sėkmingas reformas ir svarstote jas įgyvendinti Lietuvoje. Norėčiau paklausti, kokias reformas turite galvoje?

P. GRAŽULIS (TTF). Ypač šeimos stiprinimo politiką. Aš labai palaikyčiau reformą, kur su žiniasklaida įvykdė atėję į valdžią. Dabar žiūrėkite, valstiečiai atėjo į valdžią. Aš buvau įrašęs, bet jau čia, trečiame variante, šitų dalykų neliko. Atėjo valstiečiai į valdžią, žiniasklaida – konservatorių ir Prezidentės rankose. Viešpatie mano! Ir juos tiek tarkuoja, tiek tarkuoja nuo ryto iki vakaro, kad galo krašto tam tarkavimui nėra. O tie lenkai susitvarkė su žiniasklaida, pastatė viską į vietą. Viskas! Dabar, klausykite, lyg ir po komisijomis padengtas, po kažkokiais lapais *pakavotas* P. Auštrevičius arba ten elektros skydinėje sėdi. O ką jis daro? O dirba konservatoriams ir nuo ryto iki vakaro mala valstiečius. Aš tai nekentėčiau turėdamas šitokią valdančiąją daugumą, aš per vieną dieną būčiau į vietą pastatęs P. Auštrevičių su visa ta jo kompanija ir su televizija. Bet jau dabar aš negaliu... Čia liko toks be turinio.

Ką aš norėjau pasakyti, tai dabar jums atsakau. Pasirodo, ir jūs jau užsienio reikalų specialistu, ne tik nacionalinių grėsmių specialistu, tapote.

PIRMININKĖ. Aš noriu paklausti, gerbiamas Petrai, kuo čia dėtas europarlamentaras P. Auštrevičius?

P. GRAŽULIS (TTF). A. Siaurusevičius. (*Juokas salėje*) Pasitaisau.

PIRMININKĖ. Supratau. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Petrai, pirmas pasiūlymas – mažiau rašykite, mažiau klausinėsimė.

Dabar norėčiau jūsų paklausti ne kaip užsienio politikos specialisto, o kaip koldūnų specialisto.

P. GRAŽULIS (TTF). Kuo čia dėti koldūnai?

A. SYSAS (LSDPF). Aš noriu... Gal jūs norite pradėti pardavinėti juos Lenkijoje ir todėl rašote tokią rezoliuciją, užsitikrintumėt rinkas?

P. GRAŽULIS (TTF). Ne, ne. Aš gal gausiu Lenkijos kortą.

A. SYSAS (LSDPF). Supratau. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas Petrai, man irgi patinka kai kurios lenkų reformos, bet nenorėčiau, kad mes save labai nuvertintume, nes, pavyzdžiui, gimstamumo rodikliai pas mus yra didesni negu Lenkijoje ir jie mums pavydi motinystės (tėvystės) atostogų. Mes galvojame, kad jie mokosi ir mėgina įvesti tą patį. Čia yra pasikeitimas patirtimi.

Bet klausimas būtų susijęs su jumis. Ar mes dabar turėtume kaip parlamentas vertinti kito parlamento veiklą, geras jis ar blogas, ir t. t.? Ar tai ne mūsų parlamentinės demokratijos... Parlamentarų vizitų metu tai galima įvertinti. Bet keistas žanras, kai vienas valstybės parlamentas vertina kitą valstybės parlamentą. Mus tada kas nors pradės vertinti ir t. t. Čia išrasta nauja to žanro forma, ar kaip čia?

P. GRAŽULIS (TTF). Man atrodo, gal mums šiek tiek ir naujas, bet konservatoriams... Jie moko Rusiją, Baltarusiją ir parlamentus, ir prezidentus, ką turi, kaip turi daryti, elgtis. Čia nieko. Mums tai gal naujiena, bet jau konservatoriams tikrai ne. Jie moko visus, tik ne save.

PIRMININKĖ. R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, aš noriu jūsų paklausti, ką vis dėlto jūs norite šia rezoliucija pasiekti? Iš tiesų jūs labai aktyviai jas rašote ir pats paminėjote, kad ši yra tokio bendro pobūdžio, apima daugybę klausimų. Jeigu trumpai, koks yra jūsų tikslas?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad pirmiausia mes turime pagerbti vis tiek Lenkijos maršalkos apsilankymą Lietuvoje, tai yra Seimo Pirmininko.

Kitas dalykas. Mes matome, koks požiūris yra tos liberalios Europos, kaip yra puolama Lenkija už vykdomas reformas. Mes norime pasakyti, kad mes solidarizuojamės su Lenkija ir tas reformas palaikome. Mano pirmame variante buvo siūlymas: jeigu Europos Sąjunga siūlytų sankcijas, Lietuvai siūlyti, kad toms sankcijoms nepritarų, t. y. vetuotų. Lietuva, kita valstybė, turi tokią teisę. Man atrodo... Tuo labiau Lenkija mums apskritai yra strateginis partneris, kaimynas ir NATO sektoriuje, gynybos sektoriuje ypač svarbus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusija. P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų mes galime įvairiai žiūrėti į šią rezoliuciją, bet aš vis dėlto norėčiau jus pakviesti į šią rezoliuciją pažiūrėti šiek tiek platesniu kontekstu. Mes aiškiai matome, kad Europos Sąjungos ateitis priklauso nuo įvairių valstybių pozicijos. Mes matome tai, kad kai kurios Europos valstybės, kurios save leidžia pavadinti senbuvėmis ir kurios laiko save virš kitų Europos Sąjungos valstybių... nustatyti atitinkamo greičio Europos Sąjungos vystymą. Antras dalykas yra tai, kad vis dėlto mato Europos Sąjungą su išlydytomis nacionalinėmis valstybėmis, su išlydytomis savo tapatybėmis. Mes tada pagalvokime, ar mums, Lietuvai, yra naudinga tokia Lenkijos pozicija Europos Sąjungoje? Vis dėlto už tai, kad kiekviena valstybė išsaugotų savo suverenitetą, kiekviena valstybė išsaugotų savo nacionalinę tapatybę, kiekviena valstybė turėtų teisę į savo savitą kultūrą, į savitas tradicijas. Man atrodo, sutikite, kad tai Lietuvai yra naudinga.

Ar Lietuvai yra naudinga, kad šalia esanti tokia didelė kaimynė taptų izoliuota nuo Europos Sąjungos valstybių, ir kai mes matome tendencijas su Vengrija ir Čekija, kaip tą išnaudoja Rusija? Man atrodo, akivaizdu, kad Lietuvos interesus yra palaikyti tikrai normalius diplomatinis santykius su Lenkijos valstybe ir tą dalyką padaryti grynai parodant solidarumą tais atvejais, kas atitinka Lietuvos valstybės interesus. Man kartais atrodo, kad dėl noro įsiteikti Briuseliui mes esame pasirengę paaukoti ir savo suverenitetą, ir savo tapatybę ir bijome, neduok Dieve, užstoti tuos ar išreikšti solidarumą tiems, kurių iš tikrųjų yra kitokia pozicija. Man atrodo, ta rezoliucija leistų mums parodyti savo nusistatymą.

Antras dalykas, tikrai galima sudaryti redakcinę komisiją, dar ką nors pageduoti, bet jeigu atmesime, man atrodo, mes šiuo atveju tik padarysime veiksmą, kurį kad padarytume, nori Rusija, kad mes, Lietuva, parodome, kad esame už tai, jog Lenkija būtų izoliuota Europos Sąjungoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, keturi – už, keturi – prieš. Jau priėmimas. K. Masiulis už rezoliuciją.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš nežinau, kiek čia mes įsigilinome... (*Balsai salėje*) Aš – už. Nieko toje rezoliucijoje... Petras yra teisus, iš tikrųjų tai yra rezoliucija, kurioje beveik nėra turinio. Yra vienintelis turiningas sakiny, kuriuo pasakoma, kad gal nereikia tiek daug sankcijų, o daugiau reikėtų dialogu spręsti konfliktinius dalykus. Ar mes galime tokiam pasakymui prieštarauti? Aš nematau, kam čia prieštarauti. O visa kita ten yra tuščia.

Galime priimti tokią rezoliuciją, jeigu Petras mano, kad tai yra prasminga. Šiaip geriau, kad rezoliucija būtų platesnio turinio ir platesnio poreikio, jeigu reikėtų ją priimti. Aišku, būtų geriau, kad visos rezoliucijos, kurios iš mūsų parlamento išeina, būtų palaimintos mūsų Užsienio reikalų komiteto. Bet mes kartais padarome tokių dalykų, pavyzdžiui, vengrus turbūt su Petru kartu palaikėme irgi, truputėlį valiūkiškai, gal ne be reikalo palaikėme. Galime palaikyti ir lenkus, aš nematau, kad čia... Seimas yra Seimas, gali palaikyti.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas – prieš.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Štai pavyzdys, jūs visus, Petrai, apibendriname, konservatoriai šiokie, tokie, o mes štai diskutuojame tarpusavyje dėl jūsų rezoliucijos. Bet aš jums pritariu ta prasme, kad labai tiksliai įvardijote – rezoliucija dabar yra tuščia... (*Balsai salėje*) ...ir paviršutiniška. Iš tikrųjų tai, kas įrašyta paskutiniame sakinyje, kad galimų sankcijų klausimą reikia spręsti dialogu, yra gerai. Bet tam yra Seimo Užsienio reikalų komitetas, kuris mandatuoja mūsų pozicijas Europos Sąjungos institucijose, tai gali padaryti ir dabar. Tiesą sakant, tai turėtų būti ne rezoliucija dėl Lenkijos, o tai turėtų būti mūsų vidinis Seimo dokumentas, kuriuo valdantieji, padedami opozicijos, nuspręstų, kad mes turėtume ryžtingiau remti Lenkiją europinėse institucijose. Tai, aš manau, tikrai galima padaryti dialogo būdu mūsų pačių Seimo struktūrose. Nemanau, kad tokio turinio rezoliucija dabar yra koks nors reikšmingas ir būtų reikšmingas žingsnis.

PIRMININKĖ. Už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Kolegos, atkreipkite dėmesį, kokia informacija disponuoja Lietuvos gyventojai ir Seimo nariai, kalbėdami apie reformas Vengrijoje arba Lenkijoje. Pavyzdžiui, palyginime su tuo, ką mes žinome apie įvykius Ispanijoje. Konkrečiai aš turiu omenyje, Lietuvos radijas ir televizija pateikia tikrai kokybišką informaciją apie katalonų referendumus ir su tuo susijusius

įvykius, ir tai tikrai yra profesionaliai parengta informacija, kas dieną nušviečiama. O apie Vengriją, Lenkiją realiai mes disponuojame pastarųjų šalių liberaliai nusiteikiosios spaudos informacija, kuria visos reformos yra tik kritikuojamos. Kitaip tariant, pripažinkime, kad mes neturime kokybiškos informacijos.

Šia prasme aš visiškai pritariu ir P. Urbšui, ir P. Gražuliui. Petras, beje, čia atlieka labai teisingą vaidmenį būdamas Seime – jis kelia problemą. Kolegos, mes nežinome apie gerąją praktiką, mes važiuojame į užsienio komandiruotes ne į tas šalis. Mes neprašome visuomeninio transliuotojo, kad pateiktų kokybišką, analitinę informaciją. Tai šia prasme kaip intencija nušviesti visuomenę, kaip intencija brėžti Seimui gerąsias gaires, sakysime, Lenkų rinkimų akcijos. Mes nepalaukome Lenkų rinkimų akcijos Seimo narių gerų iniciatyvų vien dėl to, kad mes nepakankamai turime informacijos. P. Gražulio pastangos yra pagirtinos.

Aš sutinku su A. Anušausku, tai yra abstraktu, trūksta konkretumo. Bet vektorius, kryptis yra labai teisinga, ir aš siūlau morališkai palaikyti P. Gražulį, o ateityje labai įdėmiai nagrinėti Lenkų rinkimų akcijos pasiūlymus, kuriuos mums atneša iš ten, iš Lenkijos, tikrai nuostabių pasiūlymų, ypač dėl socialinės apsaugos srities, ir kartu pagalvoti, kaip mes galėtume paprašyti Lietuvos visuomeninio transliuotojo tarybos, kad jie panašią analitinę medžiagą, kaip teikia apie Ispaniją, pateiktų ir apie mūsų kaimynus lenkus, latvius, estus, apie gerąsias praktikas.

PIRMININKĖ. R. Miliūtė – prieš.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Manau, prasminga būtų pavesti Užsienio reikalų komitetui sudaryti redakcinę komisiją ir paredaguoti šį tekstą, kadangi diskusija yra gerokai informatyvesnė negu pats tekstas. Jeigu mes priimsime tokią rezoliuciją, tie, kas skaitys, nemanau, kad supras, ką tiksliai ja norėta pasakyti.

PIRMININKĖ. A. Dumbrava – už.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Tikrai sutinku su kolegomis, kad galbūt daug abstraktumo, bet tam ir yra rezoliucijos, kartais jos būna nelabai konkrečios. Tarkime, paimkime kad ir dėl paramos Vengrijai. Bet kaip jie vertina, kaip jie vertina? Mums tik atrodo, kad čia lyg ir nieko, bet tos šalys labai vertina tokią paramą, jos nesijaučia vienišos. Juo labiau kad tikrai esame kaimynai, suinteresuoti, kad būtų draugiški santykiai, geri santykiai. Aš manau, tai tikrai turi didžiulę prasmę. Aišku, manau, gal reikėtų tekstą pakoreguoti, bet vienareikšmiškai norėčiau, kad mes vis dėlto suprastume tą padėtį, suprastume mūsų didžiojo kaimyno padėtį, kur tikrai buvo daug daug grasinimų dėl pabėgėlių politikos. Na, bet tai suvereni valstybė, jinau sprendžia taip, kaip jinau supranta. Mes vis dėlto turime atsižvelgti ir suprasti tą šalį, gal jie mąsto truputį kitaip, bet jie taip galvoja, jų valdžia galvoja dėl savo žmonių gerovės. Man atrodo, mes turime būti tolerantiški ir juos palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš, Petrai, sakiau, nerašyk, nekalbėsiu. Gerbiami kolegos, mes užsienio politiką vulgariname tokiomis pareiškimais ir tokiomis rezoliucijomis. Aš manau, kad elementariai... mūsų Konstitucijoje apibrėžta, kas už kokią grandį atsakingas. Jeigu kiekvienu atveju rašysime bet kuriam valstybės vadovui, kuris atvažiavo į Seimą, ir mes rašysime padėkas... Lietuvos užsienio politika ir santykiai su Lenkija ilgus metus yra ne patys geriausi, mes tai jaučiame, žinome. Esu Lenkijos ir Lietuvos asamblėjos narys, prisimenu, kaip mes dažnai susitikdavome su Lenkijos parlamentarais ir kaip aštuonerius metus, jeigu ne daugiau, išvis neturime santykių, išskyrus vicemarsalkų lygiu.

Manau, kad ne viskas Lenkijoje yra labai gražu ir teisinga.

Kai susirenka daugiatūkstantinės minios ir protestuoja prieš Seimo ir Vyriausybės sprendimus, tai nėra rodiklis, kad ten viskas yra labai gerai. Turėtume atsirinkti, vasarą teko pačiam vykti per Lenkiją ir aš mačiau, kas vyko prie teismų, kokios minios susirinko protestuoti prieš reformas, kurias darė, ir ten Prezidentas vetavo.

Aš siūlau atmesti ir nepriimti tokių rezoliucijų. Turime Užsienio reikalų komitetą, turime Europos reikalų komitetą, tai yra kolektyvinis darbas, nepagadinkime gerėjančių santykių su Lenkija. Nepagadinkime, nes kai už ją balsuos (dabar mūsų salėje yra 54 iš 141, už šitą rezoliuciją

balsuos 20, na, nežinau, kiek balsuos) trečdalis ar vienas penktadalis, ar tai nebus pasityčiojimas iš mūsų didžios kaimynės, iš kurios mes laukiame pagalbos? Mes galvokime, ką mes darome. Kai atvyko maršalka ir salėje buvo 130, aš suprantu, mes pagerbėme maršalką savo buvimu, plojimai, bet tai ne rezoliucija, už kurią balsuos 20 žmonių.

PIRMININKĖ. L. Kasčiūnas – už.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, būčiau gal net ir atsisakęs kalbėti, bet išgirdau pono A. Syso tam tikras mintis, tai noriu kai ką pakomentuoti. Be abejo, tos kelios eilutės šio dokumento neduoda labai didelio solidumo. Čia, Petrai, reikia pripažinti ir reikia dažniau pasikonsultuoti su tais, kurie... Kad ir su manimi, be abejo, gerbiamas Petrai. Bet nepaisant to, gerbiamas Algirdai Sysai, šiandien Lenkijos Vyriausybę, Lenkijos valdančiuosius palaiko 45 % Lenkijos gyventojų. Aš suprantu visame pasaulyje kairiųjų, taip pat ir Lietuvoje, nepasitenkinimą dabartine Lenkija. Kodėl? Todėl, kad šiandieninėje Lenkijoje politinės kairės nebėra, jūsų partnerių net nebėra parlamente. Tai jūs galite pykti ir panašiai dėl daugelio priežasčių ir taip toliau, bet tai yra socialiai orientuotos šiandieninės Lenkijos Vyriausybės geros politikos rezultatas ir įrodymas. Todėl aš nieko vulgaraus ir primityvaus nematau tokiose rezoliucijose. Parlamentinė diplomatija turi teisę egzistuoti. Jeigu mes pažiūrėtume į JAV Kongreso ir JAV Baltųjų rūmų tam tikrus pareiškimus, pavyzdžiui, dėl Taivano, pamatytume didžiulius skirtumus, ko Baltieji rūmai negali pasakyti, tą tikrai pasakys Kongresas, ir čia mes turime daug didesnę autonomiją, to nepamirškime.

Taip pat esame padarę tikrai gerų žingsnių, aš priminsiu kolegoms, kad 17 Lietuvos Seimo narių pasirašė laišką Ž. K. Junkeriui, laiške parėmė Lenkijos ir Vengrijos poziciją dėl migracijos politikos. Gavome padėkas iš Vengrijos užsienio reikalų ministro, sulaukėme tikrai daug gerų atgarsių Lenkijos spaudoje. Aš manau, kad tikrai dabar santykiai su Lenkija šiek tiek gerėja. Čia aš noriu pagirti ir valdančiuosius, ir Ministrą Pirmininką S. Skvernelį, tą pripažįstu. Tikrai šita rezoliucija, kurią mes šiandien priimsime, to tikrai nepagadins, gali netgi dar vieną pliusą pridėti. Jei-gu mes jos nepriimsime, tai jau kitas klausimas. Aš manau, kad tikrai padarykime visi kartu ir žiūrėkime drąsiai į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš labai gerbiu ir man patinka Lenkija kaip šalis ir jos pasiekimai, bet vien Europos Sąjungoje yra daug daugiau šalių ir jos visos kuo nors yra ypatingos. Yra sėkmių, yra nesėkmių, bet kažkodėl mes dabar pasirenkame vieną. Tai galėtų suponuoti klausimą, kad gal mums nepatinka Prancūzijos ar Vokietijos politika, ir tai būtų toks netiesioginis tų šalių politikos ignoravimas. Būtent šios mano paminėtos ir kitos šalys yra ir mūsų partneriai daugeliu klausimų, tarp jų ir svarbiais tarptautiniais. Čia jau yra nuskambėjusi mintis, man labiau patiktų, kad mes išreikštume savo poziciją ir nesiremtume kokios nors konkrečios šalies pasiekimais, todėl iš esmės, nors nesu prieš, vis dėlto siūlau susilaikyti. (*Balsai salėje*)

Šios rezoliucijos priėmimas

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 50: už – 44, prieš – 2, susilaikė 4. Rezoliucija yra priimta. (*Gongas*)

Toliau. Replika po balsavimo. Prašau.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš neatsižvelgsiu į turinį, neatsižvelgsiu į tą sprendimą, kuris buvo priimtas, tačiau norėčiau vis dėlto draugiškai atsižvelgti, gerbiamas Petrai, į tavo pristatymo formą. Manau, jeigu užsimojai atlikti kokį nors solidų, gerą veiksma, tai reikėtų tai padaryti solidžiai, be pasišaipymo ir be pajuokos. Tai ne vieta kokiam nors savo populizmui, atsiskaityti su kuo nors, jeigu darai rimtai, tai ir daryk rimtai. Tai yra mano draugiškas patarimas. Ačiū visiems! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Noriu replikuoti gerbiamajam A. Sysui. Aš suprantu P. Gražulio iniciatyvą kaip skirtą vidaus politikai, pirmiausia turtinės nelygybės mažinimo link, o ne kaip dėl už-

sienio reikalų. Todėl pritarčiau prieš tai pasisakiusių kolegų idėjoms, kad Petras atlieka gerą darbą, bet padėkime jam tą turinį papildyti, idėja tai puiki.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš noriu pirmiausia padėkoti Seimo nariams už tai, kad pritarėte, tikrai čia turinys yra gana bendro pobūdžio, ir noriu reaguoti į gerbiamojo A. Syso repliką. Jeigu jis man kalba apie kažkokius koldūnus, tai kaip aš jam galiu atsakyti į šituos kvailus jo klausimus?! Gerbiamasis kolega, kuris man replikavote, atsakykite! Aš manyčiau, kai tokios kvailos replikos, ir atsakymai kvaili.

PIRMININKĖ. Mažiau replikuojame, greičiau viskas vyks ir vienas kito neįžeisime.

18.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1256 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-17a klausimas – vėl Seimo nutarimas dėl darbų programos papildymo, įtrauktume vieną papildomą įstatymo projektą. Petrai Gražuli – į tribūną. (*Balsai salėje*) Dabar tik dėl Seimo nutarimo.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, prašau įtraukti šį klausimą į darbotvarkę ir balsuoti už. (*Balsai salėje*) Tai jūs pasakykite.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, Petras paprašė, kad aš pasakyčiau, kas parašyta Seimo nutarime. Aš perskaitysiu: „1 straipsnis. Įtraukti į darbotvarkę Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Seimo rezoliuciją „Dėl Lenkijos Respublikos vykdomų sėkmingų reformų“ (jai mes jau pritarėme ir ją priėmėme) ir Seimo statuto 206 straipsnio pakeitimo projektą.“ Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime.

Svarstymas. Vienas – už, vienas – prieš. Galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime.

Balsuojame, ar galime priimti šį Seimo nutarimą. (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 38, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIP-1256) priimtas. (*Gongas*) Iš karto noriu pasakyti, kad Dokumentų departamentas visus Seimo nutarimus, kuriuos mes šiandien priėmėme, sujungtų į vieną.

18.30 val.

Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1110 (pateikimas)

O dabar Petras pateiks Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, ne pirmą kartą pristatau šį klausimą. Gaila, kad mažai Tėvynės sąjungos konservatorių salėje. Gerbiamasis pirmininkas G. Landsbergis taip pat išsakė tokią mintį, kad nereikėtų kiekvienais metais nustatinėti minimalios algos, ją reikia susieti su vidutiniu darbo užmokesčiu. Iš tikrųjų tai yra logiška. Aš pateikiau siūlymą, kad negalėtų būti mažesnė alga nei trejų metų, ne vienerių metų, bet išvedame trejų metų vidutinį darbo užmokestį, kad nebūtų mažesnė kaip 50 %. Didesnį minimalų atlyginimą galėtų nustatyti Trišalė taryba, tai niekas nedraustų. Bet mažesnio negalėtų nustatyti, jeigu priimtumėte šitą įstatymą.

Kas būtų šiuo metu? Jeigu mes priimtume šitą dokumentą, tai faktiškai kitais metais minimali alga turėtų būti apie 410 eurų. Tai arti to, kas yra dabar numatyta, minimali alga nuo Naujųjų metų kyla iki 400 eurų. Čia labai maža sumos paklaida. Todėl aš manau, kad priėmus tokį dokumentą būtų tikrai naudinga, nereikėtų kiekvienais metais nustatinėti, o automatiškai Statistikos departamentas pateiktų duomenis, kokia buvo minimali alga trejų metų, išvedant iš trejų metų, ir

tokiu būdu automatiškai būtų minimali alga taip ir nustatoma. Todėl aš prašau pritarti tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs perdarėte metų vidurkį į trejų metų. Iš tikrųjų šioks toks pasiekimas yra. Bet vis tiek tas pats principas išlieka. Minimalus atlyginimas kels vidurkį ir po tų trejų metų tas vidurkis pradės vėl kilti. Ar nematote pavojaus, kad galutiniam variante tas kilimas pasidarys per daug didelis, ir ar nereikėtų apriboti, pavyzdžiui, bet ne daugiau negu kažkiek? Nes iš tikrųjų dėl verslo viskas gerai, gali sumokėti. Bet ką darysime su valstybės institucijomis, kur turėsime iš valstybės biudžeto prižiūrėti ir pridėti tų pinigėlių, kurių ne kažką ir turime.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, jeigu būtų tik lyginama su paskutinių vienerių metų laikotarpiu, tai galbūt augimas sparčiai didėtų. Tačiau yra paimti treji metai, tariausi su specialistais. Ir net šiandien parodžiau šiandieninius skaičius, kadangi nustatyta 400, o jeigu tiksliai, aš dabar radau skaičius, tai būtų, jeigu laikytumėtės šito įstatymo, tai reikėtų, kad alga būtų ne mažesnė kaip 406 eurai. Tie treji metai tą problemą išsprendžia ir aš nemanau, kad reikėtų įvesti kokias nors lubas. Jeigu vidutinis darbo užmokestis didėja, didėja ir minimalus atlyginimas. Jūs taip pat puikiai žinote, Seimo nariai, kad ir mūsų atlyginimas yra susietas su vidutiniu darbo užmokesčiu, su minimaliu darbo užmokesčiu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsisakau, nėra žodžių.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Petrai, jūs dabar remiatės tomis pozicijomis, kad visą laiką viskas kyla. Bet jeigu būtų pritaikyta jūsų šita formulė, kai krenta, trejų metų tendencija gali kristi ir į apačią, ne tik į viršų, kaip parašyta. Todėl minimalios algos susiejimas pagal tokią kietą formulę ekonomiškai gali turėti visiškai neigiamas pasekmes. Kai mes kalbame apie susiejimą paties principo indeksavimo, tai tvarka. Bet tada ji negali būti kietą, į ją galima atsižvelgti. Kita vertus, klausimas būtų. Jūs manote, kad visose srityse, turima (...), kur kitą verslą, automatinis indeksavimas yra gerai. Pramonėje taip, o smulkiajame versle, visose srityse?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, kad tikrai minimali alga net ir kritimo atžvilgiu yra apgalvota, kadangi tai yra susieta su trejų metų laikotarpiu. Jūs sutikite su tuo, net ir mažėjant vidutiniam darbo užmokesčiui minimali alga ne iš karto pradės mažėti. Bet ties skurdo riba gyvena tie žmonės, kurie gauna minimalų atlyginimą. Tai labai socialiai atsakingas, manau, įstatymo projektas, kad net mažėjant vidutiniam darbo užmokesčiui iš karto nemažės minimali alga. Čia ir spreštų tam tikrus socialinius klausimus. Apie tai ne kartą kalbėjo ir premjeras, ir jūsų partijos pirmininkas G. Landsbergis, kad to susiejimo reikia. Prašau, yra pateikimas, jeigu jūs matote, kad kažkiek galima tobulinti, prašau siūlyti, siūlykite kitokius variantus. Aš niekada ne prieš išmintingesnį sprendimą. Jeigu jūs pasiūlysite po pateikimo geresnį variantą, prašom.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, aš neklausiu, koks atlyginimas įmonėje. O aš norėsiu paklausti jūsų, nes jau buvo susietas šitas dydis su vidutiniu darbo užmokesčiu, po to mes jį vėl atsiejome, tai, ko klausė R. Dagys. Mes užmirštame savo istoriją ir pamokas, kurias mes gavome. Nes minimali mėnesinė alga, kai mes susiesime su kuriuo nors dydžiu, tai mes ribosime kitų atlyginimų augimą. Ar jūs nepasitikite Trišale taryba, nes viena iš pagrindinių diskusijų, kuri vyksta Trišalėje taryboje, yra dėl minimalios mėnesinės algos. Jeigu mes iš jos paimame ir šitą, tai socialinio dialogo apskritai beveik nelieka. Ar tas kelias yra teisingas – viską reguliuoti kažkokiom normom?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Yra galimybė didinti minimalų atlyginimą ir nustatyti daugiau nei 50 % vidutinio darbo užmokesčio. Antras dalykas, ponas Sysai, kas kas, bet jūs žinote, yra socialinė chartija, kurioje šalis įsipareigoja minimalų atlyginimą mokėti ne mažesnę kaip 60 % vidutinio darbo užmokesčio. Bet mes to nesilaikome. Aš manau, kad mes pasieksime tam tikrą lygį, bet šiandien aš siūlau, kad mes beveik pasiekėme, ir įtvirtinkime įstatyme tai, kas yra beveik pasiekta.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Atsiimu klausimą.

PIRMININKĖ. Kęstuti Masiuli, gal ir jūs atsiimate klausimą?

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš?

PIRMININKĖ. Taip.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ne. Atsiprašau, ne.

PIRMININKĖ. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Čia ginčijamės dėl matematikos. Aš matau matematinių problemų, Petrai. Jeigu staiga užpuola krizė ir, tarkime, drastiškai krenta vidutinis uždarbis rinkoje, drastiškai, tarkime, per pusę. Buvo 1 tūkst., o dabar lieka 500. O jūs skaičiuojate pagal buvusius trejus metus, tai jūsų vidutinis atlygis susilygina su minimaliu atlygiu kurį laiką. O paskui, po kurio laiko, jeigu, tarkime, staiga išeinama iš krizės, tai šitie metai, kada buvo labai maži, labai stipriai mažins. Ten jau būtų galima didinti, jūs negalite mažinti. Aš matau faktiškai neigiamas pasekmes. Aš manau, kad čia Vyriausybė turėtų nustatyti pagal galimybes. O kaip rekomendacija, su tikčiau, kad galėtų būti kaip rekomendacija.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamasis kolega, aš noriu priminti, kad ir jūsų partijos pirmininkas taip pat pasisakė už šitą idėją, kad reikia susieti minimalų darbo užmokestį. Kiekvienais metais Trišalei tarybai nereikėtų nustatyti ir kad nelenknytinautų Seimo nariai arba partijos, kuri užregistruos didesnę minimalų atlyginimą. Aš manau, yra subalansuotas. Žinoma, jeigu bus kritimas, o ekonomikoje visko būna, kritimas ir pakilimas, kadangi susieta su trejų metų laikotarpiu, tikrai nebus čia didelės kažkokios žalos verslui ir valstybei.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Noriu padėkoti P. Gražuliui už tai, kad nuosekliai tęsia turtinės nelygybės mažinimo temą ir ateina tokiu būdu į pagalbą neryžtingai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir liberaliai nusiteikusiai Finansų ministerijai. Vakar į mane kreipėsi moteris, turinti mažą vaiką, palikta vyro, gyvena Šauliuose, dirba medicinos sesele, uždriba minimalią algą. Jos ir dukros pajamų, kurias gauna dar papildomai iš Vaikų išlaikymo fondo, neužtenka to vaiko nemokamam maitinimui, nes pajamos 25 eurai per didelės ir jokiai socialinei pašalpai jų abiejų pajamų taip pat neužtenka, nes viršija 12 eurų. Vyriausybė Finansų ministerijos teikimu Vyriausybės remiamą pajamų ribą laiko tokią žemą, kad dešimtys tūkstančių žmonių, gaunančių minimalią algą, smenga į skolas ir patenka į antstolių rankas, o, pridėjus antstolių vykdymo išlaidas, tokius žmones ištinka visiška tragedija, nes jie net emigruoti negali. Kaip kur emigruos ta Staselė su mažu vaiku? Tai P. Gražulio siūloma pataisa, kurios esmė – smarkiai ir aiškiai pakelti minimalią algą tokiems 200 tūkst. žmonių, kuriuos skriaudė prieš tai buvusios vyriausybės, o šita Vyriausybė, dar nespėjanti paskui P. Gražulį gelbėti, padėtų. Tai aš raginu Seimo narius pritarti šitai P. Gražulio iniciatyvai ir taip pagreitinti Finansų ministerijos tapimą socialiai jautria, padrašinti socialinės apsaugos ministrą, kad jis taptų toks atkaklus ir kietas, ginantis paprastų žmonių interesus, kaip šitą dalyką dabar daro P. Gražulis.

PIRMININKĖ. R. J. Dagys – prieš.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Nagli, neteisinga matematinė formulė negali būti nei liberali, nei socialdemokratinė ar dar kokia nors. Ji yra tiesiog neteisinga. 25 metai nepriklausomybės vis dėlto mus išmokė tam tikros išminties ir skaičiuoti. Panašios tendencijos, kurios teisinga... (*Balsai salėje*) Gerbiamas Petrai, nerėkaukite iš vietos! Jūs dabar čia tą kvailystę atnešėte. Jeigu jūs matytumėte formulę, kurią taiko socialiniam draudimui švedai savo geroje sistemoje, ji irgi paremta tam tikra prognoze, tai jūs pamatytumėte, kokia ji ilga, su šaknimis ir su visokiais diferencialais. Nes taip prognozuodami krizės atveju mes nieko negalėsime padaryti. Minimalią algą reikės kelti, o mes negalėsime, nes remiamės kritimo tendencijomis, kurios tuo metu susiformuoja, ir niekaip iš duobės negalėsime išlįsti. Tai yra visiškai neteisinga matematinė formulė. Todėl kai teikiame ką nors čia po 25 metų nepriklausomybės, gal pamėginkime pasižiūrėti, kaip kituose kraštuose tai daroma. Normaliai reikia tą sutvarkyti. Todėl neteisinga formulė yra neteisinga formulė. Jokios čia idėjos nėra. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavo 45 Seimo nariai: už – 7, prieš – 3, susilaikė 35. Po pateikimo nepritarta.

Taigi turime apsispręsti, ką darome toliau, ir balsuojame. Kas už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 43 Seimo nariai: už – 38, prieš – 5. Taigi grąžiname Petruį tobulinti.

18.44 val.

Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Seimo statuto Nr. I-399 206 straipsnio pakeitimo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

Dabar turime apsispręsti, ir noriu vėl paprašyti R. Šalaševičiūtės, Teisės ir teisėtvarkos komiteto atstovės, pateikti išvadą dėl Seimo statuto 206 straipsnio pakeitimo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Tada žinosime, ką daryti toliau.

R. ŠALASĖVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamieji kolegos, teikiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl preliminaraus įvertinimo, ar Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 206 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIII-1246 neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Teisės ir teisėtvarkos komitetas šį klausimą svarstė 2017 m. lapkričio 8 d. ir komiteto sprendimas: „Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 67 straipsnio 3 punktu, apsvaustęs Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. spalio 30 d. išvadą, atsižvelgdamas į Europos Teisės departamento prie Teisingumo ministerijos ir komiteto argumentus, Teisės ir teisėtvarkos komitetas preliminariai įvertino, kad Lietuvos Respublikos Seimo statuto 206 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto nuostata, suteikianti Seimui teisę reikalauti atsiskaityti Seime neapibrėžtą ir neribotą asmenų ratą, prieštaruja Konstitucijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalims, 67 straipsniui, konstituciniam teisinės valstybės principui.“ Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar balsavimas dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados. Vienas – už, vienas – prieš. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, man iš tikro atrodo labai keistai, kad jei žmogus kreipiasi į valdininką, jam privalo atsakyti. Jeigu Seimo frakcija kviečia pareigūną į savo frakciją, jis atvyksta ir privalo atvykti. Jeigu Seimo komitetas kviečia – privalo atvykti. Ir jeigu Seimas suteikia komisijai arba komitetui statusą, tai taip pat net gali atvesdinti.

Dabar Seimas, aukščiausia institucija, negali pakviesti pareigūno į Seimo salę! Kaip suprasti? Ir negali čia ateiti. Tai iki ko nusigyveno Seimas, kad jeigu aš noriu pakviesti Lietuvos radijo ir televizijos direktorių, kad atsakytų į klausimus, mes negalime. Mes, 66 Seimo nariai, turime pasirašyti raštu, kad atsakytų. Mes, Audito komitetas, kreipėmės į poną Auštrevičių, kad atsakytų į klausimus, jis neatsakė. A. Siaurusevičių, atsiprašau. Jis neatsakė į tuos klausimus, taip pat asmeniškai neatsakė. Klausykite, ir Seimui gali neatsakyti! Mes negalime net pasikviesti! Tai iki kokio... kas gerbs tokį Seimą?! Ir sugalvoja, pasikviečia kažkokias dvasias Teisės departamentas ir sako, kad valdininko pasikvietimas į plenarinių posėdžių salę, kad atsakytų į klausimus, prieštaruja Konstitucijai. Kaip čia gali būti? Iki ko mes nugyvenome. Juokiamės patys iš savęs, tai kaip nesi juoks tauta. Aš prieš Teisės departamento tokias išvadas.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, mes turime apsispręsti balsuodami. Jei pritariate Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, balsuojate už, jeigu turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 33, prieš – 5, susilaikė 8. Taigi pritariate Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, kad Seimo statuto 206 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas prieštaruja Konstitucijai, todėl mes jau jo ir nebepateikėme.

Dar prašau R. Šalaševičiūtę pasakyti... (*Balsai salėje*) Kaip? Dėl šito? Kol ateis Rimantė – replika po balsavimo.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų kolegos iš valdančiosios, daugiausia Valstiečių frakcijos, išties jūs labai stipriai nuvylėte Petrą, nes Petras labai stipriai jus palaiko, palaiko visas iniciatyvas, ir tas parašų rinkimas iš tikrųjų buvo po LRT tarybos direktoriaus

A. Siaurusevičiaus laiškų. O jūs dabar balsuodami už ir paremdami Teisės ir teisėtvarkos komitetą kaip ir negražiai pasielgėte Petro atveju, nes tikrai Petras labai daug deda į jus vilčių ir visi tie parašai buvo. Kolegos, kažkaip dėl tų parašų tada kvailai išsina, kai mes renkame.

18.50 val.

Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Seimo nutarimo „Dėl paramos nuo liūčių nukentėjusiems ir milijoninius nuostolius patyrusiems ūkininkams plano patvirtinimo“ projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

PIRMININKĖ. Taigi dabar Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl Seimo nutarimo „Dėl paramos nuo liūčių nukentėjusiems ir milijoninius nuostolius patyrusiems ūkininkams plano patvirtinimo“ projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas šį klausimą apsvaistė 2017 m. spalio 18 d. Komiteto sprendimas: vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 67 straipsnio 3 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą bei komitete išdėstytas pastabas ir argumentus, komitetas preliminariai įvertino, kad projektas prieštarauja Konstitucijos 5, 6 ir 94 straipsniams ir konstituciniam valdžių pasidalijimo principui.

Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Dabar dėl komiteto išvados vienas – už, vienas – prieš. Nėra.

Balsuojame. Kas pritariate Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 44 Seimo nariai: už – 31, prieš – 5, susilaikė 8. Pritarta Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, kad šis Seimo nutarimas prieštarauja Konstitucijai. Taigi projekto Nr. XIIIIP-1184 irgi nesvarstome.

18.52 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1135 (pateikimas)

Dar yra vienas – Vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, bet nematau, kas pateiks, nes V. Kamblevičius turi pateikti. Prašau. Tada R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo narių grupė parengė įstatymo projektą, jis iš tikrųjų buvo inicijuotas Savivaldybių asociacijos ir merų. Kaip žinote, dabar seniūnaičiams skirtingos savivaldybės nustato skirtingus pinigus kanceliariinėms išlaidoms. Vieni duoda už telefonus, kiti kitas apmoka – toks balaganas. Aš savo trijose savivaldybėse paklausiau – visos iki vienos yra skirtingos. Kolegos parengė, kad būtų skiriama mėnesinė 3 MGL, tiktai čia yra bėda, kad MGL, nes tokio kaip MGL jau nebėra. Kai buvo parengtas, dar buvo. Jeigu, kolegos, prirtartume šitam projektui, abudu komitetai – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas galėtų jį patobulinti ir pakoreguoti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia R. Juška.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Nėra Ričardo.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi paminėjote, kad skirtingos savivaldybės skiria skirtingo dydžio, matyt, jų ir galimybės skiriasi. Bet vis dėlto kokio dydžio tos kompensacijos dabar skiriamos realiai?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Mūsų savivaldybėje 50 eurų per mėnesį skiriama. Aš bijau dabar sumeluoti, Klaipėdos rajone (gal Petras galėtų pasakyti?), man atrodo, lyg 30 jie skiria.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Čia didinama kelis kartus.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Kas?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kelis kartus.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ne. Žinokite, dėl ko? Tas lygis yra paimtas, kad jis iš tikrųjų padengtu išlaidas, važiavimus, nuvykimus, nes, kaip patys puikiai žinote, seniūnaitis dabar įtrauktas į

Socialinių pašalpų skyrimo komisiją. Pas mus yra seniūnaičių. (*Balsai salėje*) Ne visur, bendruomenių pirmininkai yra.

Dėl ko sakau? Mes ištis turime... Aš manau, kad tas įstatymo projektas paskatins, ką darome su bendruomenių pirmininkais, lygiai tą patį, ką mes darome su tais seniūnaičiais. Tas dydis gali būti ir 2, ir 1. Čia mes nesame prisirišę prie to dydžio. Čia turėtų Biudžeto ir finansų komitetas pasakyti.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena. Kolega, aš norėčiau sužinoti, koks skirtumas yra seniūnaičio ir bendruomenės pirmininkų darbo, nes bendruomenės pirmininkai niekada negavo ir niekada negaus, o jie daugiau dirba? Kodėl seniūnaičiai yra išskirtiniai?

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Miela mano ponija, jūs esate tada mano mėgstamiausias žmogus, nes kada buvo šitas absurdas sukurtas, aš buvau vienintelis, kuris pasisakiau prieš. Aš tai pavadinau valdžia tarp valdžios, Dievas tarp Dievo, nes įvedėme vieno langelio principą – pirma meras užsirakino, po to savivalda užsirakino, dabar seniūnus užrakinome ir viską nuleidome bendruomenių pirmininkams ir seniūnaičiams. Tą chaosą aš matau. Todėl aš tikrai...

Kitas pasiūlymas. Mes turime kalbėti apie bendruomenių pirmininkus ir apie seniūnaičius, kas jie yra ir kokias jie funkcijas atlieka, nes šiandien beveik visa atsakomybė yra nuleista jiems. Aš siūlau šitam pritarti ir tada bendrai kartu su jumis renkime dėl bendruomenių pirmininkų, nes šiandien viskas jiems atitenka. Būkime *biedni*, bet teisingi. Mano galva, yra pats blogiausias modelis, kur mes nukeliavome, bet situacija yra. Aš buvau tas Seimo narys, kuris sakiau: ką jūs čia darote? Valdžia tarp Dievo, Dievas tarp valdžios ir trys langelio principai.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Gal seniūnaičius reikėtų naikinti?

PIRMININKĖ. Dėkui.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Aš nesu... Žinokite, aš tikrai... Mano galva, bendruomenės pirmininkas turi visą atsakomybę.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Dabar po pateikimo gal galime bendru sutarimu pritarti? Balsuojame. Prašau.

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 14, prieš – 2, susilaikė 29. Po pateikimo nepritarta. Taigi mes turime apsispręsti, ką darome toliau.

Balsuojame. Kas už šio įstatymo projekto tobulinimą, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 38, prieš – 7. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

18.57 val.

Seimo narių pareiškimai

Liko paskutinis klausimas – Seimo narių pareiškimai. Įregistruotas vienas. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš trumpai. Visi čia galvoja, kad emigracija yra didžiausia problema, bet aš asmeniškai pastebėjau didesnę problemą, nes emigruoja ne elites. Aš pastebėjau didžiulę grėsmę mūsų elitui. „Sodra“ paskelbė tokius bairius duomenis. Jūs, kolegos, gal nepastebėjote, bet aš jums juos pasakysiu. Dviejų tūkstančių advokatų atlyginimų vidurkis yra 570 eurų į rankas, o tūkstančio advokatų padėjėjų vidurkis yra 390 eurų į rankas. Jokių priedų nėra.

Kolegos, aš siūlau labai rimtai susirūpinti, turbūt reikėtų prašyti Vyriausybės, kad būtų sukurta specialus, atskiras fondas mūsų advokatams ir advokatų padėjėjams, nes jie vargšai su tokiomis algomis ne tik kad šiandien yra socialiai remtini ir uždirbantys mažiau negu kai kurie socialinės rūpybos darbuotojai, bet jie neturės ateityje pensijų. Pagalvokime, ką mes, Seimas, padarėme. Mes savo elitą – advokatus ir jų padėjėjus iš esmės žudome.

Todėl raginu visus prisiminti mano teiktas penkių įstatymų pataisas, kuriomis aš siūliau sumažinti advokatų monopolį, o jūs, kolegos, beveik visais atvejais stiprinatė monopolį. Jeigu jūs ir toliau advokatų, notarų, antstolių ir bankroto administratorių monopolį stiprinsite, jūs juos nuvarsysite į skurdą, badą ir net į kapus.

PIRMININKĖ. Ačiū, Nagli, už įdomią, dėmesio vertą informaciją.

Dabar kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 45 Seimo nariai. 2017 m. lapkričio 9 d. vakarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 12, 53, 70
Adamkus Valdas 73
Aleksa Virgilijus 17, 19
Anušauskas Arvydas 73, 75, 76, 79, 82
Anužis Valdemaras 54
Armonaitė Aušrinė 38, 41, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 69
Auštrevičius Petras 74, 81
- Balsys Linas 7
Bastys Mindaugas 30, 36
Baškienė Rima 8, 29, 42, 59, 70
Baura Antanas 45, 50, 73
Bobelis Kazys 63
Burokienė Guoda 83
- Čimbaras Petras 51, 52
Čmilytė-Nielsen Viktorija 68, 69
- Dagys Rimantas Jonas 7, 12, 14, 27, 28, 31, 32, 57, 61, 66, 67, 70, 74, 79, 80
Dargužaitė Milda 33
Degutienė Irena 12, 13, 26, 40, 41, 42
Dumbrava Algimantas 25, 33, 52, 67, 76
- Eko Umbertas (Eco Umberto) 26
- Gailius Vitalijus 42, 43, 47, 48, 49
Gelūnas Arūnas 39, 41
Gentvilas Eugenijus 7, 32, 33, 47, 54, 55, 56, 57, 58, 68, 69
Gentvilas Simonas 20, 21, 22, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 51, 53, 54, 55
Glaveckas Kęstutis 35, 44, 46
Gražulis Petras 49, 50, 51, 52, 53, 56, 62, 63, 64, 70, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81
Gutauskas Aurelijus 19, 20
- Imbrasas Juozas 36
- Jakeliūnas Stasys 12, 14, 18, 25, 32, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 62, 66, 67
Jarutis Jonas 17, 19, 21
Jedinskij Zbignej 32, 33
Jovaiša Sergejus 12, 16, 17, 27, 43, 77
Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 77
Juozapaitis Vytautas 34, 35
Juška Ričardas 82
- Kamblevičius Vytautas 33, 34, 82
Kaminskas Darius 11, 12, 13, 70
Kanapinskas Virginijus 19, 42
- Karbauskis Ramūnas 26, 30, 52, 53
Kasčiūnas Laurynas 19, 43, 70, 77
Kernagis Vytautas 41
Kindurys Gintautas 21, 37
Kirkilas Gediminas 7, 20, 29
Kreivys Dainius 62
Kubilienė Asta 9, 12, 70, 71
Kubilius Andrius 53
Kukuraitis Linas 25, 26, 27
Kuodis Raimondas 44
- Labanauskas Liutauras 40
Landsbergis Gabrielius 32, 78, 79
Liesys Jonas 24, 52
Linkevičius Linas Antanas 34, 36, 39
- Majauskas Mykolas 16, 17, 18, 25, 26, 29, 30, 37, 52, 56, 59
Maldeikienė Aušra 18
Markauskas Bronius 33
Markas Karlas (Marx Karl) 63
Martinėlis Raimundas 9, 10, 11, 12, 15, 34, 50, 56, 60, 61, 71
Masiulis Eligijus 33
Masiulis Kęstutis 19, 40, 43, 75, 80
Matelis Bronislovas 18, 33, 34
Matkevičienė Laimutė 14, 15, 16, 17
Matulas Antanas 9, 10, 12, 13, 40, 71
Mažeika Kęstutis 20, 21
Mikutienė Dangutė 13
Miliūtė Rūta 74, 76
Misiūnas Eimutis 37
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 41
- Narkevič Jaroslav 77
Navickas Andrius 41
Navickas Kęstutis 34, 36, 38
Navickienė Monika 38, 41
- Olekas Juozas 19, 33, 57
- Palionis Andrius 24, 30, 34
Paluckas Gintautas 43
Pavilionis Žygimantas 8
Petrauskienė Jurgita 34, 39
Popovienė Raminta 31
Porošenka Petro (Porošenko Petro) 34
Pranckietis Viktoras 7
Puidokas Mindaugas 8, 17
Pupinis Edmundas 13, 15, 16, 22, 30, 43, 46, 51, 61, 72, 79

- Puteikis Naglis 75, 77, 80, 83
- Ramanauskas-Vanagas Adolfas 29
- Razma Jurgis 21, 22, 23, 24, 25, 28, 39, 40, 68, 72
- Rudėnaitė Sigita 18, 19, 20
- Saakašvilis Micheilas (Saakašvili Micheil) 34
- Sabatauskas Julius 18, 19, 64
- Salamakinas Algimantas 35, 36, 44, 51, 53
- Siaurusevičius Audrius 74, 81, 82
- Sinkevičius Mindaugas 33
- Sinkevičius Rimantas 19, 33
- Sinkevičius Virginijus 15, 33, 54, 57, 61, 63
- Sysas Algirdas 13, 16, 19, 24, 27, 28, 30, 31, 33, 61, 63, 65, 66, 67, 74, 76, 77, 78, 79
- Skaistė Gintarė 48
- Skardžius Artūras 26, 29, 33, 34, 69
- Skvernelis Saulius 32, 33, 35, 37, 38, 40, 41, 55, 77
- Stančikas Andriejus 72, 73
- Starkevičius Kazys 39, 44, 46
- Steponavičius Gintaras 62, 63
- Strelčiūnas Algis 55
- Surplys Giedrius 37
- Šakalienė Dovilė 31
- Šalaševičiūtė Rimantė 8, 9, 64, 81, 82
- Šapoka Vilius 35, 39, 40
- Šarknickas Robertas 16, 36, 37
- Šedbaras Stasys 8, 18, 19, 55, 64
- Šimonytė Ingrida 48
- Širinskienė Agnė 9, 10, 26, 30, 52, 53, 59
- Talmont Leonard 19, 25, 46
- Tamašunienė Rita 27, 28, 52, 69
- Tomilinas Tomas 14, 32
- Urbšys Povilas 7, 62, 68, 69, 70, 71, 75, 76
- Vaičiūnas Žygimantas 35
- Vainiutė Milda 38
- Vaitkunskienė Laima 33
- Veryga Aurelijus 26, 30, 33, 52, 53
- Vingrienė Virginija 21, 22, 23, 24, 25, 27
- Vinkus Antanas 10, 41
- Žemaitaitis Remigijus 19, 27, 47, 50, 53, 65, 66, 67, 70, 72, 73, 81, 82, 83

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*